

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กำชัย ทองหล่อ . หลักภาษาไทย พิมพ์ครั้งที่ 4. พระนคร : รวมสาส์น. 2525.
- โกวิท ชันฉศิริ. คู่มือการสอบปริทัศน์ (ตะวันตก), กรุงเทพฯ : บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชจำกัด. 2528.
- เขตการศึกษา 11. หนังสือคู่มือการสอนวิชาชีพ วิชาเพลงโคราช. มปท. มปป.
- เฉลิมศักดิ์ พิภูลศรี. สังคีตนิยมว่าด้วยดนตรีไทย. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์. 2530.
- दनัย ลิมปดนัย. ดนตรีแห่งชีวิต. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์กราฟิกอาร์ต. 2522.
- ชিকা โมสิกรัตน์. "การแสดงพื้นบ้าน" เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 8 หน่วยที่ 8 - 15. กรุงเทพฯ : ฝ่ายการพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2528.
- ชีระพันธ์ เหลืองทองคำ. "จังหวะในภาษาไทย" เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 3 หน่วยที่ 1 - 6. กรุงเทพฯ : ฝ่ายการพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2525.
- ณิชา วิยโรจน์วงศ์. การศึกษาเปรียบเทียบของระบบเสียงหนักเบาในภาษายังกฤษและภาษาไทยและการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการออกเสียงศัพท์แพทย์หลายพยางค์ในภาษาอังกฤษ. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2527.
- ภาวดี ดีเที่ยงตน. การเขียนของเสียงวรรณยุกต์ในเพลงไทยลูกทุ่ง. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2525.
- มานิต มานิตเจริญ. พจนานุกรมไทย. กรุงเทพฯ : บำรุงสาส์น. 2520.
- มนตรี ตราโมท. "ลักษณะเพลงไทย" เกร็ดความรู้เรื่องดนตรีไทย. พิมพ์ในงานพระราชทานเพลิงศพนายพันเอก แขม่นาง. 2509. (กรุงเทพฯ)
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2525.
- สงัด ภูเขาทอง. การเล่นดนตรีไทยและแนวทางเข้าสู่ดนตรีไทย. ภาควิชาดนตรีศึกษา วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. 2524.
- สุกัญญา ภัทราชัย. "เพลงพื้นบ้าน" เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 8 หน่วยที่ 1 - 7. กรุงเทพฯ : ฝ่ายการพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2528.
- สุกัญญา สุธงดา. เพลงปี่พาทย์ : บทเพลงแห่งภูมิภาคของชาวบ้านไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2525.

สุกัลยา สุรินทร์โพธิ์. ระบบพยางค์หนักเบาของคำหลายพยางค์ในภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2528.

สรวงกษศึกษากร, ชุน. "ประเพณีการเล่นข้าเจ้าหงส์" วัฒนธรรมไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. พิมพ์เนื่องในงานจัด
นิทรรศการวันภาษาไทย ณ วิทยาลัยครูนครราชสีมา 13 - 15 สิงหาคม 2520.

สุมาลย์ เรื่องเดช. เพลงพื้นบ้านจากพนมทวน. เอกสารนิเทศการศึกษา ฉบับที่ 171. พระนคร : หน่วยศึกษา
นิเทศ์ กรมการฝึกหัดครู. 2518.

สุรพล วิรุฬห์รักษ์. ลิเก. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ทองภาพสุวรรณ. 2522.

อเนมานราชธน, พระยา. นิรุกติศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรไทย. 2515.

เอนก นาวิกมูล. เพลงนอกศตวรรษ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2523.

_____ . สารานุกรมเพลงพื้นบ้านภาคกลาง. หนังสือที่ระลึกเนื่องในงานพระราชทานเพลิงศพ นางทองอยู่ รัชชาพล.
2528.

อุปกิตศิลปสาร, พระยา. หลักภาษาไทย. พระนคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช. 2499.

ภาษาอังกฤษ

- Abercrombie, David. Element of General Phonetics. Edinburgh : Edinburgh University Press, 1967.
- _____. "Stress and some other terms". In Work in Progress No.9, 1976.
- _____. Studies in Phonetics and Linguistics. London : Oxford University Press; 1971.
- Allen , W.S. "On Quantity and Quantitative Verse". In Honour of Daniel Jones. David Abercrombie and others, (Eds.). London : Longmans, 1954.
- Bolinger, Dwight. Aspects of Language. Harcourt, Brace & World, Inc, 1968.
- Brosnahan, L.F. and Malmborg, Bertil. Introduction to Phonetics. Cambridge : W. Heffer and Sons Ltd., 1970.
- Classe, Andre'. The Rhythm of English Prose. Basil Blackwell, Oxford, 1939.
- Compton's Encyclopedic Vol.16. The University of Chicaco, 1980.
- Halliday, M.A.K. Intonation and Grammar in British English. Mouton, 1967.
- Henderson, E.J.A. Marginalia to Siamese phonetic studies. In D. Abercrombie (etal) In Honour of Daniel Jones, 1964.
- Hirunburana, S. The Role of Accent In Thai Grammar. Ph.D. Thesis, University of London, 1971.
- Lehiste, I. Suprasegmentals. The MIT. Press, 1970.
- List, George. "Speech melody and song melody in Central Thai". Ethnomusicology. 1961. (Reprinted in D. Bolinger (ed.), Intonation. Penguin, 1972.)
- Lord, Albert B. The Singer of Tales. Massachusettes : Harvard University Press, 1960.
- Luangthongkum, Theraphan. Rhythm in Thai. Ph.D. Thesis, University of Edinburgh, 1983.
- Luksaneeyanawin, Sudaporn. Intonation In Thai. Ph.D. Thesis, University of Edinburgh, 1983.
- Malmborg, Bertil. Phonetics. New York : Dover Publication Inc., 1963.

Pike, K. Tone Language. University of Michigan Press. 1948.

Scholes, Percy. The Oxford Companion to Music, seventh edition. London : Oxford University Press, 1947.

Tawisomboon, Sanit. Syllable Juncture within Stress Groups in Spoken Thai M.A. Thesis, University of London, 1955.

Thewthong, Duangjai. Village Music in Central Thailand : A Field Study of Mooban Pohuk. M.A. Thesis, The Kent State University, 1984.

ח כנפח

เพลงฉ่อยและลำตัด

ความรู้เกี่ยวกับเพลงฉ่อยและลำตัด

ทั้งเพลงฉ่อยและลำตัดจัดเป็นเพลงปฏิพากย์ (Dialogue Songs) คือเป็นเพลงที่ชายหญิงใช้ร้องโต้ตอบกัน ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของการเกี่ยวพาราสีซึ่งมีจุดเด่นอยู่ที่ไวยากรณ์และการชิงไหวชิงพริบกัน

ในประเทศตะวันตกไม่ปรากฏว่ามีเพลงพื้นบ้านที่มีลักษณะแบบเพลงปฏิพากย์¹ เพลงพื้นบ้านของชาวยุโรปส่วนใหญ่จะเป็นการขับลำเล่าเรื่องประเภทบัลลาด (Ballad) ตำนานประวัติศาสตร์ (Historical Songs) และมหากาพย์ (Epic)

มีเช่นนั้นก็เป็นการขับร้องคร่ำครวญแสดงความรู้สึกภายในใจแบบเพลง Serenade หรือเพลงรัก (Love Song) หวาน ๆ เพลงชนิดที่ร้องโต้ตอบกันโดยใช้ถ้อยคำกำกวมที่เรียกว่า คำสองแง่สองง่าม อย่างเพลงปฏิพากย์ภาคกลางของไทย เช่น เพลงฉ่อย ลำตัด ไม่มีปรากฏ

เพลงปฏิพากย์ในประเทศไทยนั้นมีอยู่ในทุกภาค แต่เพลงที่ร้องนั้นแตกต่างกันไปทั้งท่วงทำนอง เนื้อหา เครื่องดนตรี ประกอบและโอกาสที่ร้อง หากจะจำแนกเพลงปฏิพากย์ตามภาคต่าง ๆ จะแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

- ก. เพลงปฏิพากย์ในภาคเหนือและภาคอีสาน
- ข. เพลงปฏิพากย์ในภาคกลางและภาคใต้

การจัดแบ่งดังนี้ สืบเนื่องมาจากภาคเหนือและภาคอีสานมีวัฒนธรรมใกล้เคียงกัน คือมีประเพณีให้เสรีภาพแก่คู่หนุ่มสาวในการเลือกคู่อันเป็นโอกาสทำให้เกิดเพลงปฏิพากย์ขึ้น และเพลงของทั้งสองภาคนี้ยังเป็นเพลงที่เน้นทำนอง (melody) โดยใช้เครื่องดนตรีประเภทดีดตีตีเป่าประกอบ ในขณะที่เพลงพื้นบ้านของภาคกลางและภาคใต้เป็นเพลงที่เน้นจังหวะ (rhythm) ท่วงทำนองการร้องค่อนข้างเร็วและกระชั้น โครงสร้างของเพลงมีลักษณะเป็นเพลงชุด มีลักษณะเหมือนต้นกลอนสนมากกว่า ร้องเป็นทำนอง มีลูกคู่ช่วยร้องรับเพื่อเพิ่มน้ำหนักของบทเพลงและสานต่อเนื้อเพลง มีการให้จังหวะร่วมกันคือ ปรบมือ หรือใช้เครื่องดนตรีประเภทเครื่องตีซึ่งเป็นเครื่องดนตรีขั้นพื้นฐานที่สุด อันได้แก่ กรับ โทน ฉิ่ง มาช่วยประกอบจังหวะ เนื้อหาของเพลงก็ได้มุ่งเพื่อการเกี่ยวพาราสีโดยตรงเหมือนกับเพลงของภาคเหนือและภาคอีสาน แต่ใช้เป็นเครื่องมือผ่อนคลายขณะที่มีการทำงานร่วมกัน เช่น การลงแขกเกี่ยวข้าว หรือใช้เป็นการเล่นในโอกาสที่ได้มาพบปะ กันตามเทศกาลต่าง ๆ เช่น งานสงกรานต์ งานทอดผ้าป่า เป็นต้น

¹ สัมภาษณ์กับแก้ว อัครดากร , ผู้เชี่ยวชาญทางทฤษฎีดุคตินวิทยา

เพลงฉ่อยและลำตัดเป็นเพลงปฏิพากย์ของภาคกลางซึ่งมีโครงสร้างของเพลงแยกเป็นบทต่าง ๆ เรียงไปตามลำดับเหมือนกับเพลงพื้นบ้านภาคกลางทั่วไป ดังนี้

- ก. บทไหว้ครู
 - ข. บทเกริ่น
 - ค. โต้ตอบ (ประ) ด้วยดับต่าง ๆ เช่น ดับผูกรัก ดับเข้าเรือ ดับเข้าควาย ดับสู้ขอ ดับลักหาพานี่ ดับชิงขี้ ดับตีหมากผัว เป็นต้น
 - ง. ร้องลาและอวยพรเจ้าภาพ
- ก. บทไหว้ครู เป็นบทไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์และผู้มีพระคุณ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ไหว้มีทั้งพระพุทธรูปเจ้า เทพเจ้าในศาสนาพราหมณ์ ผีลาง เทวดา เจ้าพ่อเจ้าแม่ต่าง ๆ รวมทั้งปูชนียสถานสำคัญทางศาสนาในท้องถิ่น ผู้มีพระคุณได้แก่ พ่อ แม่ ครูบาอาจารย์ หรือครูเพลง บทไหว้ครูนี้ชายจะร้องก่อน เมื่อชายร้องจบฝ่ายหญิงจึงเริ่มร้อง
- ข. บทเกริ่น หลังจากไหว้ครูจบแล้วทั้งชายและหญิง ก็มาถึงขั้นตอนที่ชายจะเป็นผู้เชิญชวนฝ่ายหญิงออกมา เล่นเพลง บทเกริ่นนี้บางทีเพลงฉ่อย เรียกว่า บทหน้าโรง ที่เรียกดังนี้เพราะเมื่อเวลาแสดงบนโรงนั้น หญิงจะอยู่ภายในโรง จะไม่ยอมออกมาจนกว่าชายจะร้องเชิญชวน ฝ่ายชายจะสมมุติสถานที่ว่าหน้าโรงเป็นรั้วบ้านหญิง ตัวเองมายืนอยู่ข้างรั้วบ้านตะโกนร้องให้หญิงออกมา ฝ่ายหญิงเป็นเจ้าของบ้านเมื่อได้ยินชายเรียกต้องออกมาดู ในบทเกริ่นนี้จะมีท่อนแต่งตัวแทรกเข้ามา เพราะฝ่ายหญิงต้องแต่งตัวให้เรียบร้อยก่อนออกมาเชิญชายขึ้นเรือน
- ค. โต้ตอบหรือบทประ เป็นบทที่นิยมร้องกันที่สุดเพราะเป็นบทที่แสดงฝีปากได้เต็มที่ และสามารถแทรกเรื่องต่าง ๆ ไว้ได้มากที่สุด ถ้าเล่นไปตามขั้นตอนของเพลงหญิงเจ้าของบ้านจะเชิญแขกขึ้นเรือน พอถึงตอนนั้นก็ร้อง "ดับกระได" คือเป็นชุดเล่นคำสองแง่สองง่ามเกี่ยวกับกระได บางเพลงอาจข้ามไปชุดอื่น เป็นชุดถามความรู้ของชาย เช่น "ดับบาลี หรือวินัย" ตามปัญหาโลกปริศนาธรรม ฝ่ายชายจะพยายามแปรความหมายปิดเบือนไปในเชิงเกี้ยวพาราสี ฝ่ายหญิงก็จะโต้ตอบด้วยโวหารเผ็ดร้อน โดยเฉพาะในเพลงฉ่อยและลำตัดจะนิยมว่าบทประมาก ส่วนดับเพลงที่นิยมนำมาเล่นก็ได้แก่
- ดับผูกรัก - เป็นบทชายเกี้ยวหญิงให้ปลงใจในตัวเขา ฝ่ายหญิงจะตอบบายเบี่ยง ฝ่ายชายก็จะตามเกี้ยวจนหญิงรับรัก
- ดับสู้ขอ - เมื่อหญิงปลงใจรักแล้วก็บอกให้ฝ่ายชายเตรียมตัวมาสู้ขอตามธรรมเนียมนิยม ถ้าไม่มีอุปสรรคชายจะตกลง ต่อจากนั้นชายก็เตรียมเผ่าแค้นมาสู้ขอฝ่ายหญิง

2 ดับ = ชุดเพลง , บทเพลง

ดับลักพาทณี - ในกรณีที่เกิดอุปสรรค ฝ่ายชายบ้ายเบี่ยงว่ายากจนให้หญิงหนีตามตนไป ถ้าหญิงตกลงชายจะนัดแะวันหนึ่งซึ่งมักจะเป็นวันศุกร์ บทนี้แม่เพลงพ่อเพลงนิยมร้องกันมากเพราะมีหลายรสครบครัน ฝ่ายหญิงจะร้องเพลงลาห้องนอนที่ตนเคยอยู่ ลาเครื่องใช้ต่าง ๆ ก่อนที่จะปีนหน้าต่างหนีตามชายออกไป ชายจะพาหญิงเข้าป่าชมนกชมไม้ และบางครั้งก็แหกรบหขมธรรมชาติเอาไว้ด้วย

ดับชิงชู้ - เป็นชายสองแฉ่งหญิงมักจะสมมติว่าอยู่กับกันมานานจนมีลูกสองคน คือไอ้ซ่องกับไอ้บู ต่อมาหญิงนอกใจไปมีชู้ ฝ่ายสามีต้องออกตามหาขึ้นศาลให้ตุลาการตัดสิน (บทนี้เป็แม่ที่เพลงเรือนิยมเล่นกันมาก)

ดับตีหมาแมว - (ตีหมาแมว) เป็นบทชายหนึ่งหญิงสอง อันได้แก่ สามี เมียหลวง เมียน้อย เมียหลวงออกตามพบสามีไปมีเมียน้อยเกิดทะเลาะตบตีกัน บทตีหมาแมวไม่ค่อยนิยมเล่นอีกอาจเป็นเพราะในสังคมไทยเกิดขึ้นอยู่ทั่วไปจนเห็นเป็นเรื่องปกติ ไม่น่าตื่นเต้น

ง. ร้องลา เมื่อโต้ตอบกันจบแล้ว ก็จะจบด้วยการร้องลาซึ่งเป็นบทจากการให้การให้พรผู้ฟัง อวยพรเจ้าภาพ หรือเป็นการลากระหว่างผู้เล่นทั้งสองฝ่าย

เป็นที่น่าสังเกตว่าโครงสร้างทั้งหมดนี้เป็นโครงสร้างที่ค่อนข้างยืดยาวและใช้เวลามากถ้าจะเล่นให้ครบทุกบท จึงปรากฏว่าปัจจุบันนี้พ่อเพลงแม่เพลงนิยมตั้งบทมาร้องเพียงบางบท ส่วนใหญ่จะเป็นบทประเท่า่นั้น บทอื่น ๆ ไม่นิยมเล่นกันแล้ว (สุภิกญา สุจดายา 2525, 22)

เพลงฉ่อย

เป็นเพลงปฏิพากย์ที่ยังได้รับความนิยมแพร่หลายและมีคนรู้จักกันมากเกือบทั่วทุกจังหวัดของภาคกลางกันที่มีพ่อเพลงแม่เพลงระดับอาชีพ ได้แก่ อ่างทอง อยุธยา สุพรรณบุรี ราชบุรี อุทัยธานี ปัจจุบันแม่เพลงพื้นบ้านจะเสื่อมความนิยมลง จนหลายเพลงไม่มีใครนิยมร้องเล่นกันอีก แต่สำหรับเพลงฉ่อยยังมีการเล่นกันอยู่

เพลงฉ่อยยังมีชื่อเรียกอื่น ๆ อีก 3 - 4 ชื่อ เช่นเรียกว่า "เพลงวง" ตามลักษณะการยี่นล้อมวงเล่นเพลงแต่ดั้งเดิม (กรุงเทพฯ , ระยอง) บางแห่งเรียกว่า "เพลงเป้" ตามชื่อพ่อเพลงที่เล่นเพลงฉ่อยจนมีชื่อเสียงมากในสมัยรัชกาลที่ 5 จนคนพลอยเรียกเพลงฉ่อยเป็นเพลงเป้ไปด้วย ช่วงที่ว่ามันเริ่มตั้งแต่ก่อนหน้า พ.ศ. 2437 จากจดหมายระยะทางไปพิษณุโลกของสมเด็จพระยานริศรานุวัดติวงศ์ ซึ่งทรงบันทึกการเดินทางปี 2444 ไว้กับคำว่า "เพลงไอ้เป้" เหมือนกัน (แต่ถึงตาเป้จะมีชื่อเสียงอย่างไรก็ไม่มีคนทราบประวัติและผลงานที่นอกเหนือไปจากนี้หรือในทิวทัศน์ของพ่อเพลงแม่เพลงรุ่นเก่าอย่างยายตัวน ที่ว่า "ครูเป้ก็ว่า แม่บุญมากี่ร้อง จดจำทำนองเอาไว้ได้..." เพียงเท่านั้น) บางท้องถิ่นจะเรียกว่า "เพลงฉ่า" ตามมหรับของลูกคู่ที่ว่า "เอ้ชา...." และการรับลูกคู่ด้วยคำว่า "เอ้ชา" ทุกครั้งนี่เองที่ถือว่าเป็นเอกลักษณ์ของเพลงฉ่อย

ประวัติที่มาของเพลงฉ่อย

เพลงฉ่อยมีประวัติความเป็นมาอย่างไรไม่อาจสืบทราบได้ แต่เชื่อว่ามีพัฒนาการมาจากคุณลักษณะของความเป็นคนเจ้าบทเจ้ากลอนซึ่งเป็นคุณลักษณะเด่นของคนไทย ปรากฏพบคนไทยทุกภาคไม่ว่าจะเป็นไทยลานนา ไทยอีสาน ไทยโคราช และไทยใต้ ล้วนนิยมพูดถ้อยคำให้คล้องจองกัน เช่น

- ภาษาไทยกลาง - เสื่อแสง เสื่อสาด ล่อนจ้อน ขมิขมัน สับสนปนเป สัพเพเหระ กระจิวระวาด ถ้วยโถโอชาม
สำหรับคืบค้อน
- ภาษาไทยอีสาน - ดิหลี , จอดลอด (ลักษณะแหลมยาว) มิดพร้าวลาเหล็ก ฟั่นองปองปาย งูเจี้ยวเกี่ยวปอม
- ภาษาไทยโคราช - หลีเหลือ (ว่าเหว่) โล้ยโง้ย (ล่อนจ้อน) ออดลอด (สะอาด) บักโกรกบักทอน (สะบักสะบอม)
ประหล่าปะลอย (เลื่อนลอย) ปะอันปะเออ (พะอิดพะอม)
- ภาษาไทยล้านนา - จ่อม่อ (ค้นหา) ชุ่มซุ่ม (เวลาเข้าไร่เข้าไฟ) มะโนมะนา (รีบร้อน) เปอเระเปอเคอ
(มากมาย) อะหลิกจิกจอก (กระจุกกระจิก) ยาวจาดลาด
- ภาษาไทยใต้ - กุ่มกุ่ม (เรื่อย ๆ) ว้ายน้ำซ้อแซ่ (ว้ายน้ำอย่างหลุกหลุย)

ถ้อยคำที่คล้องจองกันนี้เกิดจากการใช้สัมผัส ทั้งสัมผัสสระและสัมผัสอักษร และเกิดจากการซ้ำคำทำให้เกิดจังหวะขึ้นเมื่อเปล่งเสียงพูด จังหวะที่เกิดขึ้นเมื่อผสมกับคำในภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาที่มีวรรณยุกต์กำกับ มีระดับเสียงสูงต่ำเหมือนกับเสียงดนตรีก็สามารถสร้างทำนองที่มีจังหวะง่าย ๆ กล่าวคือ มีโครงสร้างที่ซ้ำกันโดยตลอด (isorhythmic structure) มีลักษณะเป็นการด้นกลอนสด (improvisation) ซึ่งเป็นขั้นตอนแรกของการสร้างสรรคบทเพลงของชาวบ้าน (สุกัญญา สุจฉายา 2523 , 84)

จุดมุ่งหมายในการร้องเพลงปฏิพากย์แบ่งได้ 3 ประการ ดังนี้

- ก. เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดในการทำงาน
- ข. เพื่อความเพลิดเพลินและสนุกสนาน ซึ่งอาจรวมไปถึงการเกี่ยวพาราสิด้วย
- ค. เพื่อใช้ในการแสดงในลักษณะมหรสพ

จุดมุ่งหมายแรกและจุดมุ่งหมายที่สอง (ก.และข.) เกิดจากกลุ่มคนที่มาอยู่รวมกัน จึงเป็นเพลงของกลุ่มชนในสังคม (communal song) ส่วนจุดมุ่งหมายประการสุดท้ายเป็นส่วนที่เกิดขึ้นหลังสุดในสังคมที่ซับซ้อนขึ้น

เพลงปฏิพากย์รุ่นแรกสุดของไทยน่าจะเป็นเพลงที่เกิดจากการรวมหมู่ของมนุษย์เพื่อผลประโยชน์ในการทำงานร่วมกัน คือ เพื่อช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดในการทำงาน และในขณะเดียวกันก็เป็นการให้จังหวะในการทำงานพร้อมไปด้วยในตัว และขุนวิจิตรมาตราก็มีความเห็นเช่นเดียวกันว่า "...การลงแรงให้พร้อมกันเช่นนี้ ไม่มีอะไรดีเท่าออกเสียงช่วยเป็นสัญญาณตีหมาย ทั้งเป็นการช่วยให้เพลิดเพลิน ทำให้เกิดอารมณ์สนุก อันนี้แหละเสียงที่ออกมาจึงกลายเป็นทำนองสูงต่ำเป็นจังหวะ พุดง่าย ๆ ก็คือ กลายเป็นบทเพลงขึ้น..." (ขุนวิจิตรมาตรา 2508 , 77) ทั้งนี้เพราะจังหวะของ

การทำงานหรือจังหวะของการเคลื่อนไหวตัวและจังหวะของเพลงเป็นจังหวะเดียวกัน ดังเช่น เพลงเกี้ยวข้าว พอดี
บทร้องกระทั่งว่า "เฮ้..เอ้า เฮ้ เอ้" จะเป็นจังหวะที่ลงเคียวเกี้ยวข้าว เพลงตะข้าว พอดีบทร้องกระทั่งว่า "ตั้งนะตั้ง"
ก็เป็นจังหวะเดียวกับที่ออกแรงใช้เท้าตะข้าวให้กองรวมกัน เพลงเรือพอดีบทร้องกระทั่งว่า "ฮ้า...ไฮ้" ก็เป็นจังหวะ
ที่วาดพายจ้วงน้ำพอดี ดังนั้นเพลงปฎิพากย์ในรุ่นแรกน่าจะเป็นเพลงที่เกี่ยวข้องกับการทำงานซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดของ
การดำรงชีวิตและเพลงเหล่านี้ทุกคนที่กำลังทำงานมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์เพลงด้วยกันทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นเนื้อร้อง
จึงสั้นและคำร้องต้องง่ายเพื่อสะดวกในการร้องโต้ตอบ มักปรากฏการซ้ำวรรคเดิม (refrain) ตอนขึ้นต้นหรือตอน
ลงท้ายของเพลงและมีท่วงทำนองรับความเดิมอันเป็นลักษณะสำคัญของเพลงที่มีการร้องโต้ตอบกันสด ๆ ไม่มีการเตรียม
บทบาทก่อนเพื่อให้เวลาผู้ร้องคิดร้องโต้ตอบบทใหม่ จังหวะของเพลงประเภทนี้ตรงบทท่วงทำนองมักจะร้องค่อนข้างเร็ว เพื่อ
กระตุ้นการทำงาน

หลังจากผ่านการทำงานในท้องทุ่งมาเป็นเวลาแรมเดือนจนเก็บเกี่ยวพืชผลเสร็จแล้ว ชาวบ้านก็จะมี
เวลาพักผ่อนแสวงหาความสนุกสนานซึ่งตรงกับครูและเทศกาลรื่นเริงประจำปี ก็จะมีการร้องเพลงปฎิพากย์กันอีก
แต่จุดประสงค์เพื่อความสนุกเพลิดเพลินเป็นสำคัญ เนื้อหาเพลงมักจะเป็นเชิงเกี้ยวพาราสี เพลงปฎิพากย์ในยุคต้น
มักจะเป็นเพลงสั้น ๆ เพื่อประกอบการเล่นหรือเป็นเพลงปรับ³ ในระยะหลังจึงเริ่มมีการผูกเรื่องให้ซับซ้อนและมีการสมมติ
บทบาททำให้มีลักษณะเป็นการแสดง จึงเกิดเพลงปฎิพากย์ที่ยาวขึ้น คนร้องและคนฟังเริ่มแยกบทบาทจากกันชัดเจน
ถึงแม้ว่าจะแยกกันไม่เด็ดขาด เพราะคนฟังยังมีส่วนร่วมในการเป็นลูกคู่ร้องรับ

คนฟังและคนร้องแยกบทบาทออกจากกันอย่างเด็ดขาดเมื่อเพลงได้พัฒนาเป็นมหรสพ ซึ่งผู้ร้องจะ
ต้องเป็นบุคคลที่มีความสามารถเป็นพิเศษ มีปฏิภาณว่องไวมีการฝึกฝนมาโดยตรงจนเป็นศิลปินที่เชี่ยวชาญเพลง
เรียกกันว่า พ่อเพลงแม่เพลง (virtuoso) เมื่อเพลงที่ชาวบ้านได้พัฒนามาจนถึงระดับนี้จึงกลายเป็นผลงานศิลปะการ
แสดงของปัจเจกบุคคลและกลายเป็นอาชีพที่ต้องมีการว่าจ้างนำไปแสดง ไม่ใช่เป็นเพลงของกลุ่มชนอีกต่อไป เพลงฉ่อย
ในปัจจุบันนี้ก็มีลักษณะดังกล่าว

หลักฐานเอกสารเก่าที่สุดที่กล่าวถึงเพลงฉ่อย อยู่ในสมัยรัชกาลที่ 5 คือพระนิพนธ์ของกรมหมื่น
สทิตยธำรงศรีสวัสดิ์ เรื่อง "การขับร้อง" ลงในหนังสือวิชาฉันทนาพิเศษ ปีที่ 4 พ.ศ. 2432 หน้า 269 กล่าวไว้
สั้น ๆ เพียงว่า

"...ยังมีเพลงร้องตามหัวเมืองและเข้ามาร้องในกรุงก็มีบ้างคือ เพลงฝ่ายเหนือ⁴ เรียกว่า
เพลงฉ่อยดาเพลงตะขาบอย่างหนึ่ง...."

³ เพลงปรับ คือ เพลงที่ไว้ร้องทดแทนเมื่อฝ่ายหนึ่งเล่นแซกฝ่ายหนึ่ง

⁴ ฝ่ายเหนือ หมายถึง บริเวณตั้งแต่นครสวรรค์ อุทัยธานี ขึ้นไป

มนตรี ตราโมท ได้ให้คำอธิบายที่มาของเพลงน้อยไว้อีกแห่งหนึ่งว่า เพลงน้อยมาจากการปรับปรุงเพลงปรบโก และเพลงโคราช ซึ่งเป็นเพลงที่เห็นกันว่าซ้ำและยืดขาดไม่ค่อยทันอกทันใจ หรือว่าได้มากความอย่างเพลงเรือ ชาวเพลง จึงได้ประดิษฐ์เพลงอีกแบบหนึ่งที่รวดเร็วยิ่งขึ้น นั่นคือเพลงน้อย ไขกลอนอย่างเพลงโคราชเป็นบทไหว้ครูและบทเกริ่น เพราะถือว่าเพลงโคราชเป็นครู เมื่อตอนว่าแก้กันหรือตอนประจักษ์ไขกลอนหัวเดียวอย่างเพลงเรือแต่ไม่ต้องมีสัมผัสตอนลงอย่าง เพลงเรือ และใช้การปรบมืออย่างเพลงปรบโกเป็นเครื่องประกอบจังหวะ

เมื่อพิจารณาจากตัวบทเพลงน้อยแล้ว คำกล่าวนี้น่าจะเชื่อถือได้ เพราะกลอนไหว้ครูเพลงน้อยมีลักษณะคำประพันธ์ เหมือนกลอนเพลงโคราช ดังตัวอย่าง

บทไหว้ครูเพลงโคราช

ไอ้อ้อขอไหว้พระพุทธรูปที่เลิศล้ำ	ขอไหว้พระธรรมที่เลิศ
ทั้งพระสงฆ์องค์พระเสวีรัฐ	ควงสัตย์มิให้เสื่อมสูญ
เปรียบกะโสมเพิ่มผ้า	ขอให้สติปัญญาของลูกนี้เต็มพูน
(ลูกคู่) เอื่อน้ำเจ้าเอ๋ย เอ๋ย เอ๋ย	
เปรียบกะโสมเพิ่มผ้า	ขอให้สติปัญญาของลูกนี้เต็มพูน เอ้อ เอ็ง เอ๋ย ⁵

บทไหว้ครูเพลงน้อย

ลูกจะไหว้พระพุทธรูปที่เลิศล้ำ	ลูกจะไหว้พระธรรมที่เลิศ
ลูกจะไหว้พระสงฆ์องค์พระเสวีรัฐ	ที่ท่านเป็นยอดวิเศษ
ขอให้ลูกทะเลอุปไปรง	ให้เหมือนกับองค์พระเมต (เอ้อ เอ้อ เอ็ง เอ๋ย) ไครย
(ลูกคู่) ขอให้ลูกทะเลอุปไปรง	ให้เหมือนยังกับองค์พระเมต
ให้เหมือนยังกับองค์พระเมต	(เอ้อ เอ็ง เอ๋ย เอ้อ เอ็ง เอ๋ย) ไครย

ส่วนที่ว่า การปรบมือให้จังหวะได้มาจากเพลงปรบโกก็เป็นไปได้อีกเช่นกัน เพราะเพลงปรบโกมีทริบว่า "ฉ่า ฉ่า ฉ่า ฉ่า ชะ ช่าไช้" หรือ "ฉาด ช่า ฉ่า ช่า เอี ชะ" และ "ฉา ตะ ละ ช่า ฉ่า ช่า ฉ่า ฉ่า ชะ" ซึ่งกลายมาเป็น "เอ้อชา เอ้อชา ช่า...ฉ่า ช่า..." หรือ "เอ้อชา ชะ ละ ชะ ช่า...ฉ่า ช่า... นอยแม่..." ได้ ข้อสำคัญใน กลอนไหว้ครูเพลงน้อยมีการกล่าวถึงครูเพลงปรบโกไว้ด้วย ดังบทไหว้ครูของนายเพชร กฤษณะพันธ์ ที่ว่า

<u>ค.ย. 1</u>	จะไหว้ครูโขนละครหรือกลอนฉ่า	ไหว้ครูระบำตบหุ่น จะไหว้
	ครูหลักจำไหว้ครูรำครูเล่นครูเป็นนักกลอน	ไหว้ครูเพลงครึ่งท่อน <u>ตบโก</u>

⁵ ขุนสุมภกษศึกษา. "เพลงพื้นเมืองโคราช" วัฒนธรรมไทย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. หน้า 147

บทไหว้ครูของนายไล่ว วงษ์งาม มีความว่า

ด.ย.2 ลูกจะไหว้ครูสาวที่ลงไปกล่าวกลับ ปล่อยลงมาคำนับไหว้ท่านครูไทย
จะถูกหักไม่วั้นกลัวจะเป็นแม่เพลงจะหัดเพลงละคอน กับหมั้นจบครึ่งท่อน เขี้ยวละปรบโก

จากบทไหว้ครูทั้งสองบทข้างต้นอาจสรุปได้ว่าเพลงครึ่งท่อนและเพลงปรบโกมีความสัมพันธ์กับเพลงฉ่อย เพลงฉ่อยอาจจะเลียนหรือรับลูกคู่และจังหวะการปรบมือมาจากเพลงปรบโกก็เป็นได้

ด้วยเหตุและวิธีการดังกล่าวเพลงฉ่อยก็เกิดขึ้น แต่จะเกิดช่วงไหนนั้นไม่มีคำตอบ เป็นที่น่าสังเกตว่า ถึงแม้ว่าเพลงฉ่อยจะเป็นเพลงที่ได้รับความนิยมมากก็จริง แต่เพลงพื้นเมืองชนิดนี้ไม่เคยมีผู้ใดกล่าวถึงในวรรณกรรมเลย วรรณคดีสมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ที่กล่าวถึงเพลงพื้นบ้านพื้นเมือง มักกล่าวถึงแต่เพลงครึ่งท่อน เพลงปรบโก เพลงเทพทอง หรือแม้แต่เพลงขอทานก็ยังมีการเอ่ยถึง ดังเช่นโคลงพระราชพิธีท้าวทศมาส ของสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยาบรมประไพฯ ตอนที่หนึ่งมีความว่า

บางคนเล่าเรื่องร้อง	ขับขาน
แพนขลุ่ยซอประสาน	แอ้วซู้
อย่างคำขับขอทาน	โตนึง กรับนา
ริเล่นตามดนตรี	ดอกสร้อยเพลงสุวรรณ
<u>ปรบโกครึ่งท่อนทั้ง</u>	สักราวา
ร้องยักข่านานา	ปลอบพ้อ
แต่โต้ตอบไปมา	ไม่สุด สิ้นเอย
ออกแอดอ้อยอิงจ้อ	จากแล้วพายตาม

การแต่งกายและอุปกรณ์ประกอบกวีโต้นเพลงฉ่อย

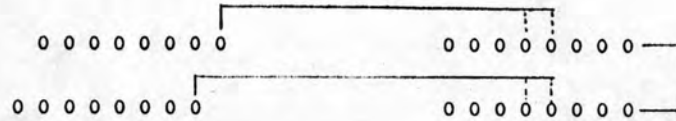
แม่เพลงนิยมนุ่งโจงกระเบนสวมเสื้อตามความเหมาะสมของอายุ คือ หญิงสาวจะสวมเสื้อแขนกุดมีระบายลูกไม้หญิงมีอายุนิยมใส่เสื้อแขนกระบอก หมี่สไบ ส่วนท่อเพลงนุ่งโจงกระเบน สวมเสื้อคอไทยหรือเสื้อคอกลม มีผ้าขาวม้าคาดสะเอวหรือห้อยไหล่ อุปกรณ์ประกอบการเล่นสำหรับในระดับสมัครเล่นที่นำเพลงฉ่อยมาร้องสนุก ๆ ตามเทศกาลต่าง ๆ ก็ไม่ต้องตระเตรียมอะไร แต่การเล่นเพลงในระดับอาชีพจะต้องมีพานก้านล ซึ่งเป็นพานสำหรับใส่ธูปเทียนดอกไม้และเงินบูชาครู นอกจากนั้นอาจจะมีการช่วยตีให้จังหวะหรืออาจจะไม่มีก็ได้ เพราะเพลงฉ่อยนิยมการปรบมือให้จังหวะอยู่แล้ว

ลักษณะคำประพันธ์ของกลอนที่นำมาเล่นเป็นเพลงฉ่อย

นอกเหนือจากบทไหว้ครู เพลงฉ่อยใช้กลอนหัวเดียวแบบเพลงพื้นบ้านชนิดอื่น โดยเฉพาะ "กลอนโล" เพราะหาคำได้ง่ายที่สุด (เอนก 2528 , 29) บทหนึ่งมี 2 วรรค คำในวรรคมีตั้งแต่ 6 - 10 คำ คำสุดท้ายของวรรคหน้ามักจะสัมผัสกับคำที่ 4 หรือ 5 ของวรรคหลัง และคำท้ายบทส่งสัมผัสต่อเนื่องด้วยเสียงสระเดียวกันจนจบบท บทหนึ่งมี

⁶ "คำ" ที่ใช้ในการอธิบายแผนผังฉันทลักษณ์แบบเดิมนี้ หมายถึง "พยางค์"

ความยาวไม่จำกัดทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกระบวนการ ความ ดังแผนผัง

(ตัวอย่าง-3 : ชาย)

ที่จะไปสู่ขอพี่ก็ท้อแท้	ทั้งพ่อทั้งแม่ของพี่ก็ตาย
รักกันให้ไปด้วยกัน	ให้ไปกะฉันไม่เป็นไร
ที่เขารักเขาหาเขาพากันหนี	เขามั่งเขามีกมไป
ถึงขึ้นหลงโรง	ถ้ากุศลไม่สั่งมันก็ซบหาย (เอนก 2523 , 345)

ระเบียบแบบแผนในการเล่นเพลงฉ่อย

เพลงฉ่อยระดับอาชีพ จะมีระเบียบแบบแผนในการเล่นหลายขั้นตอน สรุปได้ตามลำดับ ดังนี้

- ก. หลังจากแต่งตัวเสร็จแล้ว พ่อเพลงและลูกคู่ออกมานั่งยอง ๆ มีหัวหน้าถือพานก้านร้องเพลงไหว้ครูเป็นต้นเสียง 1 คน คนอื่น ๆ คอยเป็นลูกคู่รับ
- ข. เมื่อชายไหว้ครูเสร็จ หญิงออกมาไหว้บ้าง ระหว่างว่ามีหัวหน้าถือพานนำ และมีลูกคู่ร้องรับเช่นกัน แต่ผู้หญิงจะนั่งพับเพียบ ไม่นั่งยอง ๆ อย่างผู้ชาย
- ค. หญิงว่าตนเพลงฉำ⁷ คือร้องส่งลำ (เพลง) พร้อมกับลุกขึ้นรำไปด้วย
- ง. ชายว่าตนเพลงฉำ
- จ. ชายร้องบทเกริ่น ชักชวนฝ่ายหญิงให้มาเล่นเพลงด้วยกัน แล้วทอดเพลง⁸
- ฉ. หญิงว่าเพลงเกริ่น แล้วทอดเพลงโดยร้องบทแต่งตัวว่าได้ยินเสียงคนมา เรียก จำเป็นจะต้องออกไปดู
- ช. ทั้งสองฝ่ายทบทกันว่าบทระดับต่าง ๆ ตามแต่จะพากันไป
- ซ. ในกรณีที่เล่นเป็นเพลงส่งเครื่อง (เพลงทรงเครื่อง) เมื่อร้องเล่นเพลงฉ่อยตามธรรมเนียมดังกล่าวพอสมควรแล้วก็เริ่มเล่นเป็นเรื่อง ถ้าไม่เล่นเป็นเพลงทรงเครื่องก็ว่าบทประกันเรื่อยไป
- ญ. เมื่อเล่นกันครบเวลาแล้ว ก็ร้องจบจากการร้องลาหรือร้องอวยพร
- ฎ. เมื่อเลิกเล่นเพลงแล้ว ทุกคนเข้าโรง แล้วขอสมมาลาโทษต่อกัน เนื่องจากอาจมีการกล่าวอะไรพลาดพลั้งล่วงเกินกันไปบ้างในระหว่างเล่นเพลง

⁷ ตนเพลงฉำ คือ เพลงร้องส่งหลังจากไหว้ครูชายและหญิงเรียบร้อยแล้ว เป็นศัพท์เฉพาะในการเล่นเพลงฉ่อย

⁸ ทอดเพลง เป็นศัพท์ในเพลงฉ่อยใช้เรียกเพลงที่ร้องต่อจากเพลงเกริ่น

รายละเอียดในการเล่นเพลงฉ่อย

เพลงฉ่อยเป็นเพลงที่เล่นเป็นชุด การร้องจะเริ่มตั้งแต่ท้าวครุ โดยฝ่ายชายจะท้าวครูก่อน ในระหว่างท้าวครุจะไม่มีการเล่น

ต.ย. 4 บทท้าวครุเพลงฉ่อย (ชาย)

(เอื่อนนำ) ชา ชะ ชา ชา ฮ่าฮั โองโงย

สับนิ้วประณมยกบังคมเหนือเกล้า

จะไหว้พระพุทธรเจ้าที่ท่านตรัสเป็นพระ

พระเวฬุสีละท่านตัดเศสละ

(เออ เอ็ง เอย เอ็ง เงย) ไป

(ลูกคู่รับ) ทั้งพระเวฬุสีละ ทั้งพระเวฬุสีละ ท่านตัดเศสละ เออ เอ็ง เอย เอ็ง เงย ไป

เอ้อ...เอ้อ...ชา..ฉ่า..ชา

ต.ย. 5 บทท้าวครุเพลงฉ่อย (หญิง)

(เอื่อนนำ) เอ..เอ... (เล่นลูกคอ)

มือของลูกสับนิ้ว

ลูกยกวางหว่างคิ้วถวายต่างรูปเทียนทอง

ขอให้เส้นผมข้าเจ้าบนหัว

ขอให้เป็นดอกบัว ก่ายกอง

เอี้ย เออ...

เออ เอี้ย เออ เอย

(ลูกคู่รับ) อีกทั้งเส้นผมบนหัว เส้นผมบนหัว ขอให้เป็นดอกบัวเอย ก่ายกอง โอละข้า ๆ ฉ่า

ชา ชิ ฉะ ชา ละ ชะ ชา ฉ่า นอย หน่อ ละ นอด หนอด น้อ ละ นอย อ้อยข้า...

หลังจากไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ ไหว้บิดามารดา ก็ถึงบทท้าวครุเพลง บทนี้จะเริ่มเข้ากลอนหัวเดียว จะมีการทอดเพลงให้รับ

"เอ้อชา..." ตอนท้าย มีการปรนุ มือให้จังหวะประกอบ

ต.ย. 6 ทอดเพลง มะอะอุทุกซังลูกได้ตั้งเป็นความเพียร

จึงได้เกิดเป็นข้อต่อเป็นเขียน

ลูกจึงได้มีคำแก้ไข

(ลูกคู่รับ) เอ้อชา เอ้อชา ชา ฉ่า ชา นอยแม่

ลูกจะท้าวครุเพชรฉลุกัน

ท่านได้สาปสรรเครื่องเล่นทั้งหลาย

ครูโขนละครมอญรำ

ท้าวครุระบำบ้านไร่ (รับ เอ้อชา...)

ทอดเพลงให้ลูกคู่รับ

(คอตัน)⁹ ขอให้มาปรกผมร่มโพธิ์

อย่าให้ลูกมีใจรัก

ขอให้เป็นฉากแก้วขึ้นมาจากกัน

สักหน่อยเกิดครุบันทึย...

⁹ คอตัน = คนร้องนำ

(คอสอง¹⁰ ร้องต่อ)

ขอให้มาคุ้มครองป้องกัน

อย่าให้ลูกมีอันตราย

(คอต้น)

ขอให้ปกผมร่มเงา

(ลูกคู่รับ : ขอให้ปกผมร่มเงา)

คุ้มครองทั้งภทโพย....

(ลูกคู่รับ : คุ้มครองทั้งภทโพยภัย ข้าเจ้าเอย ส่วยเอย แม่นำรักเอย...)

ต่อจากร้องบทไหว้ครูแล้วก็เข้าบทเกริ่น ซึ่งการเอื้อนขึ้นต้นเพลงของฝ่ายชายนั้นไม่ยาก แต่ฝ่ายหญิงจะมีลีลาในการเล่นลูกคอมากกว่า ท่วงของของบทเกริ่นคล้ายกับบทไหว้ครูเพราะใช้ฉิ่งเป็นหลักขลุ่ยเพียงคนเดียว (กลอนเพลงโคราช) ดังนั้นการสอเล่นเพลงของครูเพลงน้อยจึงมักจะให้คำร้องที่บทเกริ่นนี้ก่อน แล้วจะร้องบทไหว้ครูได้ง่ายขึ้น เนื้อร้องจะแบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย ฝ่ายหญิงร้องเนื้อหนึ่ง ฝ่ายชายร้องเนื้อหนึ่งโต้ตอบกัน

ค.ย. 7 บทเกริ่นฝ่ายชาย

จบส่งลงจา

พินิจหาภัยรับสารการ

เสียงร้องระนาดคาดาน

ฝูงชาวประชาภิพากันชม

กลองก็ตี ปี่ก็ต้อย

เพลงพล่อยก็พลอยประสม...เอ๋ยไป

(ลูกคู่รับ) : กลองก็ตีปี่ก็ต้อย เพลงพล่อยก็พลอยประสม เพลงพล่อยก็พลอยประสม เอย..เอ็งเอย

ไป เอ้อ..เอ้อ..ชา ฉาด ชา...)

เมื่อเกริ่นเสร็จแล้วก็ทอดเพลง

สนสพบพิภพวีรมา เจอแม่พิภพทองมัน

จะมาก่อแก้วรักกันอยู่กับแม่เพื่อนคู่ชาย

(ลูกคู่รับ) : เอ้อชา เอ้อชา ชา..ฉาดชา..)

ค.ย. 8 บทเกริ่นฝ่ายหญิง

รักขามมีหลายเล่ห์

ฉันยังไม่รู้ทำเล ร้องรอย

อุตล้าห์ประคองรักคอย

ไม่ควรวะให้ยออดรัก ฉันคาน

มาแต่งลมล่อให้น้องหลง

ถึงรักน้องมันก็คงไม่นาน..เอ๋ยไป (โอยแม่)

10 คอสอง = คนร้องตาม

(ลูกคู่รับ) : มาแต่งลมล่อให้น้องหลง มาแต่งลมล่อให้น้องหลง ถึงรักน้องมันก็คงไม่นาน เอ็งเออ...เอ็ง..
 เอยไป โอยแม่... โอละชา โอละชา ชา ฉาดชา ชา.. หิงนองนอ ระนอระหลอด
 นอดหน่อระนอย หนอดน้อระนอย หนอยแม่ หนอยแม่ ชาฉ่า เออ เอย... (ร้องบท 2 ค้อ)

เมื่อร้องบทเกริ่นแล้วฝ่ายหญิงก็จะทอดเพลงเช่นเดียวกับฝ่ายชาย

ครั้นจะเกริ่นไปมัก มันซี้มักจะแทง

มาลงสารเจ้าแดง ลูกชาย... (รับ : เอ้ชา ชา ชา ฉาด ชา ...)

ต่อจากนั้นก็ร้องเข้าบทประเป็นดับเพลงต่าง ๆ ซึ่งมีจังหวะและทำนองเพลงเหมือนกัน ระหว่างร้องก็จะมีการปรบมือให้จังหวะ มีลูกคู่ร้องสอดบทกระทุ้งว่า "หนอยแม่" "อ๊วยแม่" "ชาฉ่าชา"¹¹ โดยตลอด ยกเว้นในวรรคหลังเวลาลงเพลงตอนจบบท การร้องอาจร้องไปจนจบบทแล้วลูกคู่จึงรับ หรืออาจจะร้องครึ่งละ 2 วรรค แล้วลูกคู่รับต่อโดยร้องซ้ำความวรรคสุดท้ายวรรคหนึ่ง แล้วร้องใหม่อีกวรรคหนึ่งให้ลูกคู่ร้องรับสลับกันไปก็ได้ และการร้องนั้นผู้ร้องก็มักนิยมร้องสลับในบทเดียวกัน

เพลงฉ่อยร้องง่าย จังหวะเร็ว จึงได้รับความนิยมแพร่หลายมากกว่าเพลงชนิดอื่น บทร้องรับของลูกคู่แตกต่างกันไปในแต่ละถิ่น ภาคกลางตอนเหนือทางด่านจังหวัดอุทัยธานี นครสวรรค์ และภาคกลางส่วนใหญ่ทางจังหวัดอ่างทอง สุพรรณบุรี บางถิ่น สิงห์บุรี ลพบุรีบางถิ่น และอยุธยา จะไม่มีการร้องรับด้วยคำว่า "หนอยแม่" แต่คำนี้จะปรากฏในการร้องรับเพลงฉ่อยของกรุงเทพฯ นครปฐม ลพบุรีบางถิ่น และสุพรรณบุรีบางถิ่นเท่านั้น

ค.ย. 9 บทร้องรับลูกคู่

ชาวอุทัยธานี ชาวนครสวรรค์ ร้องรับว่า " เอ้ชา เอ เอ้ชา ชะฉาด ชา..."

ชาวอ่างทอง ชาวสิงห์บุรี ชาวอยุธยา ชาวลพบุรี ร้องรับว่า "เอ้ชา เอ้ชา ชา ฉ่า ชา..."

ชาวสองพี่น้อง สุพรรณบุรี ร้องรับว่า " เอ้ชา เอ้ชา ชา ฉ่า ชา...หนอยแม่"

หรือ " เอ้ชา ชะฉาด ชา..ช้า ชา..หนอยแม่"

ชาวสระกระเทียม นครปฐมและกรุงเทพฯ ร้องรับว่า " เอ้ชา ชา ชา ฉ่า ชา...หนอยแม่"

เพลงฉ่อยนิยมเล่นบทประมากกว่าบทอื่น ๆ เพราะท่อนเพลงแม่เพลงสามารถใช้ไหวหารและปฏิภาณโต้ตอบกันได้เต็มความสามารถ การแพหรือชนะในการเล่นเพลงนั้นอยู่ที่การแก้ไหวหารหรือข้อความที่อีกฝ่ายหนึ่งยกขึ้นมาโต้กับตน ถ้าไม่สามารถแก้ได้ก็ถือว่า แพ้

¹¹ สังเกตได้ว่า ลูกคู่มักร้องสอดว่า "ชาฉ่าชา" ในบทร้องธรรมดา แต่จะสอด "หนอยแม่" "อ๊วยแม่" เมื่อถูกอีกฝ่ายหนึ่งว่ากระทบทกระเทียบ

ต.ย. 10 บทประเพณีเพลงน้อย การร้องสอดบทกระทู้และการรับลูกคู่

(ชาย : พ่อเพชร) ถ้ารักกันจริงให้เพชรนี้ไปทาง ๆ ถ้าเพชรได้เป็นคู่ขอให้อยู่เป็นข่าว เมื่อตอนกลางวันทำงานกันไม่ได้พักผ่อน แต่พอตกยามมืดจะเปิดมุ้งเข้าไปมุด (ลูกคู่รับ) เอชา เอชา ชา ฉ่า ชา	กลัวจะพบคนหาล (ชาฉ่าชา) ไม่ปลอดภัย มิฉะนั้นเองไม่เอาเข้าไปเป็นคนไข พอดึก ๆ ไม่ได้นอนอยู่ใกล้ ๆ คุณนาย คุณนายนอนแล้วจะได้หลับสนิทคุณนาย
(หญิง : แม่มาลัย) พอลูกคู่รุ่งเปิดมุ้งเข้าไปนอน ถ้าว่าเนื้อคู่ชายมีกันอยู่หลายชั้น แต่ถ่วงแต่ถ่วงมุ้งขมขมยิ่งชอบ เป็นชายดี เศรษฐีเงินทอง ถ้าปลาบปลื้มลืมตัวไม่ได้ผ้าอาเสี (ลูกคู่รับ) เอชา เอชา ชา ฉ่า ชา	จะมาอาวตหรือว่าให้ (ชาฉ่าชา) คุณนาย เปรียบเหมือนกั้งหันฉนั้นจะบอกให้ ตามแบบระบอบข้าเรื่องอบาย ถูกต้องท่านองกันมาหลายราย จะกลายเป็นอาเหี้ย เตี้ยวมนั่งร้องไห้

เมื่อเล่นบทประเพณีเพลงน้อยแล้วก็ร้องบทจากหรือร้องอวยพรให้แก่เจ้าของงานหรือผู้ฟัง แล้วจึงเลิกเล่น มีการขอ
สมาลาโทษระหว่างกันและกันด้วย บทร้องเพลงน้อยจะจบด้วยบทร้องว่า

"สวैया เอ๋ย แม่รำลึกเอ๋ย

เอ๋ย...เกินเวลา บังคมดลวันทา เอ้อ เออ เอ็งเงย บูชาครู."

ลำตัด

เป็นเพลงปักษ์ภาคเหนือเบ็ดเตล็ดต่าง ๆ กลายมาจากการสวดสรรเสริญพระเจ้าทางศาสนา
อิสลาม เอกลักษณ์ของลำตัดคือมีวาระนาตีประกอบจังหวะ ท่วงทำนองคึกคักสนุกสนาน ปัจจุบันลำตัดยังเป็นการละเล่นที่รู้จัก
กันแพร่หลาย

ประวัติที่มาของลำตัด

ลำตัดกำเนิดมาจาก "ละอูเยา"¹² ซึ่งพัฒนามาจากการสอดขับเพลงเข้ากับจังหวะกลองที่เรียกว่า "ตจิก" ของ
ชาวมลายู ซึ่งภายหลังคำว่า "ตจิก" นี้ได้ออกเสียงเพี้ยนเป็น "ยี่เก" และ "ลิเก" ในปัจจุบัน

กลุ่มชนที่เป็นต้นกำเนิดของตจิกในประเทศไทยคือพวกแขกตานีซึ่งถูกกวาดต้อนมาอยู่ในกรุงเทพฯ ตั้งแต่สมัยรัชกาล
ที่ 1 ถึงรัชกาลที่ 3 กลุ่มชนเหล่านี้ได้นำดนตรี ประเพณีเกี่ยวกับศาสนาและงานรื่นเริงที่เคยเล่นหรือนิยมเล่นกันตั้งแต่ครั้งอยู่

¹² หวังเต๊ะ (พ่อเพลงลำตัด) เรียกว่า "ละอูเยา"

บ้านเมืองเดิมเข้ามาด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการติกลงรำมะนา¹³ ประชันเพื่อเป็นการอวดฝีมือกันในงานบุญต่าง ๆ เช่น งานแต่งงาน งานขึ้นบ้านใหม่ เข้าสูหนัด ตะมดกรอ่าน และในระหว่างการถือศีลอด เป็นต้น ระหว่างที่ติกลงรำมะนาก็จะมีการสวดขับเพลงบูชาพระอัลล่าห์เข้ากับจังหวะกลองค้าย การสวดลักษณะนี้เองที่เรียกว่า "ตจิก" หรือ "ยี่เก" ซึ่งในภายหลังได้พัฒนาขึ้นมาเป็นลิเกฮูลู ลิเกบารัต¹⁴ และลิเกเรียบ¹⁵โดยลำดับ ลิเกเรียบนั้นบางครั้งจะเรียกว่าลิเกกลองเพราะถือทำนองและจังหวะกลองเป็นใหญ่

การประชันลิเกเรียบนี้จะประชันกับหลายวง วงหนึ่ง ๆ เล่นกันตั้งแต่ 8 - 14 คน แต่ที่นิยมกันมากที่สุดคือ 12 คน ผู้เล่นเป็นชายล้วน การประชันวงนี้จะไม่มีการตัดสิน แต่คนเล่นและคนฟังจะรู้ว่าวงใดเสียงดี ทำนองดี และจังหวะรำมะนาดี เวลาเล่นทุกคนในวงจะร้องและตีรำมะนาไปด้วย คนแรกจะยืนร้องเอาขาหนีบรำมะนาไว้ ร้องจบคำหนึ่งคนที่เหลือก็ร้องรับ คำนั้นไปจนจบกระบวนร้องของคนนั้น แล้วก็เปลี่ยนร้องกันไปดังนี้จนครบ 12 คน จากนั้นจึงร้องสรรเสริญพระศาสนา โดยมีคนหนึ่งอ่านคัมภีร์คนอื่น ๆ ร้องทำนองเข้ากับรำมะนาไปเรื่อย ๆ จังหวะทำนองที่ร้องจะเร็วขึ้นไปเรื่อย จบแล้วจะออกเล่นเปิดเตล็ด

ความสนุกสนานของลิเกเรียบอยู่ที่ตอนทำนองเอง คือเมื่อประชันเพลงจบแล้วก็ออกอุกเล่นที่สนุกสนานและตลกขบขัน ทำให้ผู้ฟังได้หัวเราะครื้นเครงกัน บทอุกเล่นที่ว่านี้ขวามลายูเรียกว่า "บันตน" หรือ "บันตุน" ซึ่งเป็นคำประพันธ์ที่แพร่หลายมาก เนื้อความในบันตนแสดงให้เห็นถึงความผูกพันกับธรรมชาติ แล้วนำธรรมชาตินั้นมาเปรียบกับเรื่องรักบ้างและอารมณ์อื่น ๆ บ้าง บันตนจึงมีลักษณะเป็นอุปมาอุปไมย

เนื้อหลักของบันตนคล้ายกับกลอนแปด คือ บทหนึ่งมี 4 วรรค วรรคหนึ่ง 6 - 9 คำ มีการสัมผัสออกสัมผัสใน เนื้อความใน 2 วรรคแรกจะพรรณนาธรรมชาติส่วน 2 วรรคหลังจะพูดถึงความในใจ ซึ่งบางครั้งก็ไม่ได้สัมผัสกับ 2 วรรคต้นเท่าไร ดังเช่น

	บุรงกาทัวอา	อิงกาดีจินแดลาห์
	นิมิสตะตูอา	จิงยาดิงกัลตูอา
แปลว่า:	นกเอี้ยงนกแก้ว	เกาะคอนอยู่ที่หน้าต่าง
	คุณย่าท่านแก่แล้ว	หันท่านยังเหลืออยู่อีกสองซี (สุรพล วิรุฬห์ 25, 29)

¹³ ผู้รู้บางท่านว่าชื่อ "รำมะนา" นี้เพี้ยนมาจาก "ร็อบบานา" ซึ่งแปลว่าพระเจ้าของเรา ในภาษามลายูจะเรียกกลองชนิดนี้ว่า "เรอบานา" มีลักษณะเป็นกลองหน้าเดียว หน้ากว้างประมาณ 20 นิ้ว ขึ้นหน้ากลองด้วยหนังแพะหรือลูกวัว

¹⁴ ลิเกฮูลูและลิเกบารัตยังมีการเล่นอยู่ทางภาคใต้ของประเทศไทย คำว่าลิเกหรือละกูแปลว่า ร้องรำทำเพลง ฮูลูแปลว่า เหนือ คือรู้จักขั้นต้น บารัตแปลว่าตะวันตก ข้อแตกต่างของลิเกทั้งสองอยู่ที่การใช้ภาษา ลิเกฮูลูใช้ภาษาสูง ลิเกบารัตใช้ภาษาง่าย ๆ และเต็มไปด้วยบทตลก

¹⁵ หัวงเต๊ะ (พ่อเพลง) อธิบายว่าลิเกฮูลูนั้นร้องเนื้อหยาบโลน เมื่อนำมาร้องให้สุภาพขึ้นจึงเรียกว่าลิเกเรียบ บางครั้งเรียก "ลิเกเลียบ" ก็มี.

ด้วยเหตุที่ผู้ฟังส่วนใหญ่ชื่นชอบตนเอง จึงทำให้การร้องลิเก ระเบิดน้อยลง ในที่สุดก็หลีกเลี่ยงการแสดงออกห่างจาก การศาสนาเข้าหาการบันเทิงมากขึ้น จนในที่สุดก็แยกจากกันออกเป็นสองสาย หมิ่นขับคำหวาน (เจิม นาคมาลัย) ผู้อยู่ ใกล้เคียงกับการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ได้เล่าให้อาจารย์มนตรี ตราโมท ฟังเมื่อ พ.ศ. 2496 ว่า

"..เมื่อพวกลิเกได้ร้องบันตนและติกลองรำมะนาขึ้นไปสุดสิ้นกระบวนความ หรือสมควรแก่เวลาแล้วก็เริ่มแยก การแสดงปลีกแหล่งออกได้เป็น 2 สาขา สาขาหนึ่งเรียกว่าฮันดาเลาะ แสดงเป็นชุดต่าง ๆ เช่น ชุดภาษาบ้าง เรื่องเบ็ดเตล็ดบ้าง อันเป็นต้นทางให้เกิดลิเก (นาฏดนตรี)...

..อีกสาขาหนึ่งเรียกว่า ละภูเยา เป็นการแสดงกลอนตันแก่กัน อันเป็นต้นทางของลิเกลำตัดหรือลำตัด"

(สุรพล 252 , 27 - 28)

คำว่า "ละภูเยา" ผู้รับงาน (สุรพล 25) เสนอว่าอาจเพี้ยนมาจากคำมลายูว่า "ลาญ-ยูร" หมายถึงเพลง ที่ร้องแสดงความเหน็ดเหนื่อย หรือเพลงที่ใช้เล่นตอนพักเหนื่อยจากการเดินทาง ส่วนคำว่า "ลำตัด" บางท่านสันนิษฐานว่า หมายถึงการร้อง (ลำ) เชือดเนื้อกัน (ตัด) ด้วยความรุนแรง ส่วนบางท่านสันนิษฐานว่า "ลำ" คือเนื้อร้องที่มีใจความ ต่าง ๆ กัน เช่น ลำไหว้ครู ลำเกี่ยว ลำสาต ลำว่า ลำคำ ลำลอย เป็นต้น ส่วนคำว่า "ตัด" หมายถึงตัดเข้าทำนอง เพลงต่าง ๆ ของแขกหรือพวกเพลงมโหรีปี่ชานไทย ตอนที่ไพเราะและเหมาะที่จะร้อง เข้ากับจังหวะรำมะนาได้ครั้น เครื่อง กระทบกระเดื่อง นอกจากนั้นก็ได้อัดหรือเลียนแบบการแสดงอื่น ๆ เช่น โขน ละคร หนัง จั้ว สวดคฤหัสถ์ เพลงพื้นเมืองอื่น ๆ

ผู้วิจัยได้อภิปรายเรื่องนี้กับ เอนก นาวิกมูล แล้วมีความเห็นว่า อาจสันนิษฐานได้ว่าที่มาของคำว่า "ลำตัด" นั้นต่างไปจากการสันนิษฐานที่เคยมีมา ด้วยเหตุที่คำว่า "ลำ" และ "ละภู" มีความหมายเดียวกัน แปลว่า การร้อง และลำตัดพัฒนามาจาก "ละภูยาว"¹⁹ ซึ่งเคยใช้เป็นบทร้องเบ็ดเตล็ดหลังการสวดขับเพลงบูชาพระอัลลาะห์ ชื่อ "ละภูยาว" กำเนิดขึ้นได้ก็เพราะภายหลังมีละภูอีกลักษณะหนึ่งซึ่งสั้นกว่าเกิดขึ้น โดยละภูที่เกิดขึ้นมาใหม่นี้ร้องตัดส่วนที่เห็นว่า เชื่องช้า ไม่สนุกสนานในละภูยาวออกหมด หรือเหลือไว้แต่เพียงเล็กน้อย ต่อมาบทนำหรือละภูแบบร้องตัดที่ประดิษฐ์ขึ้นมาใหม่นี้จึงมี การประสมคำตั้งชื่อใหม่ว่า "ลำตัด"

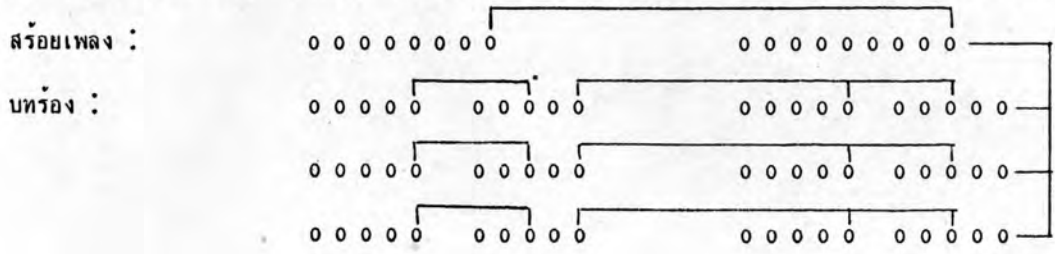
การแต่งกายและอุปกรณ์ประกอบการเล่นลำตัด

ชายหญิงนุ่งโจงกระเบน ชายใส่เสื้อคอกลม กระดุม 3 เม็ด (หวังเต๊ะ เรียกเสื้อมัสกรี เดิมใส่เป็นเสื้อชั้นใน ของเสื่อราชประแตน) มีผ้าขาวม้าคาดพุง ส่วนของผู้หญิงดูไม่มีแบบแผนนัก แต่ไม่ห่มสไบอย่างเพลงฉ่อย อุยกะระประกอบ การเล่นใช้กลองรำมะนา 4 - 5 ใบ อาจมีฉิ่งมีกรับประกอบบ้าง

ลักษณะของคำประพันธ์ของกลอนที่นำมาเล่นเป็นลำตัด

นอกเหนือไปจากตอนสร้อยเพลง (ส่งลูกคู่) ลำตัดจะใช้กลอนหัวเดียวเหมือนเพลงฉ่อย บทหนึ่งมี 2 วรรค จำนวนคำในวรรคประมาณ 8 - 14 คำ (แต่บางวรรคอาจมีคำน้อยกว่านี้หรือมากกว่านี้ก็ได้) ถ้าจำนวนคำในวรรคมาก

นิยมสัมผัสในระหว่างคำที่ 5 กับคำที่ 8 ในวรรคหน้า (หรือคำที่ 3 นับจากท้ายวรรค) และคำที่ 5 กับคำที่ 8 ในวรรคหลัง คำสุดท้ายของวรรคหน้ามักจะสัมผัสกับคำที่ 5 ของวรรคหลัง คำท้ายบาทรับสัมผัสจากคำท้ายบาทในทสร้อยด้วยเสียงสระเดียวกันจนจบบท บทหนึ่งบทหนึ่งไม่จำกัดความยาว จะร้องก็บาทก็ได้ขึ้นอยู่กับความและเวลา ดังแผนผัง

ค.ย. 11 ลำตัดชนโชนกัน คณะหวังเต๊ะ

(สร้อย)	ชนโชนชนกัน	เอ็ง..เอย..ไม่ได้หันเกรงกลัว	ชนโชนชนวา	เอ็ง..เอย..วันนี้ได้วากันแล้ว
(ร้อง)	ช.1)	เธอก็ลำตัดฉันก็ลำตัดเคยจดประวัติกันเอาไว้	ช.2)	ด้วยรู้เล่นเห็นไส้ภายในครอบครว
	ช.1)	ครอบครวของเธอแหมเออฉันพอจะรู้	ช.2)	ว่าเตียวฉันจะบอกคุณหนู ๆ ให้เขารู้กันให้ทั่ว
	ช.1)	วันไหนไม่มีงานจ้อยบ้านไม่ไปไหน	ช.2)	ชอบจับกลุ่มเล่นไฟชนิดที่ไม่มีตัว
	ช.1)	ถ้าวันไหนมีลำตัดฉันคิดนะกันเป็นนิจ	ช.2)	ชอบเล่นไฟชนิดที่มิตรไ้ออย่างสะกิดกันจ้ว
	ช.1)	วันนั้นผมไปหางานเข้าหลังบ้านลืมให้เสียง	ช.2)	ฉันเดินหลบไปข้างระเบียง เดินละละเสียงไปข้างรั้ว
	ช.1)	เดินย่องเบา ๆ แล้วแอบเข้าไปข้างหลัง	ช.2)	แม่ประยูรพูดเสียงดังว่าเขายังไม่ได้ตัว
(ลง)	ช.1)	ผมเลยเอามือเคาะฝาทำท่าเป็นเจ้าหน้าที่	ช.2)	พอเห็นกางเกงสีก็ ฮีโศดหนึ่งจนลืมตัว (ลูกคู่รับ)

ระเบียบแบบแผนในการเล่นลำตัด

ลำตัดอาชีพในปัจจุบัน จะมีลำดับการเล่นสรุปได้ดังนี้

- ก. โหมโรงรำมะนา
- ข. ชายร้องบันตน (ดูหน้า 18) เกริ่นหน้ากลอง แล้วร้องบทไหว้ครู บทฝากตัวและออกตัว¹⁶ ยืนหนึ่ง
- ค. เมื่อฝ่ายชายร้องเสร็จหญิงจึง ร้องบันตนเกริ่นหน้ากลอง บทไหว้ครู บท ฝากตัวและออกตัว
- ง. ฝ่ายชายร้องลาลอย ซึ่งเนื้อความเป็นการเกี่ยวพามฝ่ายหญิง แล้วฝ่ายหญิงร้องลาลอยแสดงการรับรู้การเกี่ยวพานั้น
- จ. ชายร้องลำเกี่ยว หญิงร้องแก้ลำเกี่ยว
- ฉ. ชายร้องบทฝากรัก หญิงร้องแก้บทฝากรัก
- ช. ชายร้องลำสาดแสดงอาการตัดพ้อหรือสบประมาทฝ่ายหญิง หญิงร้องแก้ลำสาด
- ซ. ชายร้องล่าว่า หญิงร้องล่าว่าตอบ

¹⁶ บทฝากและออกตัว เป็นการร้องเพื่อแสดงอาการก่อนหน้าว่าผู้ร้องยังร้องไม่ดี แม้มีสิ่งใดผิดพลาดในมาร้องก็ขอให้ผู้ฟังเมตตาและอภัย

¹⁷ "ยืน" คือ ช่วงเวลาหนึ่ง ๆ ที่แต่ละฝ่ายลุกขึ้นว่าลำตัด ยืนหนึ่งนานประมาณ 30 นาที

ญ. ชายร้องลำคำ หญิงร้องลำคำตอบ

ฎ. เมื่อครบเวลาก็ร้องบทลาขอกัยซึ่งกันและกัน แล้วร้องอวยพร

รายละเอียดในการเล่นเพลงลำคำ

การร้องลำคำเป็นการร้องว่าสลับกันระหว่างพ่อเพลงแม่เพลงโดยตลอด เริ่มตั้งแต่โหมโรงรำมะนาเสร็จ พ่อเพลงคนหนึ่งจะเป็นผู้ร้องเกริ่นหน้ากลองอยู่ในวงรำมะนา บทันตอนที่ใช้ร้องเกริ่นหน้ากลองนี้เดิมเป็นภาษามลายูปนไทย ต่อมาเป็นเนื้อร้องภาษาไทยล้วน บางครั้งก็ใช้ทำนองเพลงมโหรีมาร้อง เช่น ขกลพบุรี ช่างประสานงาน จรเข้ทางยาว เป็นต้น บางทีก็ใช้เสภา แต่ลำคำจะร้องเพลงเหล่านี้ต่างไปจากร้องส่งมโหรี คือจะไม่เอื้อนมาก ลงท้ายต้องให้กระซิบเพื่อให้รำมะนาได้รับรู้ได้เข้าจังหวะ เมื่อคนร้องร้องเนื้อ 1 บท คนตีรำมะนาซึ่งจะเรียกว่า "ตีน" ทำหน้าที่เป็นลูกคู่ร้องรับและตีรำมะนาไปด้วยหลาย ๆ เที้ยวสลับกันเช่นนี้เรื่อยไป วิธีร้องเช่นนี้เรียกว่า "ขึ้นคำลงคำ"

<u>ค.ย. 12 บทปันตน</u>	ชาละปี นาละนาละนา	นิละนิละนิ
	ยาโย - วาซอนลี	ว่าดีมาจิมาว่ากัน...ว่าดีมาจิมาว่ากัน
	สัญญากันว่าอย่างไร	ไม่มาก็ระสี ไม่มีก็ระสา
	บ้านน้องอยู่ที่ บ้านพี่อยู่ไกล	จุดไต้แวมแวม เช่นแต่แก้มไ่วว
	นึกว่าจะหัก ก็ไม่รู้จักว่าใคร	พี่แสนอาลัยเสียจริงเอย
	เดลมมาเดลมเด	เอายี่เณมาเขมาไซ (เด่นดวง พุ่มศิริ .2521, 14)

ค.ย. 12 วิธีร้องแบบขึ้นคำลงคำ

ลำคำต้นกลอง (เออ เอ็ง เอ๋) ได้เว้าวอนกันมา มาดลองศรีทธา (เอ้อ เอย) ละก็คุณเ้าคุณนาย (รำมะนาขับ)
ก่อนจะลูกขึ้นมา (เออ เอ็ง เอ๋) ให้ละล้าละลึง ห่วงหน้าห่วงหลัง (เอ้อ เอย) ให้วังเวงใจ (รำมะนาขับ)
จบเกริ่นหน้ากลองแล้วก็จะขึ้นร้องไหว้ครู บทไหว้ครูนี้อาจจะตัดทำนองใดมาเป็นลูกรับอย่างร้องลำคำทั่วไปก็ได้ หรือจะร้อง มโหรีก็ได้ หลังจากนั้นก็ร้องบทฝากตัว บทออกตัว ลำสาต ลำคำ ลำว่า สลับกันระหว่างฝ่ายชายและฝ่ายหญิงต่อไปด้วยทำนองเดียวกัน การร้องในตอนนี้จะไม่มีร้องขึ้นคำลงคำ แต่จะร้องเป็น "ต้น" คือเริ่มร้องสร้อยหรือลูกรับ แล้วจะร้องกลองไป 10 - 20 บาท จึงจะลงครั้งหนึ่ง

จังหวะทำนองของลำคำนั้น ประยูร ยมเยี่ยม (แม่เพลงลำคำ) กล่าวว่าจำแนกได้ 2 ลักษณะ คือจำแนกตามลีลาจังหวะของเนื้อร้องและจำแนกตามทางร้อง การจำแนกตามทางร้องหรือวิธีการร้องจะแบ่งย่อยเป็น 2 ทาง คือ โศกสูง และ โศกต่ำ (ดูรายละเอียดบทที่ 4) ส่วนการจำแนกตามลีลาจังหวะของเนื้อร้องจะแบ่งย่อยเป็น 3 แนว คือ เนื้อต้นจังหวะธรรมดา เนื้อเพราะจังหวะนิ่มนاب¹⁸ และเนื้อกระพือซึ่งมีจังหวะกระชั้นเนื่องจากมีค่านามากกว่าปกติทำให้เวลาร้องต้องร้องเก็บ¹⁹

¹⁸ ทำนองโศกต่ำ และเนื้อเพราะปัจจุบันนี้ไม่เป็นที่นิยมร้องกันแล้ว (สัมภาษณ์, ประยูร ยมเยี่ยม, แม่เพลง)

¹⁹ ร้องเก็บ คือ การร้องที่ต้องร้องให้ได้หย่างค่านมากกว่าปกติในระยะเวลาเท่ากับการร้องปกติ

ค.ย. 14 วิธีร้องเป็นต้น คับขอเข้าที่นา คณะบุญ

(สร้อย)	ออกเรคราวชะดาวาสนานักกลอน	พลัดพรากจากถิ่น ได้มาเห็นไทยดินพระนคร
ข.1)	เป็นกุศลผลบุญมาพบแม่คุณตัวหมาย	ข.2) จึงเอ่ยความถามไถ่กับแม่สายสมร
ข.1)	ฉันได้ข่าวเล่ามาแม่ไกรวามะนาคนเก่า	ข.2) มีที่นาให้เช่าหรือจะแม่สาวพระนคร
ข.1)	ใครจะซื้อก็เอาใครจะเช่าก็ได้	ข.2) ถ้าถูกอกถูกใจบางทีจะขายเงินผ่อน
ข.1)	ฉันจนเป็นคนขับรถฮั้วพิลไม่ค่อยมี	ข.2) ฉันมุ่งหน้ามาวันนี้ เพราะดวงฤดีเร้าร้อน
ข.1)	อยากได้ที่สักแปลงราคาแพงใหม่เจ้า	ข.2) แต่ไม่ซื้อจะขอเช่าเพียงชั่วคราวดอกหล่อน
ข.1)	ทำนานั้นช้านานเพราะเคยหวานเคยไถ	ข.2) เคยทำยังจำได้ตั้งแต่สมัยครั้งก่อน
ข.1)	หิ้งนำหวานนาคำฉันเคยทำเสียขุม	ข.2) ฉันเร่งรีบมุ่งหิ้งนาลุ่มนาดอน
(ลง) ข.1)	ถ้าได้ที่ทำกิน...จะพลิกแผ่นดินไถทำ	ข.2) ค่อย ๆ ลูบ ค่อย ๆ คลำ คงไม่ช้าหรอกบึงอร (ลูกคู่รับ)

เมื่อถึงเวลาอันสมควรจึงร้องบทลา และขอยกยซึ่งกันและกัน แล้วอาจจะร้องอวยพรผู้ฟังหรือเจ้าของงานก็ได้

ภาคผนวก ข

เพลงฉ่อย

แบบบันทึกเสียง: ลำตัดประชันแสดงสด แม่ประยูร - หวังเต๊ะ
ชุดตั้งระเบิด

ส่วนวนที่ 1

หญิง 1 : เอ๊ย.....

ก็ที่มาธุระกันที่ตรงนี้

หรือจะเลยกันไปที (ชาดำชา) ตรงไหน

ถ้าธุระเย็นเชิญแวะก่อน

ถ้าว่าธุระร้อนแล้วจึงเลยไป

นี่ที่มาก็ธุระกันรีบะปัง

มันร้อนเย็นเป็นเหยง (นอยแม่) ก็อะไร

รีว่าโจรมันตีช็อคคัมเผา

จรจากบ้านเจ้ามาแต่เมื่อไร

รีว่าพระบิดารีว่ามารดา

เอาไปขายชดค่าไว้กับใคร

จะวานเป็นสือรีว่าถือสาร

หรือพี่จะต้องการ (โยยแม่) คนไหน

นี่ถ้าแม่เป็นหมากหรือว่าเป็นพลู

ฉันจะได้จับหัดหู (นอยแม่) เอาไปให้

นี่ถ้าเป็นขโมกหรือว่าขนม

นี่แม่จะควัก ควักให้หอม (โยยแม่) เอาเข้าไป

จะได้ควัก ๆ ให้หอม...เอาเข้าไป

(ลง) นี่ถ้าแม่เป็นหมากหรือว่าเป็นงอบ

นี่แม่จะจัดขึ้นไปครอบหัวให้ (เอย)

(รับ : เอ๊ย...ชา...ชา ฉ่า ชา....หนอยแม่)

ชาย 1 : เอ๊ย.....

นี่ถ้าแม่เป็นหมากหรือว่าเป็นงอบ

แม่หนูจะจัดเอาขึ้นไปครอบ (นอยแม่) หัวให้

นี่ฉันมาถึงฉันจะมาพึ่งพัก

ฉันจะมาบอกว่ารักฉันนี่ไม่มีอะไร

พี่จะบอกออกปากขอฝากรัก

ให้มันแจ่มแจ้งประจักษ์ถึงความจริงใจ

ความรักของพี่ที่มี (นะ) ต่อเจ้า

ก็ตั้งใจขอเขาดี (นะ) มาลัย

เพราะเหตุนี้พี่จึงพึ่งประสงค์

บอกความตามตรงเสียให้มันโล่งใจ

มันอีกอีกแน่นอนอกแทบอีกเสบ

ตั้งศรัทธาเทพมาบักหฤทัย

ก็เพราะกามเทพนะเข้ามาผลงคร

ยามกินยามแอมมันนึกถึงนางใน

นั่งนึกนอนนึกรู้สึกกลม

โรครักร้อนรุ่มเหมือนยังกับสุ่มไฟ

ถึงไม่เห็นตัว....ขอให้เห็นผ้า

ให้ตายโหงตายห้าฉันก็สาบานให้

(ลง) นอนละเมอเพื่อฝันอยู่ทุกวันทุกวี่

พอหลับตาเห็นหน้าว่าไป (เอย)

(รับ : เอ๊ย...ชา...ชา ฉ่า ชา...หนอยแม่)

ชาย 2 : เออ...เอ็ง เงอ...เออ...เอ็ง เงย

นอนละเมอเพื่อฝันทุกวันทุกวี่

ที่มาถึงก็จะมาพึ่งพิง

ก็พี่เอารักเข้ามาเกษ เออ...เขยเข้ามาฝาก

มีผ้าแล้วหรือยัง.....(พูด)

มีผ้าแล้วหรือยังหรือกำลังรุ้นสาว

หญิงโลศโจษขานคำโบราณว่า

ให้น้องมีผ้า นะกันเสียเกิดเหวย

(กัศพินร้อง) คุณแม่ประยูร (รีก็) ว่าตอนนี้

นี่ถ้าได้มาเกี่ยวหรือว่ามาเกี่ยวข้องกับ

ให้น้องมีผ้ากันเสียเกิดเหวย

น้องเอ๋ยมีผ้ามันจะได้เบาบ่า

ข้าวใหม่ให้ดำ น้ำใหม่ให้ดก

จะหนักจะเบาจะไม่ให้เจ้าหาร่อง

เอ๋ย.....มีผ้าเกิดแม่แล้วน้อง

ถ้ามีผ้าเมื่อตัวก็ยังสาว

(ลง) ถ้าเจ้ามีผ้าฮิตอนตัวเจ้าแก่

(รับ : เอ้ชา...ชา..ชา ฉ่า ชา..หนอยแม่)

หญิง 1 : เอ๋ย.....

นี่ถ้าฉันมีผ้ากันเมื่อตัวแก่

แต่พอมาถึงก็จะพึ่งพิง

จะยุให้ฉัน (ตะละ) ว่ามีผ้า

ฉันจะอยู่ที่ไหนแก่ (ตะละ) คาบ้าน

ไอ้เรื่องลูกผ้าฉันก็อยากจะมี

มีแต่สู้บมีน้างก็กินสุรา

ไอ้รูปอย่างเธอเนะเสมอเจ้า

เออ..รูปอย่างเธอเนะเสมอแก่

ชาย 1 แทรก:เออ...เออ...เออ...อย่างแก่

หลับตาเห็นหน้าเรื่อยไป

ก็จะมาขอความรักความใคร่ (ความใคร่)

ไม่ใช่เรื่องยุ่งยากไข่มุขแม่ทรมวย

คุณาเจ้าขาวเหมือนอย่างกับเปลือกไข่

เวรกรรมทำมาเมื่อเกิดชาติใหม่ (ชาติใหม่)

นี่ไม่มีผ้าเลยไม่ (ก็) สบาย

แม่กำลังไม่ค่อยติดกุ่มหม้าย

นี่มามอง มอง ๆ ฉันก็ทำไม

มันไม่มีผ้าเลย ก็ไม่สบาย

เปรียบเหมือนมีชีข้างจะได้เบากาย

พินต้องที่จะหักแล้วก็หาให้

จะให้เจ้าอ้อมมือรอง (แล้วก็ว่า) หิ้งไป (พูด)

ถ้ามีคู่สองแล้วจะผ่องใส

มีลูกมีเต้า.....ก็สบาย

มีลูกก็จะแย..ยังกะควาย (เขย)

ออกลูกก็จะแย (ชาฉ่าชา) ยังกะควาย

แล้วยังบอกว่ารัก (โยยแม่) ว่าใคร

ว่างการของตัว (โยยแม่) จะเมื่อไร

มันไม่หนักก็กบาล (นอยแม่) หัวใคร

แต่มันหาคณตียังก็ไม่ได

ไอ้บ้างก็สู้กับกฐา แล้วก็เล่นไฟ (เล่นไฟ)

ไม่ได้เห็นชาขาว แม่ก็ข้างใน

ยังไม่ได้เห็นชาแก่ฉันทรอกเจ้าควาย (พูด)

เห็นชนจ๊กกะแระฉันก็ชื่นใจ (หัวเราะ...พูด)

- หญิง 1 : โอ้รูปร่างเธอ...เสมออย่างพี่
มีคนเข้ามาขอให้เธอเรือข้าม
เขาจบนอกน่ายังเรียกห้าคำสิง
(ลง) โอ้หน้าอย่างเจ้าหรือจะเข้ามาเป็นผัว
(รับ : เอชา..ชา..ชา ฉ่า ชา..หนอยแม่)
- ชาย 2 : เออ...เอ็ง เงอ...เอ๋อ...เอ็ง เงย
โอ้หน้าอย่างเจ้าหรือจะเข้ามาเป็นผัว
คุณดูหมิ่นกันก็หนักหนา
แม่ประยูร...อย่ามาดูถูก
มาว่าอย่างนั้นว่าก็อย่างนี้
จะว่าหน้าเจ้าจะเข้ามาเป็นผัว
(ลง) โอ้หญิงทุกคนก็ไม่ทันสามี
(รับ : เอชา เอชา...ชา...ฉ่า ชา..หนอยแม่)
- ชาย 2 : เอ๊ย.....ที่มาชักชวนมาให้มีผัว
ว่าน้องเอ๊ยมีผัว...มันไม่ได้คือมันไม่ได้แกง
ถ้าหากได้เสียเป็นเมียพี่เสรีจ...พี่เสรีจ
เวลาไปวัด.....(พูด)
เอ๊ยละว่ามีผัวกันเสียเกิดเหว
หญิงไม่มีผัวก็เปรียบเหมือนริ้วไม่มีเรือ
ไปเชื่อคำพ่อเขาจะรอให้แก
อีกสักหน่อยหัวหงอกกลายเป็นดอกหง
เปรียบเหมือนปลาย่างเอาไว้ค้ำปี
จะตัดก็เลสอย่างพระเวสสันดร
อีกหน่อยหุดตาเธอก็ฝ้าฟาง
จะเห็นค้ำมิดดอกจะนึกว่าค้ำมิดได้
(ลง) จะเห็นค้ำมกระบายจะนึกว่ากล้วยตานี
(รับ : เอชา เอชา ชา..ฉ่า ชา...หนอยแม่).....(พูด)
- จะมาเป็นสามมคงไม่ได้..(คงไม่ได้)
ฉันไม่รักฉันไม่เอา (โอยแม่) มาทำไม
หน้าแกหรือจะถึง...ชั้นใน
ฉันเอาปูนวางหัวเสียก็ยิ่งได้ (เอย)
จะเอาปูนวางหัวเสียก็ยิ่งได้
โอยแม่แก้วตา...โอยแม่ยาใจ
นายหวังก็ลูก (กั้นะ) ผู้ชาย
โอ้ว่าตอนนี้มีมันจะเข้าใจ
จะเอาปูนวางหัวเสียก็ยิ่งได้
จะเอาปูนวาง..หัว เสียก็ยิ่งไหว (เอย)
ชวนให้น้องชัวไปก็เมื่อไหร่
ทั้งเบาทั้งเรียว..ทั้งเบาทั้งแรง..ทั้งเบาทั้งอก..
ทั้งเบาทั้งใจ
พี่จะซื้อแหวนเพชรให้แม่ยูริใส่ (พูด)
มันไม่มีผัวเลยไม่ก็สบาย..ไม่สบาย
ชายเห็นชายเกี้ยว (เอาละนะ) เรือจะไป
ไปเชื่อคำแม่เขาจะหลอกไว้ให้
ราคาจะลงไปวันละโพสองโพ..(สองโพ)
ชื่อชายคงไม่มี...ถ้าไร..(ถ้าไร)
ยามหนาวแม่จะนอนริ้วกับใคร
อนิจจาอนิจจัง เธอจะเสียใจ
เห็นลูกแดงโมจะว่าลูกแดงไทย
จะนั่งปอกยัดปาก เหลลใจ (เอย)

หญิง 1 : เอ๊ย.....

เห็นค้ำกระบวยจะนึกว่ากล้วยตานี
หญิงไม่มีผิวเปรียบเหมือนร่ำไม่มีเรียว
หญิงโสดใจชานคำโบราณว่า
นั่นเขาบอกพอเราตายกลายเป็นผี
หญิงไม่มีผิวเปรียบเหมือนร่ำไม่มีเรียว
จะเต่าชะแลหรือว่าแก่ชรา
เห็นค้ำมิดดอกจะว่าค้ำมิดโต
เห็นค้ำกระบวยจะนึกว่ากล้วยตานี
พวกของแกเขาแก่ชรา
นั่นก็เขาเป็นสาวมานะก่อนข้า
ไอพวกบ้านนายหวังนี่คงจะเคยตัว
นี่อีตอนเขาอยากมีสามี
เมื่อตอนจะเกิดนายหวังท่าน

(ลง) เออ..ถ้าคงจะถูกเข้าไปปลุกครึ่ง

(รับ: เอ็งข้า ชา ...ชา ฉ่า ชา...หนอยแม่)

ชาย 2 : เออ..เอ็ง เอง..เอ๋อ เห่ง เอ๊ย

เตี้ยพ้อเล่าเล่าเล็ก เตี้ยพ้อเบิกประจางน
นี่แม่ประยูรก่อนจะได้กับข้า
และเมื่อครั้งที่หนึ่งคุยกันข้างคลอง
แล้วมาครั้งที่สามคุยที่กองแกลบ

(ลง) แล้วมาครั้งที่ห้ามาในเรือเปิด

(รับ : เอ็งข้า เอ็งข้า..ชา ฉ่า ชา...หนอยแม่)

จะนั่งปลอกยึดปาก เพลินใจ
ชายเห็นชายเกี้ยว..เรื่อยไป (ฉ่าชา) เรื่อยไป
เวกกรรมท่ามาเมื่อเกิดชาติใหม่
เราไม่มีสามีแล้วจะทำยังไง
ชายเห็นชายเกี้ยว เรื่อยไป
หูหรือตามันจะพางลงไป
เห็นลูกแดงโมเนจะว่าลูกแดงไทย
จะนั่งปลอกยึดปากเพลินใจ (พูด...ร้องซ้ำ)
นี่คงเคยกันมาวีโฉน
พวกเอ็งก็คงเคยมาก่อนใคร
คงหาลูกหาผิว...กันไม่ได้
ถึงได้เอาจกล้วยตานี..ยึดใส่. (พูด...ร้องซ้ำ)
เขาใช้กล้วยทำพันธุ์...หรือยังใจ
เขาใช้กล้วยทำพันธุ์...ก็ใบ
ถึงได้เกิดตัวมีงมาเป็นชาย (เอ๊ย)

ให้เอ็งอายุชานบ้านนะก็ทั่วไป

อยู่ศาลายานั่นก็ยังจำได้

และเมื่อครั้งที่สองคุยที่กอไผ่

เธอยังบ่นว่าแสบ ตะละว่า..หลังไหล (หัวเราะ..พูด)

เอ็งยังให้ข้าแจวเรือไป (เอ๊ย)

สำนวนที่ 2 : ตับยักคิ้ว

หญิง 1 : เออ.....เอ๊ย

ไต่ยีนเสียงชายนี้เขามาร้องเกริ่น

แม่ลวน้อยก็ไม่เห็น (นอยแม่) นอนใจ

จัดแจงแล้วก็แต่งตัว

ผิดหน้าหิวหัว...เออ...เสียใหม่

แม่หีบคันท่องซีเมาเป็นองหน้า

ยีนพิจารณาคร่าร่างกาย

แม่ก็หีบหรือน้อยเอามาสอยเสย

เส้นผมแม่ก็เลย...กระจาย

(ลง) แม่จึงตัดจริดทำเป็นกรีดนิ้ว

แม่หนูก็เดินยักคิ้วออกไป (เอ๊ย)

(รับ : เอ้อ ซา ซา ฉ่า ซา นอยแม่)

ชาย 1 : เอ๊ย.แม่ก็ตัดจริดแล้วแม่ก็กรีดนิ้ว

แม่หนูก็เดินยักคิ้ว (ซาฉ่าซา) ออกไป

นะว่ากรรมเอ๊ยคะละว่ากรรมกู

มาเจอผู้หญิงเจ้าชู้ละยักคิ้วไว

นะว่าห่าตัดจริดแล้วแม่ก็กรีดนิ้ว

แม่หนูก็เดินยักคิ้ว (ฉ่าซา) ออกไป

(ลง) ยุพินชกทีออกมันยักสองที

คิ้วใครมันจะดีกว่าใคร (เอ๊ย)

(รับ : เอ้อ ซา ซา ฉ่าซา นอยแม่)

หญิง 1 : เอ๊ย.....

ว่าหนูตัดจริดทำเป็นกรีดนิ้ว

นะหนูก็เดินยักคิ้ว (นอยแม่) ออกไป

แกว่ากรรมเอ๊ยคะละกรรมกู

มาเจอผู้หญิงเจ้าชู้...เข้าให้

ว่าฉันยักทีแกยักสองที

คิ้วใครมันจะดี (โอยแม่) กว่าใคร

(ลง) แต่พอละออยักคิ้วมา

มันเลยลอดหว่างซาของแม่ไป (เอ๊ย)

(รับ : เอ้อ ซา ซา ฉ่าซา นอยแม่)

ชาย 1 : เอ๊ย...พอละออมันยักคิ้วมา

มันเลยลอดหว่างซา..ของเธอไป (พูด)

กรรมเอ๊ยคะละว่ากรรม ๑

มันยักคิ้วค่าจะเจ็บใจ

ไอฉันมันยักคิ้วค่าน่าเจ็บใจ

(ลง) ไอที่ฉันยักคิ้วจืดลอดตรงหว่างซา

ฉันว่ากระเทือนอย่างว่าของเธอบ้างใหม่ (เอ๊ย)

(รับ : เอ้อ ซา ซา ฉ่าซา นอยแม่)

หญิง 2 : เอ๊ย.....

นะว่ายักคิ้วจืดลอดหว่างซา

(พูด)

เอ๋ย.....

แต่พอละออฉันอีกตี้วมา (ถาม...เมื่อก็นี้ว่าวอย่างไรนะ...)

ว่ายักตี้วจ้อคตอทหว่างซา ว่ามันกระเทือนอย่างว่า (นอยแม่) เธอบ้างไหม
ว่ากรรมเอ๋ยตะละว่ากรรม ๆ เอ็งมันยักตี้วดำเนิน่าเจ็บใจ
ว่าที่ยักตี้วจ้อคตอทหว่างซา มันกระเทือน...อย่างว่า (โยยแม่) เธอบ้างไหม

(ลง) แต่พอนายหวังแกยักตี้วผลอย ผมเฝ้าแม่เลยพลอยลุด (หลุด) ไป (เอย)

(รับ : เอชา ซา ซาด้าซา นอยแม่)

ชาย 2 : เอ็ง เจริง เจริง เออ เจริง เจริง

เธอว่ายักตี้ว...ละว่าผลอย ๆ ผมเฝ้าของน้องพลอยก็ว่าหลุดไป
มันต้องขันสูครดุดคุดกัน คูล่างคุดบน คุดนอก...คุดใน
แหมเธอช่างร่วงไปเสียไม่น้อย เหลืออยู่สักหน่อยหนึ่งก็ไม่ได้

(ลง) ก็นี่ชาวบ้านล้านหัวเป็นเศรษฐี แม่ประยูรล้าน...ตาจ้งไร เยย

(รับ : เอชา เอชา ซา ฉ่า ซา นอยแม่)

หญิง 2 : เอ๋ย.....

ก็ชาวบ้านล้านหัวเป็นเศรษฐี นี่แม่ประยูรล้านตาจ้งไร
แกจะขันสูครนระดุดคุดกัน คูล่าง คุดบน นะคุดหมคนอกใน
ว่ามันช่างร่วงไปเสียไม่น้อย จะเหลืออยู่สักหน่อย...ก็ไม่ได้
นี่ชาวบ้านล้านหัวเป็นเศรษฐี แม่ประยูรล้าน ตา จ้งไร
หวัง เอ๋ย.....(พูด)

หวังเอ๋ยก็ว่าพุ่มพวง ผมผ้อยมันจะร่วงให้มันร่วงไป

ฉันจะขอผมของนายหวังสักหน่อย เอมามาติดแทนผ้อย.....

ช 2) ไม่ให้ (หัวเราะ....พูด)

หวังเอ๋ย...นะว่าพุ่มพวง ถึงว่าผมฉันจะร่วงให้มันร่วงไป

แต่ฉันต้องขอผมของนายหวังสักหน่อย เอมามาติดแทนผมจะได้ไหม

(ลง) จะได้อวดเขาหน่อยผมผ้อยฉันมี ได้ผมหวังทีละไซ้ได้ (เอย)

(รับ : เอชา ซา ซาด้าซา นอยแม่)

- ชาย 2 : เอ๊ย...จะได้वादเขาหน่อยผมผ้อยยังมี
 อดำเอาผมของพี่เลยนะละหนอ
- ชาย 1 : อดำเอาผมพี่เลยนะแม่เวลาน้อง
- ชาย 2 : ไม่เป็นไรหรอกนะแม่ร้อยซัง
 แต่ไอ้ผมของพี่มันเส้นยาวเหยียด
 แต่ไอ้ผมของพี่เส้นยาวเหยียด
 แหมไอ้ผมพี่นี่แข็งเดี๋ยวมันจะแทง...(พูด)
 ไอ้ผมพี่นี่แข็งมันจะแทงเอาปวด
 ประเดี๋ยวจะกุมกระป่องวิ่งร้องลั่น
 (รับ : เอ๊ย ซา ซา ซา ซา ซา หนอยแม่)
- หญิง 2 : เอ๊ย.....
 ว่าจะกุมกระป่องวิ่งร้องลั่น
 ว่าผมของนายหวังเส้นยาวเหยียด
 ผมของแกแข็งมันจะแทงเอาปวด
 เดี๋ยวจะกุมกระป่องวิ่งร้องลั่น
 เอ๊ะ...มันชักเจ็บ ๆ นะเอ๊ยว่าปวด ๆ
 มันให้ปวดแสบตะละปวดร้อน.....(พูด)
 มันชักเจ็บ ๆ นะเอ๊ยว่าปวด ๆ
 มันให้ปวดแสบละว่าปวดร้อน
 (ลง) แม่จิงร้องคำว้าไอ้หน้าตะกวด
 (รับ : เอ๊ย ซา ซา ซา ซา ซา หนอยแม่)
- ชาย 2 : เอ๊ย...แม่จิงร้องคำว้าไอ้หน้าตะกวด
 แม่ประยูรเขานี้เป็นปะหวาด
 เวลาละก็ว่าปานนี้
 อ้อ...นึกได้ไวก็ปัญญา
 มันเข้าก้นมะปรางเข้าก้นมะปลิง
 นึกขึ้นได้ไวก็ปัญญา
- ได้ผมหวังพี่...ใช้ดี
 เอาผมเจ้าอดำนั่นละมันได้ไหม
 เอาผมคนตึกลองนี้ได้ไหม (พูด)
 แม่จะเอาของหวัง หวังก็จะยอมให้
 หวีด้วยหวีเสเนียนเอาหน้ามันใส่
 หวีด้วยหวีเสเนียนเอาหน้ามันใส่
 มันจะเกิดปะหวาดขึ้นก็ข้างใน
 ถามว่าตะวันมันขึ้นทางไหน (เอ๊ย)
 นะถามว่าตะวัน (โอยแม่) ขึ้นทางไหน
 หวีด้วยหวีเสเนียนเอาหน้ามันใส่
 มันจะเกิดปะหวาดนะขึ้น ก็ข้างใน
 ถามว่านะตะวัน (หนอยแม่) ขึ้นข้างไหน
 คงจะเป็น เอ๊ย ปะหวาด เข้าได้
 ก็ คงจะเป็นปะหวาดขึ้นได้
 พี่มันจะนั่งหรือจะแอน ไม่สบาย
 มีงต้องมาดูตะหวาดของแม่ให้หาย (เอ๊ย)
 รีบไปดูตะหวาดของน้องให้หาย
 แสนเจ็บแสบปวดก็จะทำอย่างไร
 หยุยกหาหามีละก็ว่ามาไม่มี...มาไม่มี
 นึกถึงคำว้าที่พี่ผมเอื้อให้
 เข้ามหาหิงลิ้เข้ามาผ่นใส่ (พูด)
 นึกถึงคำว้าที่พี่ผมเอื้อให้

เข้าแก่นมะปรางเข้ากัน...มะปราง
แต่ตอน..ตอนนี้ผมก็ไม่ได้เอามา
ไม่เป็นไรหรอกประยูรจำ.....

ไม่เป็นไรหรอกอีตอนนี่

(ลง) ให้แก้นำพันหุงโจนผลูลงนี้
(รับ : เอ๋ขา ขา ขาด่าขา หนอยแม่)

หญิง 2 : เอ๊ย.....

แก้นำพันหุงกระโจนผลูลงนี้
แก้นำพันหุงโจนผลูลงเวที
แกนึกขึ้นได้เอ๊ยวักปัญหา
แต่ว่าวันนี้ะเธอไม่ได้เอามา
แก้นำพันหุงโจนผลูลงนี้

(ลง) แม่เลยควักโคลนออกมาจากที่
(รับ : เอ๋ขา ขา ขาด่าขา หนอยแม่)

ชาย 2 : เอ๊ย.....

แม่อีกเลยควักโคลนออกจ่ากที่
แ่นะพอน้องตั้งทำวักจะควัก
มวยเราก็ดี..กระบี่เราก็ดล่อง
ถ้าว่าเธอขว้างปุกผมตะครุบบับ
ล่งจะจับไว้ชาเราจะยกไว้ชา
พอเธอขว้างปุกก็ตะครุบบับ
เราก็จับไว้ชา..หรือก็ยกไว้ชา

(ลง) แม่ประยูรยกขาล่งขึ้นข้างเดียว
(รับ : เอ๋ขา ขา ขาด่าขา หนอยแม่)

หญิง 2 : เอ๊ย.....

แม่ประยูรยกขาล่งขึ้นข้างเดียว
พอนั้นทำทำเอ๊ยวักจะควัก
ว่ามวยแกกดี กระบี่แกก็ดล่อง

เข้ามาหาหิงส์ เอามาฝนใส่
มีแต่คำรานะก็ว่าเก็บไว้...เก็บไว้

โรคมโยอย่างนี้พอรักษาหาย

ควักโคลนแปะ (เจียบ) เย็นใจ (เออ)

ควักโคลนแปะที่..เย็นใจ (พูด)

ควักโคลนแปะที่ เย็นใจ

นึกถึงคำรานะที่พูดง้อให้

แกมีคำรานะก็ว่าติดไว้

ควักโคลนแปะที่ (หนอยแม่) เย็นใจ

แล้วเอาไปแปะหัวที่คืนไป (เออ)

เอามาแปะหัวที่ คืนไป

เรากียินหนักหลัก...เฉยไว้

ทำปิดเชิงบ้องเราก็ว่องไว

สองมือเราก็จับนะว่าเอาไว้

ถามว่าจะเอาตายทำหรือว่าปล่อยไป (หัวเราะ...พูด)

สองมือเราก็จับ...เอาไว้...เอาไว้

แล้วมองดูหน้าว่ามันจะเป็นยังไง

ผมมองเห็นปากเบี้ยว..ผมตึกกะใจ (เออ)

แกแลเห็นปากเบี้ยว (หนอยแม่) ตึกใจ..ตึกใจ

แกกียินหนักหลัก (น่าชา) เฉยไว้

ทำปิดเชิงบ้องแกก็ว่องไว

- แต่ท่อนั้นเข้างับและครุบจับ
ว่าจะจับไว้ชา ยกก็ไว้ชา
แต่ท่อนั้นยกขาล่งขึ้นมาข้างเดียว
นี่สว่างออกจ่านะนั่นตาจะแตก
(ลง) นี่ชาวบ้านตื่นหอกหรือว่ากลัวปืน
(รับ : เอ้อชา ชา ชาฉ่าชา หนอยแม่)
- ชาย 2 : เอ๊ย.....
ว่าชาวบ้านตื่นหอกหรือว่ากลัวปืน
จะให้...ผมแก่ หรือไม่...ให้แก่
พอนึกฮักทีรีก็ต้องแก่
ว่าชาวบ้านตื่นหอกหรือว่ากลัวปืน
(ลง) ก็ปากเจอยาวออกมาตั้งยื่น
(รับ : เอ้อชา ชา ชาฉ่าชา หนอยแม่)
- หญิง 2 : เอ๊ย.....
แกว่าปากฉันยาวออกมาตั้งยื่น
ถามว่ายี่น้อยหรือว่ายี่มาก
(รับ : เอ้อชา ชา ชาฉ่าชา หนอยแม่)
- ชาย 2 : เอ๊ย.....
ถามว่ายี่น้อยหรือว่ายี่มาก
ก็ถ้าจะเอาปากบนเอาไปปนปากล่าง.....(พูด)
จะเออปากบนลงไปปนปากล่าง
ปากบนล่งนั้นผ่าขวาง
อิม.ปากบนล่งก็ผ่าขวาง
นะก็ปากแม่ยุรนั่นก็ไม่เหมือนปาก
(ลง) มีหันซี่เดียวแถมยังเปี้ยวเสียอีกด้วย
(รับ : เอ้อชา ชา ชาฉ่าชา หนอยแม่)
- ไอ้สองมือแกก็จับ (โยยแม่) ชาได้
ริว่าจะเอาคายน่าหรือว่าปล่อยไป
เอ็งแลเห็นปากเปี้ยว (โยยแม่) ตักใจ..ตักใจ
ควรวลจะมาแปลก...กินไป
นี่นายหวังนี่มันตื่นปากได้ เยย
ก็นี่นายหวังนี่มันตื่นปากได้...ปากได้
หรือจะโยยลงแม่...นำไป...นำไป
เราต้องแพ้ เราเป็นพวกผู้ชาย...ผู้ชาย
นี่นายหวังนี่มาตื่น (หนอยแม่) ปากได้
จะไม่ให้พ้อตื่นได้ยังไง (เยย)
จะไม่ให้แกตื่น (ใช่..ใช่) ได้ยังไง
จะไม่ให้แกตื่น ได้ยังไง
มันยื่นยาวเหมือนอย่างปากแกได้ไหม (เอย)
ยื่นเหมือนก็อย่างปาก ฟี่ได้ไหม
ก็เอาเยียงเอาอย่างกันมาจากไหน
ปากเธอผ่ากลางก็ล่งลงไป (พูด)
ปากเธอผ่ากลางตะล่งลงไป
กินเหลือกินหมากก็จะเสียไม่ไหว
แต่เวลากินกล้วยแล้วยังต้องคาย (เอย)

หญิง 2 : เอ๊ย.....

มีฟันซี่เดียว..นะปากเปี้ยวเสียด้วย

ว่าปากของฉันมันปากไม่ดี

มาว่าปากแคะมันผ้าขาวาง

นะว่าปากแม่ประยูรนะมันไม่เหมือนปาก

มีฟันซี่เดียวแถมยังเปี้ยวเสียอีกด้วย

เอาเดอะของจริง ฉันก็ยอมรับ

เพราะไอ้ของสิ่งนี้เสียเขาเคยกิน

(ลง) แต่ฉันอยากขอถามพ่อหรั่งถามซิ่น

(รับ : เอ้อๆ ซา ซา คำซา หนอยแม่)

ชาย 2 : เอ๊ย..อยากจะถามละพ่อหรั่งถามซิ่น

เออแน่เรื่องจริงก็อยากจะรับ

(ลง) อยากจะบอกนะแม่จามซิ่น

(รับ : เอ้อๆ ซา ซา คำซา หนอยแม่)

แต่เวลากินกล้วย..ต้องคาย..ต้องคาย

ปากสุมบูหรืนั้นก็ไม่ได้

ปากน้องผ่ากลางลงไป

กินหลูกินหมาก..ก็ไม่ได้

แต่เวลากินกล้วย..ยังต้องคาย

นี่มันไม่ถึงอับ' ละละถึงอายุ

มันไม่เป็นแต่ฉันนะว่าหรือใคร

ว่าปากแคะกินกลืนหรือกินคาย (เขย)

ว่าปากที่กินกลืนนะหรือกินคาย

ไม่พอถึงอับถึงอายุ

ปากฉันกลางวันกลืนกลางคืนคาย (เขย)

ส่วนวนที่ 3 : ตับโตนา

แถบบันทึกเสียง : (คณะ ขวัญจิต - ขวัญใจ ศรีประจันต์ , แม่ฝัน - พ่อเดือน - พ่อไสว)

หญิง 1 : เอ๊ย.....(ลูกคอ)

นี่เรื่องเก่า ๆ ของเรายังค้าง	นี่ยังเกรงใจจึงทำนผู้หึ่งทั้งหลาย
เรื่องเก่ายังมีฝันจะนำมา	พูดถึงเรื่องนาเขียวนะเรื่องไร่
ปีฝันแล้งน้ำแห้งขาดหวัง	น้ำตาแหบร่วงเหงื่อกรานไหล
จะทานาก็จะหิก็ไม่มีน้ำ	ชวานาหน้าค่าไม่รูจะทำอย่างไร
ขวัญใจเอ๋ยเราเลิกคราวนี้ว่าทานา	ไปร้องเพลงกันดีกว่านะแม่ขวัญใจ
เราเที่ยวไปตีฆ้องเขียวระรื่องป่า	บอกให้เขาก็กมาเช่านาเราไว้
เราไปหาคนเขานี้มาเช่านา	เลิกทำก็ดีกว่านะแม่ขวัญใจ
โอ้ปุ๋ยก็ขึ้นราคาแต่ข้าวลงราคา	ถ้าขึ้นนึ่งทานาละ เราต้องอดตาย
(ลง) เราจะไปชวนใครกันที่ไหนหนา	ให้เขามาเช่านาเราได้ (เอ๊ย)
(รับ : เอ้อชา ชา ฉ่าฉ่าชา.....)	

หญิง 2 :	เราจะไปชวนใครกันที่ไหนหนา	ให้เขามาเช่านาไม่รู้ว่าคนที่ไหน
	นาเรามันก็มีแต่น้ำมันไม่มี	ฝนแล้งเต็มทีปวดร้าวฤทัย
	บอกว่าฝนไม่มีน้ำก็ไม่มา	ชาวไร่ชาวนาละถึงกับร้องไห้
	บอกว่าค่าจ้างของเราก็แพง	จะใช้เครื่องทุ่นแรงหรือไม่ไหว
	อีกทั้งน้ำมันขึ้นก็ราคา	คูชิเป็นชาวนาน้ำตาต้องตกใน...ตกใน
	จะไปหาคนที่ไหนช่วยเช่านา	ฉันมันจนปัญญาแล้วหนอรูใหม่
	จะหาคนบ้านศรีก็ประจันต์	ให้มาเช่านาฉันฉันก็เกรงใจ
	เออให้สืบหากันคูชิ	ก็เพราะว่านาฉันมีแปลงไม่ค่อยใหญ่
(ลง)	บอกว่านาของฉันมันนะแปลงนิด	ใหญ่สู้แปลงขวัญจิตนั่นไม่ได้ (เอ๊ย)
	(รับ : เอ้อชา ชา ฉ่าฉ่าชา.....)	

หญิง 1 :		ใหญ่สู้แปลงขวัญจิตเขาก็ไม่ได้
	มีนาอยู่แปลงนะมันกว้างเปล่า	ไม่มีคนปลูกข้าวฉันจะพึ่งใคร
	ก็ว่าแม่ป้าฉันละแม่ฉันเอง	รกล่าเอียงเกียงแคงเดินทางไกล
	ให้หน้าฉันมาแปลงเบ้อเรอ	พอคนเช่า เขามาเจอเขาก็ตกใจ
	นี่เขาเห็นนาฉันอันก็มันโต	คนเช่าวิ่งไร่นานหลายไร่
	นั่นว่าแม่ป้าฉันนี่แหละสำคัญผิด	ยกให้ขวัญจิตละมากกว่าขวัญใจ

- แต่ถึงของฉันใหญ่ยังเล็กกว่า
 หมมแถบทางซ้ายไว้กว่า ๆ
 (ลง) ว่าอีตรงกลางก็ระหว่างเขต
 (รับ : เอ้อๆ ขา ฉ่าฉ่าขา.....)
- หญิง 3 : หมมตรงกลางเจ้านะหว่างเขต
 กลัวคนจะรุกรากกลัวคนจะร้าย
 หญิง 1 : ว่ามันสำคัญกันละที่หลัก
 แม่เขาเอาหลักมาปักเป็นเขต
 หญิง 2 : บอกว่าแม่ฉันเขานะปักเขต
 (ลง) แต่ว่านาขวัญจิตทำไมมันถึงได้แปลก
 (รับ : เอ้อๆ ขา ฉ่าฉ่าขา.....)
- หญิง 1 : เอ๊ย...ขวัญใจนี่แกไม่รู้
 อ้อว่านาขวัญจิตแม่ฉันแจก
 ก็มันแล้งแห้งรามาคึ่งห้าปี
 ของแม่ฉันที่เขานะเหลือจากแจก
 แต่ของขวัญใจ เอ็งมันก็รัก
 ข้างไม่แหวกคู่นอนนี่ก็คู่น้ำ
 ของแกนะมันไม่ได้รักกันหญ้าแพรก
 มีทั้งหญ้าคาที่ว่าหน่อแข็ง
 (ลง) ตอนนี่หน่อมันแห้งสิ้นเต็น ๆ แล้วเป็นทุกข์
 (รับ : เอ้อๆ ขา ฉ่าฉ่าขา.....)
- ขวัญเอ๊ยขวัญใจตลอดทั้งแม่ฉัน
 เราไปตีฆ้องเชียวนะร้องป่าว
 ให้เขารู้ว่าเรามีนา
 ทั้งเราต้องประกาศให้มันเป็นข่าว
 เราต้องไปประกาศทางวิหคี่ทะยุ
 แล้วเราก็ก็นไปประกาศทางศิริ
 ไปหาทังสี่อิมพิให้ช่วยก็ประกาศ
- ของแม่ฉันจิเอามันกันตั้งหลายไร่
 ไร่ว่าแถบข้างขวาสองงานได้
 แม่เขาตั้งหลักเม็ดกันเอาไว้ (เออ)
 แม่ต้องลงหลักเม็ดนี้เอ็งรู้ไหม
 เพราะว่ามันสำคัญเชียวนะอีเม็ดใน (พูด)
 คนไหนไม่ประจักษ์จะได้เข้าใจ
 เขาปักไว้หนึ่งเม็ดกันด้วยเสามา (พูด)
 ปักไว้คนละเม็ดปักด้วยเสามา
 ทำไมจึงมีหญ้าแพรกมากมาย (เออ)
 พูดให้นำอตุสน์นี้ไปหน้าสาย
 ทำไมมีแต่หญ้าแพรกนะกันออกมากมาย
 ข้าวปลาเคยมีละทำกันเสียไม่
 ก็รักไปด้วยหญ้าแฝกก็มันหญ้าไซ
 เอ็งนะไม่คู่นอนนี่ก็คู่น้ำ
 ข้างไม่แหวกคู่นอนนี่ก็คู่น้ำ (พูด)
 มีกันทั้งพวกแฝกหญ้าก็มะไฟ
 ตอนนี่หน่อแห้งขึ้นมาบนตะไค
 มันแปรมออกมาแค่จุกของท่อไหว (เออ)
 (พูด)
 จะมานั่งโศกศัลย์กันนะไปไซ
 ตลอดกระหังบ้านลาวเขานี้ก็บ้านไทย
 เราจะแบกเอามาให้เขาไกล (พูด)
 ให้คนเขารู้ว่าเรามีนาให้ไซ
 เราก็บอกพระบฏกันก็เข้าไว้
 ว่าไร่นาของเรามีนี้ก็มากมาย
 ดาวสยาม..ไทยรัฐได้ก็ทุกราย

- นี่มันรู้จักกันกับพวกหนังสือพิมพ์
 เอย...แม็กกับบ้านนี้กันนะทีเดียว
 หมมถ้าหากจะเสียมันต้องพวกสาว ๆ
 เราไปลงข่าวทางหนังสือพิมพ์
 บอกว่านาของเราที่อยู่สามแปลง
 อ้อ...ว่านาขวัญใจเขายังไม่ได้เจาะ
 จะไปตามพ่อเหมาะมาเจาะบาดาล
 จะไปตามพ่อเหมาะมาเจาะบาดาล
 เขามีก็ส่วานติดตัวมา
 แต่เวลาพ่อเหมาะเขามาเจาะบ่อ
 เพราะส่วานพ่อเหมาะไม่เหมือนชาวบ้าน
 บอกว่าส่วานพ่อเหมาะเขาคิดกว่าชาวบ้าน
 ก็ไปเจาะแถวเหวก็ไปโดนเอาหิน
- หญิง 2 : บอกส่วานพ่อเหมาะเขานะเจาะมามาก
 เจาะมาจนลำบากปากส่วานบีน
- หญิง 1 : โธนี่ว่าพ่อเหมาะจำละพ่อเหมาะ...
 ให้เอาแป็บแกมมาห้าหกนิ้ว (พูด)
 ให้เอาท่อนแกมมาประมาณสามนิ้วครึ่ง
 ให้มาเจาะบ่อบาดาลน้ำขุ่นดี
 นี่จะให้พ่อเหมาะมาเจาะบ่อ
 แต่ฮีที่บนคอนแกมอย่างก็ไปเจาะ
 (ลง) เขามันมีที่ตอนนี่น้ำที่ลุ่ม
 (รับ : เอ้อชา ขา ฉ่าฉ่าชา.....)
- หญิง 2 : บอกให้มันไปเจาะหนอในที่ลุ่ม
 บอกให้เขาก็ไปเจาะกันที่ที่ลุ่ม
 หมมแกชวนพ่อเหมาะมาเจาะบ่อก็บาดาล
 บอกว่าเจาะดี ๆ นะที่นั้น
- มันเคยแหง...เคยตีภาษาจีน ภาษาไทย (พูด)
 อดล่าที่ยังมาเสียกันกับเขาได้
 เออ...แล้วไปออกข่าวกันจะตีใหม่
 ใครรู้จะได้มีว่านาเราแปลงใหม่
 จะแล้งหรือไม่แล้งมันก็มีรูน้ำไหล (พูด)
 มันเลยไปบอกพ่อเหมาะมาทางนี้ตีใหม่
 พ่อคนนี่ชำนาญกันยิ่งกว่าใคร
 พ่อคนนี่ชำนาญทั้งช่องนอกช่องใน
 เขาเจาะไม่เลือกนาซำกันหรือนาใคร
 เอ็งจะทำหัวรอละคำเป็นเหลวไหล
 เพราะส่วานแกปลายบานปากก็คาร์โบไน (พูด)
 ปลายส่วานของแกบานก็เป็นปากคาร์โบไน
 ปากส่วานแกบีนนะแกก็รู้ใหม่ (พูด)
 เจาะมาจนลำบากใจไม่ค่อยสบาย
 เจาะเอาไปโดนหินหรือว่าโดนโธ (พูด)
 ขอให้มาช่วยเจาะนาแม่ขวัญใจ
 นั้นแหละมันจึงนามแม่ขวัญใจ
 พ่อเหมาะเขามิละฝีมือใหม่
 เจาะ ๆ แล้วอย่าจอบกลับไป
 จำไว้นะพ่อเหมาะนาแม่ขวัญใจ
 แกเจาะให้ตรงหลุมละไม่เป็นไร (เยย)
- เจาะกันให้ตรงหลุมแล้วไม่เป็นไร
 เจาะกันที่นั่นเลยรีพี่ชาย
 เจาะมากน่าจะบาน (พูด) เป็นปากกระบาย

- หญิง 1 : (ลง) อ้อ..ไม่ต้องกลัวว่าคนที่เหมาะเขาเจาะเบา ๆ
(รับ : เอ้อๆ ซ่า ฉ่าฉ่าซา.....)
- หญิง 2 : คูช้อเหมาะบอกว่าเขาเจาะกันเบา ๆ
บอกว่าขวัญจิตแกจะมาแก้งขูด
- หญิง 1 : เอ๊ยว่าเครื่องที่จะคูช้อเหมาะเขาไม่มี
ห่อไหนก็แง่มากนะแกเอาปากคูช้อ
- หญิง 3 : (ลง) เอาปากนี่ไปคูช้อจนเสียหมดแรง
(รับ : เอ้อๆ ซ่า ฉ่าฉ่าซา.....)
- หญิง 1 :
โอ้เมื่อเจาะบ่อบาดาลให้ฉันเสร็จ
- หญิง 2 : บอกมาเจาะบ่อบาดาลให้ฉันเสร็จ
(ลง) แต่พอเขาเลิกเจาะหนอกันแล้วบ่อ
(รับ : เอ้อๆ ซ่า ฉ่าฉ่าซา.....)
- ชาย 1 :
แต่เขาเลื่อนะกันแล้วแต่เขาเล่าณะกะฉัน
มานั่งคูโหวหัดคัมภีร์ขนาดหนักหนา
สองคนเพื่อนชายนี้จะได้อ่า
คว้นักพักหนึ่งถึงยังบ้านขวัญจิต (พูด)
งั้นผมใครไต่ถามถึงเนื้อความก็สักหน่อย
เรื่องไร่เรื่องนาหมข่าวปลาปิณี (พูด)
ถามเรื่องไร่เรื่องนาข่าวปลาปิณี
ถ้าว่าน้องท่านลุ่มกันหรือว่าท่านาดอน
(ลง) นวดกันไต่ก็พ่อนดวงไต่ก็กระบุง
(รับ : เอ้อๆ...ซ่า...ฉ่าซ่าซ่า)
- หญิง 3 : นวดไต่ก็พ่อนดวงไต่ก็กระบุง
หม...ข่าวปลาปิณี
ก็มันเกิดทั้งมอดเกิดก็ทั้งเพี้ย
(ลง) บอกว่ามันเพี้ยหอมหมยมติดอยู่แถมคันนา
(รับ : เอ้อๆ ซ่า ฉ่าฉ่าซา.....)
- เขาแห่ ๆ เดียวก็เขย่าเดี่ยวน้ำไหล (เออ)
เจาะแล้วก็เขย่าเล่นเอาหน้าไหล
ต้องใช้เครื่องเอามาคูดน้ำจะขึ้นมาได้
แต่ถ้าจะให้ดีนะต้องไปตามห่อไหน
เออเขาถึงได้คูดน้ำขึ้นมาใช้ (พูด)
จนหน้าเขี่ยหน้าแห้งนั้นเห็นไหม (เออ)
จนหน้าเขี่ยหน้าแห้งกันหรือโหว
แล้วมันจะยอมให้...เข้านาขวัญใจ (พูด)
วันนี้แม่เลี้ยงแกเปิดไม้ก็แกงไก่
เลิกเจาะแล้วมาล่อกันหน่อยเป็นใจ (เออ)
เลิกเจาะนี้มาล่อก็ไม่เป็นไร
พอถึงบ้านฉันนะเพื่อนชาย
แม้ขวัญจิตมีนาก็อยู่มากมาย
สองรานั้นเขาแล้วก็กันไป
ก็แม่คุณนะจะน้อยกันแล้วคราวใน
ว่ามันไต่คิบหรือไต่คิณีสักเท่าโหว
ว่าเขี่ยข่าวไต่ก็พ่อนดวงไต่ก็เท่าไร...
ก็มาว่าเทเข้ายังได้เท่าไร (เออ)
ก็ถามว่าดวงยังได้...ก็เท่าไร
ฉันก็ไม่ไต่คิณีสักเท่าโหว
ข่าวปลาปิณีก็เสียเขี่ยวนะก็หาย
เลี้ยงพวกแกที่มานั้นก็ได้ (เออ)

- ชาย 2 (โศว) : บอกมันเหลือหอมแหมมนะกันอยู่ข้างคันทนา เลี้ยงพวกมันละที่มากันละนี่ได้
ก็บังเอิญนาแถมคราวนี้ก็นานัน มันข้างละม้ายคล้ายกันก็ไม่ว่าไกล
ทั้งนาหว่านเสียน้ำนาค่าเสียแล้ง ไปทุกหนนะทุกแห่งข้าวปลามเสียหาย
- (ลง) บังเอิญเป็นเพี้ยน่ะกะหยอกหลอก ๆ โผล่ ๆ รวงเดียวแข็งโตออกไม่ได้ (ยา)
(รับ : เอ้อชา เจ้า ฉ่าฉ่าชา.....)
- หญิง 3 : ก็เป็นเพี้ยกะหยอกหลอก ๆ โผล่ ๆ ไร่รวงเดียวแข็งโตออกกันไม่ได้
แหม.นาแถมคราวนี้ก็นานัน ข้างละม้ายคล้ายกันจริงหน่อห่อไหว
บอกว่าน้านานันนะเหมือนกันซิติ ปีนีได้คิกันเสียเมื่อไหร่
ก็มันเกิดก็หึงมอดเกิดกันหึงเพี้ย ข้าวปลามันก็เสียหายคิกก็หึงไว้
- (ลง) นกแก้วมันก็ซิงนกกะลิงก็เดี้ยว เหลือกันอยู่เม็ดเดียวหน่อห่อไหว (ยา)
(รับ : เอ้อชา ชา ฉ่าฉ่าชา.....)
- ชาย 2 : ว่านกแก้วมันก็ซิงนกกะลิงเดี้ยว เหลือกันอยู่เม็ดเดียวน่าเสียดาย
สงสัยใครถามว่าเนื้อความก็สักนิด นี้จะถามขวัญจิตตลอดกระทั่งขวัญใจ
(ลง) นกแก้วมันก็ซิงนกกะลิงโฉบ ว่าเม็ดนั้นมันหลบอยู่อย่างไร. (ยา)
(รับ : เอ้อชา ชา ฉ่าชา.....)
- หญิง 1 : เอ๊ย..... เม็ดนั้นมันหลบอยู่ก็อย่างไร
นี่นกแก้วก็ซิงนกกะลิงโฉบ หน้ามันก็มาหมกกันเอาเม็ดไว้
ก็บังเอิญมันอยู่กันที่หน้ารก เหลืออยู่เม็ดเดียวแต่มันกินกันไม่ได้..อาถ้าไม่ได้
โธ่! นกแก้วมันก็ซิงนกกะลิงมันก็เดี้ยว แล้วอีเม็ดนี้มันหลบมาแล้วหลบไป (เอ้อ)
- (ลง) นี่มันซุกอยู่ซอกที่ข้างคอกคันทนา (รับ : เอ้อชา ชา ฉ่าฉ่าชว.....)
- หญิง 2 : บอกว่ามันหลบอยู่คูกี่คันทนา อีเม็ดนี้หลบมาหน่อว่าหลบไป
(ลง) บอกว่าของขวัญจิตหมกอยู่ข้างคันทนา แถมยังมีก้อหน้าหมกไว้ (เอ๊ย)
(รับ : เอ้อชา ชา ฉ่าฉ่าชา.....)
- หญิง 3 : แถมยังมีก้อหน้าเขี้ยวมาหมกไว้
(ลง) มันแอบหัวระแหงแฝงละคันทนา พวกนกมันก็หากันไม่ได้ (เอ๊ย)
(รับ : เอ้อชา ชา ฉ่าฉ่าชา.....)

- ชาย 1 : แอบหัวเราะแห่งบอกว่าแฝงนะคัมมา
แม่เหลือข้าวรวงเดียวทำไมไม่เกี่ยวไม่หอบ
ว่านมากก็ไม่โล่นกไปจึงได้โห่
(รับ : เอ้อชา ชา ฉ่าฉ่าชา.....)
- หญิง 1 : นกมากก็ไม่โล่นกไปก็ไม่โห่
นี่มันเรื่องของฉันไปเสียแท้ ๆ
อ้อ. ข้าวฉันอยู่ที่ไหนเอมิดเดียว
นี่ว่าข้าวของฉันไม่รอนราวถึงแก
นี่แกจะมาหาหนานบ้าน
(ลง) แกจะมาเข้านาละก็ให้ดูนา
(รับ : เอ้อชา...ชา ฉ่าฉ่าชา.....)
- หญิง 3 : แหม. เม็ดเดียวทำไมไม่เกี่ยวไม่หอบ

นกมากก็ไม่โล่นกไปไม่โห่
นกแก้วนกกระดังงาความจริงนกรเรา
(ลง) ก็ฉันมานั่งคอยรอว่าให้คอแหบจะแตก
(รับ : เอ้อชา...ชา ฉ่าฉ่าชา.....)
- หญิง 1 :
(ลง) ถึงจะโห่ถึงจะหกละพวกไอ้กหน้าด้าน
(รับ : เอ้อชา ชา ฉ่าฉ่าชา.....)
- หญิง 2 : แกจะโห่จะหกว่าคำเจ้าหน้าด้าน
(ลง) ฉันก็โห่ก็หกละพวกเจ้าหน้าด้าน
(รับ : เอ้อชา ชา ฉ่าฉ่าชา.....)
- หญิง 1 :
แหมมันมากินข้าวละฉันจนหมดนา
แหมถ้าอีเมื่อนี้ไม่มีที่หลบ
นกแก้วมันก็ชิงนกกระดังงามันก็รุม
(ลง) นกอีแร้งหัวล้านมันกินควายกะรี
(รับ : เอ้อชา ชา ฉ่าฉ่าชา.....)
- บอกวานกนี่มันหนานองเอ๊ยไม่ได้
ปล่อยให้หกรอบคานาเม็ดลืบแดงหล้ามองเห็นเม็ดว่าไร
จึงได้จิกเม็ดโคล่ แม่ขวัญใจ (เอ๊ย)

นี่แกมาโมโหฉันนะทำไม
มันใช่เรื่องของแกกันไปทีไหน
ละแกจะมายุ่งเกี่ยวเขานี้ก็ก้าวก่าย
จะมายุ่งอยู่เหย่เกิดเรื่องใหญ่
หรือจะมาตีกันเล่าพ่อไสว
มาดูเม็ดข้าวข้าวอยู่ยังใจ (เอ๊ย)

มาปล่อยให้หกรอบคานาก็เม็ดลืบแดงหล้าทำไมไม่โห่
ทำไมไม่โล่.....ก็ไม่โล่
มันจึงได้จิกเม็ดโคล่อยู่กันข้างใน
เว้นแต่นกเขามันก็ไม่โห่
ไอ้ตายโหงมันมาแตกเฉยได้ (เอ๊ย)

ให้ตายโหงมาแตกเขี้ยวนะเฉยได้
นี่ต้องขว้างกระบามันถึงจะไป (เอ๊ย)

ก็ต้องขว้างกระบามันถึงจะไป
ไม่รู้ว่ามันหัวล้านนกกะไร (เอ๊ย)

ไม่รู้ว่ามันหัวล้านนกกะไร
เม็ดเดียวเหลือมายังโล่จิกข้าว
น่ากลัวคงไม่ได้หกรอกนะพ่อไสว
ตลอดทั้งนกก็ตะกรุมมันจิกโล่
จะกินข้าวเม็ดนี้ฉันเสียให้ได้ (เอ๊ย)

ชาย 2 :

รับนั้นตัวฉันเหมาะเอ๋ยไปเห็น
เห็นก็แม่ฉันนั้นกับแม่ขวัญจิต
ก็รับนั้นนวลน้องไปเลยแม่ทองแหบอก
ดูเห็นแม่หนูเดินคุ่มกันเข้าห่มตะคลอง
ข้าก็เลยแอบคุ่มกันนะก็ห่มตะคลอง
ก็ในห่มตะคลองเห็นเอ็งร้องไห้หนัก

หญิง 1 : เข้าห่มตะคลองฉันร้องไห้หนัก
(รับ : เอ้อชา ชา ฉ่าฉ่าชา...)

หญิง 3 : เปล่า ๆ ปลอຍ ๆ นี่แกก็พลอยว่า
แหม. ไหวจ๋าคราวนี้ห่อไหวจี้
บอกว่านาก็แม่ฉันนั้นนะก็รัก

(ลง) หลุดไปอยู่ในปากนกตกไปอยู่ในปากหนู
(รับ : เอ้อชา ชา ฉ่าฉ่าชา.....)

หญิง 2 : บอกว่าสงสัยที่ห่อไหวพูด
แหมแกเดินคุ่ม ๆ หนอไปที่ห่มแล้วตะคลอง
บอกว่าขวัญจิตหรือกับแม่ฉัน
ฉันเองก็เห็นหนอว่าเหมือนกัน
บอกว่าขวัญจิตเขาก็เขารัก
(ลง) ตอนที่ขวัญจิตละเขาไปไหน
(รับ : เอ้อชา ชา ฉ่าฉ่าชา.....)

หญิง 1 : เอ๋ย..ขวัญจิตละก็ไปไหน
ดูขวัญจิตพูดอะไรบ้า ๆ
อ้อ. รับนั้นฉันไปเขานี้ก็ไหน
ก็ที่แกชายพอกที่ฉันตกผ้า
(ลง) ฉันเลยแกชายพอกเอาผ้าออกกระพือ
(รับ : เอ้อชา ชา ฉ่าฉ่าชา.....)

ชาย 2 : บอกว่าแกชายพอกนี้เอากระพือ
ขวัญใจก็ไม่รู้ตัวของฉันก็จะเล่า

จะกินข้าวเม็ดนี้บอกว่ายเสียให้ได้...ก็ให้ได้

ว่าพูดล้อทำเป็นเล่นบอกว่ายไปเมื่อไร

พอดีฉันมาเย็นคิดเกิดข้อระคาย

แม่เดินไปไหนก้อยู่ที่ป่าใน

แต่ปากฉันระกิมองก็ระทิวไม้ (พูด)

สองตานะกิมองนี้ตามทิวไม้

แกยั้งนั่งหมก...ข้าเห็นนั่งยังใจเยย (พูด)

ห่อไหวมาแอบดูอีกหมกของข้าได้ (เอ๋ย)

มีแต่ตั้งมุสาขึ้นเมาปราศรัย

ฟังแม่ฉันแกที่ถือขบาย

มีแต่หนูมีแต่กไม่รู้ว่าจากไหน

แหม...ว่านาแม่หนูไม่เท่าไร (เอ๋ย)

ฉันเองรู้จุดฟังเจ้าขวัญใจ

สายตาก็มองนะไปในดง...ไม่

เขานะไปด้วยกันละแกก็จำได้

ขวัญจิตกับแม่ฉันไปก็ทำไม

ตอนนี้เขาไปไหนก็ฉันนะจำได้

ทำไมถึงแกชายพอกให้ห่อไหว (เอ๋ย)

ทำไมถึงแกชายพอกให้ห่อไหว

คนฟังเขาจะว่าให้มันวุ่นวาย

ไอ้ที่ฉันแกชายพอกนะก็แก้วโหม

ก็ฝูงนกมันมาจะจิกข้าวเม็ดใน...เอ้อ เม็ดใน

นกมันจึงบินฮือระกันออกไป (เอ๋ย)

นกจึงได้บินฮือแล้วก็ออกไป

แกไม่รู้เรื่องราวบอกว่ายหรืออะไร

สำนวนที่ 4 เพลงฉ่อยเฮโลนิโกร ตอน 1

แถบนี้ทีกเสียง : ล่าตัดคะหวังเตะ - แม่ประยูร ชุด รวมชุด ฉ่อย - อีแขว

- ชาย 1 : เออ... คั้งแต่อเมริกันผ่านเข้ามา แม่เสน่ห์หายหน้าไปอยู่ที่ไหน
ตามตรอกซอกแซกแปลกไม่มี คั้งสองสามปีน่าแปลกใจ
เจอกันวันนี้ราศีซิด คุณอมเหมือนจิ้งหรีดหมดนวลโย
หรือ เธอไปอยู่กับยูนิโกร ถูกเขาเฮโลจิ้งกรอไป
(ลง) ก็ได้ผิวแขกแปลกพื้นที่ ก็ผิวไทยดี ๆ ไม่สนใจ (เขย)
- (รับ : เอ้อ...เอ้อ...ชา ฉ่า ชา....หนอยแม่)
- ชาย 2 : น้องไปได้ผิวแขกแปลกพื้นที่ ผิวไทยดี ๆ น้องไม่สนใจ
เห็นที่คุดปอดเคินออกแอด วิวสวยและแรคนะที่ยังล้มตาย
มาเจอกันที่คืนะไอโฮ จะบอกว่านิโกรสู้ก็ไม่ได้
นิโกรอเมริกันก็ยังพริ้นพริ้ง สามชั่วโมงก็ที่ยังสู้ไหว
(ลง) ถ้าไม่เชื่อทดลองดูสิน้องสาว จะมองเห็นดวงดาวพรายพราย (เอย) (รับ)
- หญิง 1 : เออ..... ว่าเจ้าทุเรศเศษกัมมุษย์ มาเจอกันก็ซูดเหลวไหล (เหลวไหล)
นานที่ปีหนานก็มาปะ นำจะวิสาสะหุดทักทาย
ใส่ร้ายคนไทยนะให้เสื่อมศรี ก็เมียของพวกพี่ไปไหน (ว่า ไปไหน)
นะเขาลือกันลั่นสนั่นหู ว่าเมียเจอมิซู่ตามนิโกรไป
(ลง) ก็อยู่ยวบไลโคนก็เขาซ่อม เดียวนี้แหลมค้อมเกือบจะตาย (เขย) (รับ)
- หญิง 1 : เออ เออ.. ไปอยู่ยวบไลโคนก็เขาซ่อม เดียวนี้ค้อมเกือบจะตาย
เค้าใหญ่ไซ่กลบก็ไมล์บรอย เทียวได้พื้นหาผอยซึ่งว่าคนไทย
พวกห้องของตัวชั่วว่าดี ก็ไปอยู่ตาคลินั้นก็มากมาย
ไปเจออเมริกันถูกดันมา พบนิกรก็ว่าทนไม่ไหว
(ลง) อูล่าหู้หนกก็จนบ่นนี้ แต่บางคนก็มีถึงตาย (เขย) (รับ)

ส่วนที่ 6 เพลงน้อยผัวคนไทย ตอน 1

- ชาย 1 : เออ..... เราว่ากันไปก็ไม่ได้เรื่อง ทำความขุ่นเคืองให้เข้าใจ
 นิโกรก็ขึ้นอเมริกาก็จะสิ้น ในฝันแผ่นดินของประเทศไทย
 อยู่ในระบอบกรอบประชา เรามาหันหน้าหาผัวไทย
 เธอมีผัวไทยก็มีข้อย่อย ถึงตัวน้อย ๆ ก็ยังว่องไว
 (ลง) พี่ทำงานเร็วดังกับเครื่องจักร แต่เวลาพักหลักทีก็หันใจ (เออ) (รับ)
- ชาย 2 : เอ็ง เจริง เจริง.. ว่าพี่ทำงานเร็วดังกับเครื่องจักร นี่เวลาพักหลักทีก็หันใจ
 ลองถามมีผัวไทยว่าใครจะเด่น เส้นอ้อยเส้นเอ็นที่ก็จับคลาย
 เพราะผัวคนไทยมันไม่ได้ขยำ ลูบ ๆ คลำ ๆ เส้นก็ขยาย
 มันขยายขยับเหมือนดังกับดักหนู เตียวพองเตียวฟูขึ้นลงได้
 นี่เวลาเมียบวดผัวนวดพหลัน ทั้งกลางคืนกลางวันก็ยังทำไหว
 (ลง) ดัดเนื้อดัดตัวหัวกายา ดัดแข้งยกขาหลับสบาย (เออ) (รับ)
- หญิง : เออ..... แกทำงานเร็วก็ดังเครื่องจักร นะ เวลาพักหลักทีก็หันใจ (หันใจ)
 เวลาพักหลักชกก็ไม่ขึ้น ถ้าเกิดน้ำมันตื่นแกจะทำอย่างไร
 นะถ้าโคลนมันและเประอะเปรี๊นหลัก ว่าใครเล่าเขาจะชักผ่อนผัวให้
 ต้องเอาผ้าเป็นโคลนโยนลงบนหัว ให้มันและไปหัวจึงจะสบาย
 (ลง) แล้วครึกซี่โคลนปนซี่คม ใส่จุมูกให้แกคมต่างน้ำออบไทย (เออ) (รับ)
- หญิง (เดิม) : เออ เออ.. แล้วครึกซี่โคลนปนซี่คม ใส่จุมูกให้แกคมต่างน้ำออบไทย
 เพราะว่าเรามีผัวไทยใครก็จะเด่น เส้นอ้อยเส้นเอ็นจะได้คลาย
 เวลาเมียบวดจะนวดพหลัน ทั้งกลางคืนกลางวันนั้นก็ยังไหว
 ดัดเนื้อดัดตัวหัวกายา ดัดแข้งยกขาหลับสบาย
 มันไม่ยอมยกแข้งมันยอมแพ้ เพราะตัวมันนะมันแกดัดก็ไม่ไหว
 (ลง) จงกลับไปไว้สคหลังก็ประจำ จะยกขาหรือจะคว่ำตามใจ (เออ) (รับ)

ภาคผนวก ก

ข.2 : รูปธรรมนามธรรมไม่น่าจะนำมาบรรเลง

ข.2 : หน้าคำหรือหน้าเขี้ยวก็ไม่ได้เกี่ยวกับตัว

ข.2 : คำหนึ่งก็แก่..สองคำก็แก่

ข.2 : ถึงหวังเขาจะแก่ ก็ไม่ใช่แก่ปกโกรก

ข.2 : ถึงจะเฒ่าขราเขาก็รักษาสุขภาพ

ข.2 : พวกลาว ๆ แล้ ๆ หวังไม่แลไม่เหลียว

.....

ข.2 : เวลาเมื่อเวลาปวดคนะครีบแก่ก็ไปนวดกินเสียที
ในรรรคนะของหมเชื่อค่านิยมห้าประการ

ข.2 : วัฒนธรรมประจำชาติทำเน่าวประกาศเชิญชวน

ข.2 : พวกฉันไม่ใช่คนปัญญาอ่อนดังบทกลอนที่เธอว่า

ข.2 : ใช่.พวกเธอมันไม่เข้าท่า.ขอฆ่าเสียด้วยซ้ำ

ข.2 : ใช่แล้วบทกวีวัฒนธรรมไม่จดจำใส่ใจ
เพราะเธอไม่ปฏิบัติตามรัฐนิยม

ข.2 : เครื่องแต่งหน้าที่จะซื้อก็ต้องมีชื่อภาษาฝรั่ง

ข.2 : ชอบแต่ของต่างประเทศนี้กว่าวิเศษวิโส

2 : ชอบของนอกกันนักหนานิสัยบ้า ๆ บอ้ง ๆ

2 : ของหุ้มเพื่อยเลือยเข้ามาโฆษณาเป็นนิจ
(พูด...ร้องซ้ำ)

2 : ใช่แล้วแม่ประยูรก็เหมือนกันมันน่าขำเน่าขำ

2 : เสียงเขาพูดกันเปรย ๆ ผมก็เคยได้ยิน

ข.1) รูปจะชั่วหรือจะดีเรื่องนี้...ข.1) ช่วยไม่ได้

ข.1) มันไม่ใช่ของครั้นเครง ยัวเอ๊ย..พี่นั่นเอง
ได้เมื่อไหร่ (หัวเราะ...พูด)

ข.1) เสียงจะแตก เสียงจะร่ำ ไปหนักหัวเธอเมื่อไหร่ (พูด)

ข.1) มาดูอกกันแท้ ๆ ถึงฉันแก่ฉันก็ยังไหว (หัวเราะ)

ข.1) เราแก่ไม่กรอบขอบบริโภค ไม่มีโรคไม่มีภัย

ข.1) โอ๊ย.ยังรู้จักเข็ด รู้จักทราบห่วงสุขภาพอนามัย

ข.1) เรื่องกาเมฏไม่เกี่ยว ชอบอย่างเดียวคือเล่นโก๋
(หัวเราะ....พูด)

ข.2) เรื่องกาเมาไม่เกี่ยวเธอ ชอบอย่างเดียว

ข.1) คือเล่นโก๋

หมอมือดมึงหวัง เขามีแถวเพชรบุรีดีไหม (หัวเราะ)

ข.1) เป็นผู้มีพื้นฐาน เรา(เอื่อน)เชื้อรัฐบาลของไทย

ข.1) ให้ชาวไทยเราทบทวนไม่ถูกไม่ควรเราแก้ไข

ข.1) แหม..ชอบอย่างนี้แหละ แหม..มันน่า เลยแหม.
มันน่าเข้าใจ

ข.1) บทกวีวัฒนธรรมไม่จดจำใส่ใจ

ข.1) แหม.ชอบมองข้ามตามสังคม ชอบนิยมแต่ของใหม่ ๆ

ข.1) พอชื่อไทยเธอไม่อินึง นี้.ระวังกันเอาไว้

ข.1) ชอบของ (เอื่อน).....

ไม่ชอบของไทยเห็นทนโท่ ประเดี่ยมันให้ให้ร้องไห้

1) อือ..มันนึกสักนิดเลยพวกน้อง ๆ ว่าเงินทองจะร่ำไหล

1) เขาผู้ไหนใครผู้ผิด เราลองวินิจฉัย

1) แหม.ไม่มีวัฒนธรรมฉันยังเคยจำเอาไว้

1) ชอบหนังสือฝรั่ง ชอบหนังสือจีน แล้วก็ดูหนังไทย

1 : ขอบหมี่เจียะ ขอบเย็นคะหัว ขอบตัว ขอบสิลา
วันนั้น เธอพูดต่อหน้าประชาชน ต่อหน้าคนนับพัน

บางทีเธอก็บอกว่าหนังไทยเราชอบลูกเอาเผากิน

2 : แม่ดวงดาวนี่ก็เหมือนกันสารพันลารพัด
เธอไม่คิดตระหนก เขาบอกว่าออกกับหวังถึงชื่อตั้ง
ก็ไม่เด่น

2 : เธอ (เอื้อน) ไม่คิดตระหนกไม่อนุรักษ์ของเก่า
จะเป็นล้าตาคัดใหม่ไม่ร่วมไม่ร่วมมือ
เธอมีใจเอาจำไม่เอาไหนอย่างนี้ต้องไล่ออกจากคณะ

ญ.1 : สวัสดิ์ไอ้เพื่อนเกลอไม่ได้เจอกันเสียนาน

1 : ค้วยโรคาอาพาธระบบประสาทชักเลือนลอย

1 : ทำดาขุนดา เขียวหน้าว่าประเดี้ยวคงเจอดี

1 : อ้อ..มีผู้กำกับสนับสนุนคอยค้ำจุนชี้แจง

1 : มันก็คนไม่ยอมคน เรื่องมันก็ไม่ต้อง

1 : แหม..ร้องตะเบ็งบ่าบอนเส้นคอออกมาโป่ง

1 : อย่าวางกลคมทำเป็นเก๊กไอ้เจ้ามันเด็กรุ่นย่อย

1 : ขนาดคอนะจิบจ้อยรู้สึกไม่ค่อยจะเข้าหู

1 : ลูกพี่ของแกยั้งเคยแพ้มันบ่อย ๆ

1 : แหม..รูปร่างก็ซีเหว่เหมือนยังกะตะเข้คลองดำน

.....

หมี่นี่แกแต่งตัวเพราะว่าแกกลัวเมียหนี

ถึงขอบจริง ๆ ก็ไม่กล้า จะพูดออกมาทำไม
เธอบอกว่าเนาวรัตน์ ยุคตะเนิ่นลือลืออัน
ไม่ได้ (หัวเราะ)

เราคนไทยอย่าใช้เงินอย่าดูหมิ่นคนไทย
เล่นล้าตาคัดถูกล้าตาคัดว่าเป็นสมบัติล้าสมัย

1) เขาว่าร้องเพลงฝรั่งก็ไม่เป็นแท้โรยผลไปรั้
(หัวเราะ)

ใจอย่างนี้ยังจ้เอาจะให้ผมเอาอย่างไร

คิดหากินไปมือ ๆ ไม่ร่วมมือร่วมไม้

ให้เธอไปเล่นจำปะ ไปตั้งคณะกันเอาใหม่
(หัวเราะ...พูด)

ญ.2) มีตั้งแต่ออกจากโรงพยาบาลดูหุงช่านเข้าใส่
(พูด...ร้องซ้ำ)

2) ผู้หญิงเชื่อว่านิตสะกิดหนอยทำใจน้อยไปได้

2) โหงเอาหนักนักวันนี้หรือว่ามีลูกพี่ให้ท้าย

2) ซินไข้อยู่คำรุนแรงเดี้ยวก็แสดงด้วยกันไม่ได้

2) อย่ายุคตั้งระวังหนอย รู้สึกไม่ค่อยจะคมคาย

2) มองดูหน้ายังกะน้อยโหน่ง ไปเบ่งกระโปรง
จะเถอะไป (พูด)

2) ขนาดเจ้ามันจิบจ้อยรู้สึกไม่ค่อยจะเท่าไร
(พูด...ร้องซ้ำ)

2) ยังน้อยนักนะไอ้หนูจะมาสู้กับจิบใหญ่

2) คูสิยีนปากห้อย แกบนว่าไม่ค่อยจะไหว

2) เชื่อใหม่อีหนูตอนอยู่บ้าน แกชอบคลาน
ขึ้นบันได (พูด)

2) เชื่อใหม่หนูตอนอยู่บ้าน แกชอบคลานขึ้นบันได
ไต่ยืนเขาคุยกันเมื่อตะกี้เขาว่า เขาจะมีทรงใหม่

คุณลักษณะชักเพี้ยน ๆ แก่ชอบเปลี่ยนทรงผม

ผมเผ้าแกร่งรังตัวนายหวังนี่เคยบอก

(ลง) นี้อายุก็ตั้งห้าสิบกว่า..แกควรจะนำ..เลิกแล้ว

ญ.๑ : เอ๊ย...หมูนี้นายหวังแกไม่เหมือนก่อนแกเป็น -
คนร่อนวิชา

นายหวังไม่ค่อยเข้าสังคมเพราะว่าอารมณ์แกไม่ดี

วันนั้นเมียเขาคามไปทันถึงเข้าชั้นตรีพูด

นายหวังนี่แกชอบกลแกลเป็นคนเหลี่ยมจัด

เมียเขาล่องจนคอเคล็ดมันก็ไม่เซ็ดไม่ทราบ

แหม.เราอุตส่าห์เสียสละทางค้ำจ้ออ่างเอาไว้ที่บ้าน (พูด)

แกเที่ยวเคล็ดเคล็ดเพี้ยน แกเที่ยวไต่เดินเพ่นพ่าน

เวลาแกร่อนวิชานี้; ร้องง่าไม่ยอมมุ่ง

เอาหัวพุ่งเข้ากอไผ่นี้สงสัยยังไม่พอ

นีนายหวังเขาชยันเวลาแม่บ้านเขาไม่อยู่

แกเรียนวิชาอาคมขบข่มสะสมแต่ของขลัง

แหม.พออยู่ ๆ ครูแกเข้านี้เดินเป่าแต่ขลุ่ย

(ลง) วันนี้ครูแกเข้าตอนเมาสุรา..แกทำนัยน์ตา..ขวาง ๆ

เห็นไหมคะท่านผู้ชมนายหวังนี่ชอบไว้มรภากไทร

พวกอีหนูไม่รู้หรอก แกปิดผมหงอกแกเอาไว้

อย่ามาโตคเฒ่นเต้นแห้ว ๆ ให้เด็กมันแซว

กันอยู่ทำไม (รับ)

นั่งท่องบนมณฑลคามาไม่มีเวลาไปไหน

แกร่อนวิชา เต็มที่แกก็ไปเพชรบุรีตัดใหม่

ล่อกินหน้าคาบุด อีหนูอย่าพูดเอ็ดไป

วันอังคารวันพุธหยุดล่ำตัดแกชอบไปชดชี่โคล

น้ำท่าที่บ้านก็มีให้อาบ เอ.ไม่ทราบว่าเป็นอย่างไง

เวลากลับจากงานเมื่อต้องการก็จะไค้

แกคอยแกม้าเดินผ่านเข้าไปในบ้านลูกสะเมี

(พูด.....ร้องง่า)

วันนั้นแกเดินเปิดหูงเอาหัวพุ่งเข้ากอไผ่

ยังนั่งเอาหัวจ่อ ๆ ทิมเข้าไปในกอตะไคร้

(หัวเราะ.....พูด)

แกเที่ยวลวงท่องท่องคูเที่ยวหารูปปลาไหล

เวลาแกเกิดคลุ้มคลั่งจึ่งแหบระวังกันไม่ไหว

เดินผ้าหลุดผ้ารุ่มไม่ยอมคุยกับใคร

แกเอาอวัยวะเบื้องล่างไปพาดกับรางรถไฟ (รับ)

สำนวนที่ 2

แบบบันทึกเสียง : ลำตัดขับเปอร์ฮาสี คณะแม่ประยูร (แสดงสด)

ชุด "จุดเทียนระเบิดกำ 1"

(สร้อย) กรุนัดโบชา โทบิลล่า เล เล...กรุนัดโบชา โทบิลล่า เล เล ออรั้งยังย่าเฮ เอาดิเกมาโชเลประชน

ข.1 (ละออ) หมอวันนี่ดีจริงมาเจอผู้หญิงที่เด็ด	ข.2 (เสนาะ) ดูสับสนกลเม็ดเสียงเจอเด็ดดีเหมือนกัน
ข.1) หังการรำการร้องรู้สึกว่่าคล่องว่องไว	ข.2) ข่างทันอกทันใจอะไร ๆ เจอกี่สำคัญ
ข.1) รู้สึกดีกันหมดหังตัวไม่มีชั่วที่ตรงไหน	ข.2) หน้าผากแม่ประยูรก็กว้างคางก็ใหญ่ผมเมิกยังใจ ก็ยั้งจั้น (พูด)
ข.1) หังการรำการร้องรู้สึกว่่าคล่องว่องไว	ข.2) ข่างทันอกทันใจอะไร ๆ เจอกี่สำคัญ
ข.1) รู้สึกว่่าดีหมดหังตัวไม่มีชั่วตรงไหน	ข.2) หน้าผากก็กว้างคางก็ใหญ่ผมเมิกยังใจก็ยั้งจั้น
ข.1) คิวเฮอโก่งเป็นวงศรณชนเฮออ่อนเป็นไม้คัด	ข.2) สมกับเฮอเป็นลำตัดนี้คงหัดมาหลายวัน
ข.1) ดูเฮออ้อยของเฮอก็อ่อนเหมือนกันนรเสียบถ้ำ	ข.2) เข้าใจร้องเข้าใจว่าแบบระบำเจ็ดชั้น
ข.1) การรำรำสายเฮอแม่ทำได้เร็วเป็นระวัง	ข.2) ทำได้ดีเป็นแถบริงเฮอผู้หญิงนี่ก็สำคัญ
ข.1) น้องไปหัดก็มาจากไหนบอกให้พี่รับข้าง	ข.2) เอวิก็วางเป็นลูกข้างดูท่าทางขบขัน
ข.1) พวกฉันนี่เป็นผู้ชายร่างกายไม่เข้าท่า	ข.2) มันแข็งแกร่งหังแข็งขามันเฉื่อยช้ากว่ากัน
ข.1) โอฉันจะเร่งให้มันเร็วรับันเฮอฉันก็ไม่ดี	ข.2) จะเต็นาคูชู้คูอีกที่ไม่เข้าชั้น
ข.1) มันแข็งหือไม่เข้าท่ากายาเป็นก่อนไม่	ข.2) เฮออ้อยเหนาก็ไม่อ่อน ผมคิดแต่กับนอนเท่านั้น
ข.1) พิณน้องไปไม่ได้ เอเจ้าไอคี่แท้	ข.2) ไอพวกที่ก็ตีแต่ธึนยักแย่ยักยัน
(ลง) ข.1) เพราะว่่าบ้านเฮอของฉันไม่ไว้...ฉันทำไม่ได้- เหมือนอย่างกับน้อง	ข.2) ผมมีท่าเดียวที่ท่าคล่องคือท่าของฯ แล้วชุดมัน (รับ)
ญ.1) ไคยินผู้ชายเข้ามาชมในอารมณ์ว่่าร้อน	ญ.2) มาชมว่่าเฮอของฉันอ่อน ฉันนี่ก็สังหรม้อยู่เหมือนกัน
ญ.1) ฉันนี่ก็ให้สังหรมเฮอมาข้อนฉันมากกว่า	ญ.2) ฉันไม่ใช่ผู้หญิงบ้า ๆ ฉันรู้ท่่ารู้ทัน
ญ.1) ฉันรู้ทันรู้ท่่ารู้ว่่า เอมาถลั้งชม	ญ.2) แหมปากของล่อนนี่โลมมชอบกับถมชาวบ้าน
ญ.1) พี่ชายนายคนนี่บอกอีกท่่าฉันเกลียด	ญ.2) คนพูดเปรียบเปรยเขยเฉยฉันแสนเกลียดเหลือประมาณ
ญ.1) มาชมเฮอชมโหลมัน เรื่องอะไรของตัว	ญ.2) เลวมากไอปากขี้ฉะเฮอของตัวเมื่อไรกัน (พูด)
ญ.1) มาชมเฮอชมโหลมัน เรื่องอะไรของตัว	ญ.2) เลวมากไอปากขี้ฉะเฮอของตัวเมื่อไรกัน
ญ.1) เฮอจะแข็งเฮอจะอ่อนไม่นำมาข้อนกันเลย	ญ.2) บอกตรง ๆ พ่อคุณเอ๋ยไม่นำเลยหือจอมขวัญ
ญ.1) เอมิก่กำเนิดเกิดมาก็โสภาสารพางค์	ญ.2) โหงพุดมากปากสว่างชอบถากถางชาวบ้าน

ญ.1) ว่ารูปร่างก็เป็นผู้ชายแต่ปากเธอคล้ายผู้หญิง

ญ.2) โดยเฉพาะอย่างยิ่งเอาเรื่องผู้หญิงมาวิจารณ์

ญ.1) ขอบพูดมากปากหมาข้อน่าเขาเป็นคือ (พูด)

ญ.1) ว่าขอบพูดมากปากหมาข้อน่าเขาเป็นคือ

ญ.2) แกเป็นชายแท้แน่แล้วหรือ หรือเป็นแต่ชื่อเท่านั้น

1) ว่าฉันเอือมระอา 2) ขอว่านิดหน่อย

1) ได้ยินบ่อย ๆ 2) น้ำต้อยของท่าน

1) เธอชอบตำหนิ 2) ชอบตีสตรี

1) ว่าคนนั้นคนนี้ 2) แกว่าไม่ตีเสียทั้งนั้น

1) ทั้งการแต่งกาย 2) เนิคฉายเดินโชว์

1) ก็หาว่าไป 2) เทียวได้โชว์ชาวบ้าน

1) ผู้หญิงหาปาก 2) ก็ว่าอยากชวนยั่ว

1) ผู้ชายปากชั่ว 2) ก็น้ำกลัวยู่เหมือนกัน

1) ว่าเขาสวมเสื้อดีด 2) แกก็คิดต่าง ๆ

1) ว่าผิดแบบอย่าง 2) แนวทางโบราณ

1) ครั้งโบราณกาลก่อน 2) เออ. ละครษาศรี

1) เขาแต่งคิศจี 2) ไม่เห็นมีใครค้าน

1) ผู้หญิงเสริมสวย 2) ก็ว่าช่วยทวาดทรง

1) เธอว่าคำส่ง 2) เธอว่าไม่ตรงหลักการ

ญ.3 (ประยูร) แหม . พวกผู้หญิงเขาตัดผมเธอก็ว่าไม่สมไม่สวย หรือจะให้เอาไว้มมวาก็ไปบอกเมียแกด้วยก็แล้วกัน

วิธีจะเล่นรำนะนั่นนะที่ท่าต้องโอ้อวด

ต่างก็ไฉไลลวดเอามาประกวดประชัน

เมตตาด้วยช่วยประคองถ้าเมื่อไหร่เรื่องไม่คอยเพราะ

ท่านอย่าเพิ่งยิ้มเยาะหรือข้อนเคาะเย้ยหยัน

เดี๋ยวจะตำหนิติเตียนฉันว่าไม่ทันสมัย

มันไม่ละมุนละไมเหมือนข้าวใหม่ปลามัน

จะตีหน้าทำขยับก็ไม่กระฉับกระเฉง

ถึงคราวดีฮีที่แรงก็กลัวจะแบ่งไปไม่ทัน

ในถ้อยคำล่าวาก็ก่อนจะเข้ามิดยาว

ยังไม่ค่อยมีหวานหวานเหมือนอย่างแม่สาวคนสัน

จะมองคุณแม่สองสาวเขาแหพรพราวหมดทุกที

มองตรงนั้นหรือตรงนั้นมันก็ตีไปเสียทั้งนั้น

เมื่อยังเป็นสาวก็เปล่งปลั่งโอเนื้อหนังหรือก็ผิวง

ไม่ต้องไปยกไม่ต้องไปดึงหน้าอกก็ตึงเต่งตัน (พูด)

เมื่อยังเป็นสาวก็เปล่งปลั่งโอเนื้อหนังรีก็ผิวง

ไม่ต้องไปยกไม่ต้องไปดึงหน้าอกก็ตึงเต่งตัน

ว่าอนิจจังสังขารฉันดูอยู่นานมันก็ยังแย

ไอ้คนสาวกับคนแก่มันแล้วแต่จะแปรผัน

เจ้ามีมันสาวกำลังเรียวจะไปหึงเอาทั้งไหล่

เขาจะต้องนึกในใจยังงี้ ๆ มันก็ยังงั้น

แคว้นว่าแกอย่างฉันนี้ดูให้ตึกกันเกาะหนา

มันไม่ใช่แก่กะลามันแก่วิชาเชิงชั้น

ถึงว่าจะเหลาเก่าไปสักหน่อยแต่รสอร่อยมันยังมี (พูด)

คราวหักโค่นก็ยังมิทรอกเมื่อถึงที่สำคัญ ๆ

ถึงว่าจะเหลาเก่าไปสักหน่อยแต่รสอร่อยมันยังมี

ทั้งลูกไม้ก็ยังพราวรู้จักยาวรู้จักสั้น

เมื่อถึงคราวเข้าชนไม่ยับจนเลยสักคราว

วิธีเล่นทุกชนิดมันนะ เคยคิดเคยหมั่น

เธอนั้นยังเป็นเด็กวันใหม่..ดวงดาวเอ๋ย. เธอยังไม่รู้ฤทธิ์

ถ้าโดนแม่ปล่อยตีเต็ดหน้าลายจะเสียดไปตามกัน

เราขิเล่นมาช้านานรู้จักหวานรู้จักเผ็ด

ฟังคนแก่กับคนสาวเรื่องวามันผิดกัน

ท่านผู้ฟังทั้งหลายที่ฟังบรรยายข้อเค่า

พอขึ้นได้ก็ไวจ้ไม่ค่อยจะมีเชิงชั้น

แหม. ฟังแม่สาว ๆ เขาเรื่องทำนองไม่คอยจะมี

พอเอ๋ยขึ้นไตก็ไม่รอช้าไม่มีท่าไม่มีทาง
 แหม. หนูขอลอกับดวงดาวก็เร่งเร้าทำนอง
 ส่วนคืนนั้นแล้วซักจะเก่าไปสักหน่อย
 (ลง) จะฟังทำนอง...คืนนี้ยังร้องได้สมบูรณ์

ข. 1: ฟังแม่ประยูรเขามาว่ามันก็น่าหัวร่อ
 ยกตัวอย่างอ้างอิงถึงทุกสิ่ง เรื่องคนแก่
 คนแก่กับคนสาวจะเทียบกันเข้าทั้งหมดทำ
 เอาวิชามาบ่งไว้ให้ผู้ฟังเขาเล็งเห็น
 แม่พวกสาว ๆ นั้นเขาสวยเขาไม่ต้องช่วยหยิบยก
 ส่วนเธอเล่าแต่ภาพร่างกายไม่สันหัด
 มองดูสวยมาแต่ไกลพอเข้าไปใกล้ชะแฉง
 จะเปรียบเป็นรถก็รดเก่าดูเครื่องเขราไม่ทันสมัย
 จะเปรียบเป็นควายต้องควายเนื้อถ้าหากเป็นเรือ-
 รี่ก็รั่ว
 พูดมากปากกล้านี้วาจาไม่น่าฟัง
 เขาบอกเขาแก่ก็แต่กายอะไร ๆ เขาก็สมบูรณ์
 มันจะมันไปไม่ได้เพราะคนทั้งหลายเขาก็รู้
 เพราะน้ำกะทิของเธอมันน้อยรสอร่อยก็คงจะหมด
 จะนั่งคั่นจะนอนคั่นมันคงไม่มันเหมือนเค็งกับเก่า
 (ลง) อย่าคุยดีกว่าพี่สาว...เจ้าของเก่ายังทิ้งไป

ข้างเจ้าแก่นนั้นก็โดดผิงผางเหมือนอย่างกับข้างดกมัน
 ต่างคนต่างคล่องแต่ฟังเขาร้องกันไม่อิน
 เนื้อที่ร้องทำนองก็กร่อยทำนองฟังร่อยมันก็ยังจั้น
 เขาวาข้าวเหนียวของแม่ประยูรก็ยังไม่มีมันก็ยังมัน
 (เบิกพ้อ) (รับ)

พูดขุ่ย ๆ คุยจ้อจิงร้องขอว่ารำคาญ (พูด)
 โอ้เราก็ไม่ยอมแพ้ถือว่าคนแก่นี่ไม่สำคัญ (พูด)
 อย่าคุยไปเลยดีกว่าโอ้เรื่องวิชาเชิงชั้น
 ว่าเรื่องนี้ไม่จำเป็นคนเราเห็นด้วยกันทั้งนั้น
 ไม่ต้องดึงมันก็ไม่ตักนี้ไม่ต้องยกมันก็ยังอัน
 ถึง เธอจะอวบแต่ก็ไม่น่าอัศจรรย์แล้วคำตักมันก็ยังจั้น
 ทาปากเสียจนแดงแถมพอกแป้งอีกสามชั้น (พูด)
 คัทจิงจ้อล้อก็ส่ายจะขับไปไหนรึก็รำคาญ
 ถึง เธอจะเปรียบเป็นวัว(แม่ประยูรเอ๊ย...) ก็แค-
 วัวบรามัน (พูด)
 เมื่อกี้เธอพูดมาอีกอย่างนั้นฟัง ๆ แล้วก็ให้ชั้น
 เขาบอกข้าวเหนียวแม่ประยูรถึงมันไม่มีมันก็ยังมัน
 เจ้าของเก่าเขายังไม่อยู่คนเขารู้อยู่ด้วยกันทั้งนั้น
 ถึงจะหยอดผิงขูรสนมันก็ยังหมดความหวาน
 จะเปรียบเทียบกันเขายังแพ้กับดวงดาวแม่หนูคนนั้น
 เพราะความมันของเธอมันหายจึงนอนเป็นหม้ายนะ
 อยู่ทุกวัน (รับ)

สำนวนที่ 3 (สร้อย) สาธิตาโหมมาทางไหนแน่ สองคาคอยแล แลแลแม่แพรสัจเฬ

ชาย (เสนาะ): เอ๊ย..จะไม่ลุกขึ้นห้ามจะเกิดความเสียหาย (พูด)
 จะไม่ลุกขึ้นห้ามจะเกิดความเสียหาย เราก็เป็นผู้ใหญ่ต้องห้ามไว้ดูสักงาน
 แหม. ต่างคนต่างแข็งเดี่ยวเกิดแทงกันกลางวง ผมก็ไม่ไหวจะลากใครตรงไปถึงโรงถึงศาล
 เจื่องว่าราคาแพงทิมแทงเสียยังดี เพราะจะได้รู้กันถ้วนทั่วว่าเข้าแค่นี้แค่นั้น
 โอ้ยอีกท้าวประเดี๋ยวไอ้ผมนี่เสียวเสยง ถ้าผีผลึกมือแทงจะเกิดแทงเข้าไปบาน (พูด)
 พลังมือหลังไม้เคราะห์ร้ายเข้ามาต่อ ถ้าแทงผิดแม่ประยูรเขาละก็จะมีฝ่ามาล่อเอา
 กรรมการ
 นี่มันไม่พอกาวอุดติดตัวผมก็ไม่กลัวเกิดความ นี่พอกาวอุดกันมางำ ๆ ผมกลัวจะเกิดความ
 อุก - ละ - กัน (พูด)
กลัวจะเกิดความอุกฉกรรจ์
 เมื่อผมไปถึงโรงถึงศาลผมจะต้องให้การถ้วนถี่ ถ้าซุกดีดีแห่งลึกไปแค่นี้ผมบอกว่าคุณเข้าไปแค่นั้น (พูด)
 เออ. ราคายุโวยไอน้องยา แหม. เจอนางบ้า - (พูด) คิดขึ้นมาว่าหัวร่อนางบ้ากับไอ้บอ เจอกัน
 กับไอ้บอ
 แม่ประยูรก็คุยโม้อวดโตจริงน้องสาว ไอ้ซุกดีนี่เองเราก็อวดยาวอวดยาน
 มีกันคนละเม็ดสองเม็ดมากุยกัณ เอ็ดละอะไร แม่ประยูรมีเม็ดเดียวไม่ค่อยจะใสสักคุยกัณ
เขาเหมือนกัน (พูด)
 โอ้อย่างเม็ดกลม ๆ กลิ้ง ๆ อย่างของอีงั้นก็มี ซึ่เกียจจะคุยอวดดีเห็นะก็เหมือนกัน
 ร้องกันมาเกือบจะคายไม่เห็นมันไกลเลยหน้ามล ฝ่ายผู้ชายก็ทีไหน ผู้หญิงก็ทีนั้น
 ผู้หญิงได้รอยชวานงาม ผู้ชายได้คัมชวานไว้ ถ้าคัมกับตัวมันคุดทากก็เอาอะไรมาเล่นกัน
 แหม. แม่ดวงดาวก็มีเม็ด..แม่ชลกก็มีเม็ด..แม่ประยูรก็มีเม็ด..พ่อลอยก็มีเม็ด..ซุกดีก็มีเม็ด
 ว่าง ๆ ผมจะต้อนเข้าไปในเจ้าเปิดได้เม็ด
 ต่อเม็ดไปคุยกัณ

หญิง (ประยูร) เอ๊ย..ว่าพียงนายเห็นะปากหมามาพูดบ้างบอว่า คิดขึ้นมาว่าหัวร่อ เจ้าบ้ากับนางบอที่เจอกัน
 เขาบอกว่าแม่ประยูรนี้คุยโม้อวดโตจริงน้องสาว เจ้าซุกดีดีเด็กเจ้าก็อวดยาวอวดยาน
 ว่ามีคนละเม็ดสองเม็ดมากุยกัณ เอ็ดละอะไร หาว่าแม่ประยูรนะมีเม็ดเดียวไม่ค่อยจะใส
ก็คุยกัณกับเขาเหมือนกัน
 เม็ดนี้ละเจ้าหนู พ่อเห็นะเอ๊ยแกไม่รู้ริว่าคิด พวกแม่สอดรีซอมมีสิทธิ์เป็นเม็ดชนิดหัวหัดเจ้า

- สำหรับเม็ดเม็ดนี้มันเม็ดดีเสียเหลือหลาย ว่าคุณเสนาจะเกิดมาเป็นกายก็เม็ดในทั้งนั้น
 หัวบนแกโคนขาแลงหน้าแกโคนเม็ด ร้องอุแว้เสียงเฮ็ดก็เพราะไอ้เม็ดลูกจันทน์ (พูด)
 วาบนโคนขาตรงแลงหน้าโคนเม็ด ร้องอุแว้เสียงเฮ็ดก็เพราะไอ้เม็ดลูกจันทน์
 (ลง) เม็ดที่แหลมพลมอยู่เม็ด..เขาเรียกว่ากริชเทวดา เมื่อเธอจะรอดตลอดออกมายังชุดหน้าเสียเป็นมัน (รับ)

สำนวนที่ 4 ตับเหี่ยว

(สร้อย) สาลิกาโผมาทางไหนแน่ ๆ สองตาคอยแล แลแลแม่พรสัจจันทร์

- ข.1 (ชูศักดิ์) โอ้ล้าคิดว่กันคิดว่มันจะเสียหาย
 1 ว่ากันไปว่ากันมาเดี่ยวคนฮ่าไม่มี
 1 ถ้าม่ประยूर เชื้อที่มาเล่นอย่างนี้ดีกว่า
 1 แม่ประยूर เชื้อที่มาเล่นอย่างนี้ดีกว่า
 1 มาเราไปด้วยกันไปแข่งขันหมั้นเหี่ยว
 1 เอาเจ้าหน้าที่ที่พึ่งอยู่ทางบ้านให้เป็นกรรมการ -
 1 บักไปตรงหัวว่าจะเหี่ยวด่าเหี่ยวโด่ง
 1 เหี่ยวพั้นและอีหนั้นกะว่าสู้เธอได้แน่
- ข.2 (เสนาะ) กว่าจะชนะกันไปได้เล่นเอาหัวใจสะท้าน
 2 เราเปลี่ยนใหม่ใช้วิธีเล่นอย่างนี้สิฮ่านาน
 2 เราออกไปกลางสนามหญ้าไปแกม้าเหี่ยวพั้น (พูด)
 2 เราออกไปกลางสนามหญ้าไปแกม้าเหี่ยวพั้น
 2 เอากรรมการไปเหี่ยวไปนัยเหี่ยวพั้น
 2 ให้เขาตรงไปปักไว้ก่อนไปปักไว้ตอนละอัน
 2 ขอให้เหี่ยวไปตรง ๆ เข้าไปในจงสองอัน
 2 ของแม่ประยूरเหี่ยวดังแ่ ๆ กะว่าแพ้มันแต่วัน (พูด)
- หญิง 1 (ประยूर) แหม. พังนานเหาะนี้คุยโม้อวดโตเกินคน
 2 เห็นว่าพวกเรานี้จะเบาไม่ทันล้นลุกขึ้นตะโกนเอ็ดลัน
 2 จะปล่อยให้ถึงหน้าท่าจะดูหน้านายเหาะมัน
 2 จะปล่อยให้ถึงหน้าท่าจะดูหน้านายเหาะมัน
 2 พ่อเหาะเอ๋ยถ้าไปปล่อยรดผืนน้ำก็คงสู้มันไม่ได้ พ่อเหาะนะเป็นผู้ชายก็ด่าว่าจะเหี่ยวไกลกว่ามัน
 2 เธอจะต้องแพ้มันอีกหนอีตอนท่าฝนรดาน
 2 โคนมันปล่อยเข้าสี่สิบสี่ยังเปียกที่เท่ากระดิ่ง
 2 มันนั่งปล่อยอยู่ตรง ๆ ยังเปียกวงเท่า ๆ จาน
 2 พ่อเสนาะนั่นเป็นผู้ชายจะตีได้แค่เหี่ยวโด่ง
 2 จะให้เปียกที่เท่า ๆ กระดิ่งเอ็งก็ต้องยินวงกับนาน ๆ (พูด)
- ชาย 1) เอ๊ยการทำฝนจริง ๆ จะเป็นแต่ผู้หญิงเสียเมื่อไหร่
 2) ไอ้เรื่องผมเป็นผู้ชายก็ทำได้เหมือนกัน
 1) จะให้ตกข้างบนเดี่ยวให้ประชาชนน้ำลูกฮือ
 2) นี่ถ้าผมลงทุนเปียกมือเดี่ยวคนก็ฮือกลับบ้าน
 1) ชายเราจึงง่ายกว่าไม่ต้องไปนั่งสิบห้าสิบสี่
 2) พอดีครบเอามือปีเดี่ยวก็ออกกรูนี้วันนั้น
 (ลง) 1) ประเดี่ยจะบ่นว่าฝนผู้ชาย..นี่เม็ดมันใหญ่เหลือทน
 2) ตกทั้งข้างล่างทั้งข้างบนยิ่งกว่าฝนเมือง
 2) สงกรานต์ (รับ)

สำนวนที่ 5

แถบบันทึกเสียง : ขวัญจิต ประเท ไวพจน์

ชุด คู่ยา คู่แข่ง

(สร้อย) แม่คู่ประชัน พบกันแล้วต้องถล่ม ตั้งใจคอยรอ สุนัขจริงหนอเจ้าขอมะยม

ชาย (ไวพจน์) มาประสพพบน้องแม่มืดทองเคลื่อนที่ คิดอยากจะฝากไมตรี เอาไว้เป็นที่ทับถม
ที่มีใจหมายมุ่งอยากร่วมมั่งร่วมมิตร แม่แจ่มจันทร์ขวัญจิตเจ้าอย่าได้คิดชื่นชม
ขอเชิญแม่สาวสุ..พรหมไปช่วยกันทำไร่ (พูด) เป็นยอดซู้ใจที่สติสเหมาะสม

(ลง) จะก่อสร้างหลักฐาน (เอ้อ เอ้อ เอ็ง เงย) นอนกระดานมันเจ็บกระดูก ให้นอนหมอนนอนพูก
จะทำลูกให้ชม (รับ)

หญิง (ขวัญจิต) เอ๊ย.....(เล่นลูกคอ)

ข้างหน้าด้านเหลืองนหมกกลางถนนก็เกี่ยวได้ ฉันไม่ใช่หญิงชั่วร้ายที่ใจง่ายหลงม
ฉันมีบ้านช่องห้องหอฉันมีพ่อฉันมีแม่ อย่างมากระเข้าเฝ้า(หลอก)เหยยไม่เหยยแล้วหลม
คงเป็นแมงดาชื่อเต้หรือไม้ก็เป็นพ่อแล้ว เทียวหลกกลางสาว ๆ จะพาไปเข้าสังคม

(ลง) ฉันยังไม่เชื่อคำเอ๊ย (เออ.....)อย่าเกี่ยวเลยฉันขอร้อง อย่าพูดดีไปเลยไอ้น้องถึงกลืนเต้าทอง
ก็ไม่ได้อคม (รับ)

สำนวนที่ 6 (สร้อย) หลุดลุ่ยลอยลิวปลิวตามลม เป็นจะไม่ได้ชมเสียแล้วแม่ร่วมสี่พร

ชาย (ไวพจน์) : แน่ะ. ะเวหายเอ๊ยไอ้คุณทำไม่ไม่ลุกขึ้นมามอง มัวจต ๆ จ้อง ๆ ไม่ลุกขึ้นมองสาวลั
ที่อยู่บ้านเอ็งสัฎฐาถ้ามันเจอหน้าแล้วเอ็งจะใส่ (พูด) ก็นี่เป็นเหตุในเงิงปล่อยให้เขาเหย
หมูไม่กินเส้นดีจะกินซี่หรือไอ้เบือก (พูด) มัวหัวห้อยแตกเหงือกทำไมไม่เสือกตาแล
(ลง) สาว ๆ เขามาปลุก (เอ้อ เอ้อ เอ็ง เงย) ทำไม่ไม่ลุกไอ้เดรัจฉาน เตียวพ่อติดหน้า
ประจานให้หัวสั้นเป็นตุ๊กแก (รับ)

หญิง (ขวัญจิต) หนอย ๆ หนอย ๆ หนอย ๆ ชิจะเจ้าผอยหมากยาย มาพูดจาให้อายผู้หญิงเขาไม่อ่อนแอ
เธอมีปลาฉันก็มีปลาไหลลงมาทำประชัน ปล่อยปลาแกกับปลาฉันมากัดประชันลองแ
แม่ขวัญตาปลาสลิด (พูด)
แม่ขวัญตาปลาสลิดเตียวอย่าได้คิดกลัวเขา เอ็งก็ปลารุ่นเก่าอย่าให้มาเข้ามาเหย

เราก็เป็นแม่ปลาที่ผ่านมาหลายด้าน (พูด)

เอ็งไม่ต้องเป็นทุกข์กับเจ้าปลาตุ๊กเหี่ยว ๆ

อีตอนไอ้ตุ๊กถูกเต็งจะร้องเพลงไม่ไหว

หังตำรวจแล้วก็ทหารยังไม่มีการยอมแพ้

มันไม่มีเล็บมีเขี้ยวเพียงแต่ยกเดียวกับนอนแผ่

จะหมดกำลังภายในมาหลบอยู่ใต้รักแร้

(ลง) คนมาตามข้ามเขต (เอ๋ เอ๋ เอ๋ เอ๋...) ไปต่างประเทศมาหลายครั้ง มาเคยชนมาหลายตั้งแม่ปลาฝรั่ง
ข้ายังไม่แค้น (รับ)

ส่วนที่ 7

แถบนี้ทักเสียง : ลำตัดขุเปเปอร์ฮาสี คณะแม่ประยูร

ชุด ชุดเทียนระเบิดถ้ำ

(สร้อย) หวานคำเหมือนน้ำตาลทราย หวานใจจะโรจะปาน เก็บดอกกรักหักขว้างทิ้ง ไม่รักกันจริง

แม่กิ่งพูดตาม

ญ.1 (ดวงดาว) เชิญคุณทานกับข้าคือของดาวอย่างดี

- 1.) มีของหวานให้ทานพิเศษไว้แก่ผู้คนักดาว
- 1.) จึงหยิบเอาของหวานที่ใส่จานลูกใหญ่
- 1) มีของแห้งของน้ำเลือกทานกันตามถนัด
- 1) ที่ใส่ถ้วยกลมมะ เป็นขนมมีน้ำ
- 1) ที่ใส่ถ้วยกลม ๆ นะ เป็นขนมมีน้ำ
- 1) อันนี้ขนมถ้วยฟูถ้วยนี้สาบสูญลอย
- 1) ถ้วยนี้กล้วยบวชชีถ้วยนี้ถั่วฝักยาว
- 1) ไอ้ถ้วยนี้ลอดช่องล่งเหนาะมาลองดูซิ
- 1) ตัวก็เหนียวเหนียวหนึบไม่เชื่อดองจับคู่สักหน่อย
- 1) ขนมนี้ฉันทานน้อยเพราะรสอร่อยมันไม่ค่อยแรง
- 1) ไอ้หวานแหลมหวานจัดฉันปฏิบัติได้ทุกตอน
- 1) ขนมที่หวานพอทานได้ขนมอะไรจะแม่ประยูร
- 1) อ้อ.ขนมกวน ๆ ห่อ ๆ ไอ้ฉันก็หอยจะเข้าใจ
- 1) ขนมกวน ๆ ห่อ ๆ นี่ฉันก็หอยจะเข้าใจ
- 1) ขนมอย่างนี้ถ้าทำขายคงได้กำไรโขเชื่อง

ญ.2 (ประยูร) รอประเดี๋ยวนะคะคุณพี่ดิฉันยังมีของหวาน

- 2) รอประเดี๋ยวจะหว่ากเราฉันจะไปเอามาให้ทาน
- 2) เชิญเลือกทานกันตามสบายแล้วก็ตามได้หมดทุกจาน
- 2) ฉันเลือกคัดจัดหาสารพัดนะเตรียมคัดจัดสรร
- 2) ไอ้สีบุลลัม ๆ นี่ตัวดำตมน้ำตาล (พูด)
- 2) ไอ้สีบุลลัม ๆ อันนี้ตัวดำตมน้ำตาล
- 2) ที่ถัดไปอีกหน่อยนี้บัวลอยไข่หวาน
- 2) ถ้วยนี้ข้าวเหนียวน้ำกะทิจริงดิฉันมีนาน
- 2) ถ้าทานแล้วคงไม่ตีเพราะน้ำกะทิของดิฉันมัน
- 2)ฝีมือของแม่ดวงดาวสาวน้อยนะรสอร่อยดีเหมือนกัน
- 2) ถ้าจะเอาขนมแห้ง ๆ ฉันพลิกเพลงได้สารพัน
- 2) ถ้าจะให้หวานอ่อน ๆ มันก็ต้องหอย่อนน้ำตาล
- 2) แหม.จะให้หวานละไม่ละมันก็หนึบเปียกปูนขนมชั้น
- 2) ไอ้ที่ซ่อนเม็ดไว้ข้างในอย่างนี้ต้องใช้มือปั้น (พูด)
- 2) ที่ซ่อนเม็ดไว้ข้างในอย่างนี้ต้องใช้มือปั้น
- 2) เพราะเป็นขนมพื้นเมืองมันไม่ค่อยเปลืองน้ำตาล

1) เอาใส่กระตังยกลงถึงแล้วไขนึ่งแบบห่อหมก	2) เร่งไฟให้จัดเอาพัดใบกระเดี้ยมาก็โหมกมาตั้งเท่านั้น (พูด)
1) เอาใส่กระตังยกลงถึงแล้วไขนึ่งแบบห่อหมก	2) เร่งไฟให้จัดเอาพัดใบกระเดี้ยมาก็โหมกมาตั้งเท่านั้น
1) ฉันเตรียมเอาไว้หลายสิ่งทั้งหมดนึ่งแบบห่อหมก	2) ที่หน้าवलทานนี่มีเนื้ออมอิมคางยาน
1) ไอ้นี้เขาเรียกอะไรข้างหน้ารอยตัวแต่พอเหมาะ	2) ไอ้ที่ตรงกลางน้ำตาลเกาะเขาเรียกกระเปาะลอมตาล (พูด)
1) -----	2) -----
1) นี่เป็นขุมกุ่มกุ่มกลมเขาเรียกขนมเรไร	2) ขนมอย่างนี้นะพวกผู้ชายไม่ค่อยจะได้รับทาน
1) ที่หน้าสวย ๆ ด้วยกลม ๆ เขาเรียกขนมตะโก้	2) แซ่ฮิมเปลือกส้มโอยังอยู่ในโหลอีกสองอัน
1) ขนมอะไรจะนั่นที่ใส่จานปากจับ	2) อ้อ...ไอ้ที่ใบตรงกลางข้างเป็นกลีบเขาเรียกทองหยิบยังงิละทาน
1) ขนมลูก ๆ ปลายแหลมอันมีแถมให้อีกกลม	2) ไอ้ลูกเกลี้ยงเม็ดกลมนี่ชอบอมน้ำตาล
1) เม็ดเกลี้ยง ๆ กลมเขาเรียกขนมอะไร	2) ก็ทองหยิบอันนี้ยังงิลูกมันใสเม็ดมันใส
(ลง) 1) นี่สิ่งขยาหน้าขุน... ชิญจัพ่อกุณ ชิญจอลง	2) เส้นหยอกหยอยนี่ฝอยทอง ชิญจูลองรับประทาน (รับ)

ส่วนที่ 8

แถบบันทึกเสียง : ลำตัดภาคพิเศษ : ชินกร - แม่ประยูร

ชุด มั่นสั ๑. กันถึงใจ

(สร้อย) ใจเย็น ๆ เฮ้ย ๆ ใจเย็น ๆ เราเป็นคนไทย ต้องทำหัวใจเย็น

ช.1 (ชินกร) ใจเย็น ๆ ใจเย็น ๆ	เราเป็นคนไทยต้องทำหัวใจให้เย็น ๆ
สามัคคีกันไว้เราคนไทยด้วยกัน	วิสาสะสังสันท์ทุก ๆ วันอย่างได้วัน
เรารักกันฉันมิตรไม่ต้องตะขิดตะขวง	ไม่ต้องแทนต้องหวังว่าดวงของใครจะเด่น
(ลง) ดวงใครเด่นเห็นจำเป็นวาสนาของแต่ละคน	ลำบากสบายไม่ต้องบ่จะมีหรือจนไม่จำเป็น.. (รับ)
เราเมื่อกมาชาตินี้เรามีหน้าที่อะไร	คิดไปทำไปทำกันให้โลกเห็น
ไม่ต้องห่วงเรื่องดวงชะตาวาสนาของเราไม่แน่	ไม่ควรไปทุกข์ไม่ควรไปทุกข์อย่างมากมายแค่ลำเดียว
โลกเราทุก ๆ วันมันแปรผันไม่หยุดหย่อน	ไม่เที่ยงไม่แท้ไม่แน่นอนประเดี๋ยวก็ร้อนประเดี๋ยวก็เย็น
ยามยากอย่าเป็นทุกข์ยามสุขอย่าดีใจ	เงินทองของใช้มันผ่านมาให้เราเห็น
ทรัพย์สินสมบัติสัดกันขมอย่าไปนิยมให้ยุ่งยาก	พอล้มตายตายจากดูเดียวเขาก็ลากไปขมเล่น
(ลง) จะยื้อจะแย่งจะแข่งจะขันทำไมกันพวกเรา	ไอ้ของที่เราเคยคลังเคล้ายังเป็นของเราเสียร้อยเปอร์เซ็นต์ (รับ)
ลูก ๆ หลาน ๆ ที่เกิดไม่นานมานี้	ทำท่าทำท้อยากดี...อยากเด่น
คบมิตรมันถึงจะเหมาะดีกว่าเพาะศัตรู	เชื่อพ่อ เกิดพ่อหนูพ่อเคยได้รู้ได้เห็น
(ลง) ควรสละละเว้นไอ้สิ่งที่เป็นอบายมุข	พลาดหลังไปอยู่ในคุกมันไม่สนุกเหมือนเข้าโยเต็ด (รับ)

เปรียบเหมือนเราทำหน้าที่ต้องรักษาข้าวปลูก
 ยิ่งชนชั้นกรรมกรก็เดือดร้อนไม่ใช่เล่น
 ต้องจำนำจำนองในข้าวของที่แน่นอน
 รายได้กับรายจ่ายนี่มันต้องคล้ายกันนะคุณ
 (ลง) หูตถึงปัญหาครอบครัว นี่น้ำกลั้วผมยอมแพ้

ข.(เดิม) หูตถึงปัญหาปากท้องนี่ก็ของไม่เบา
 ต้องให้การศึกษาบุตรธิดาทุก ๆ คน
 ค่าหนังสือค่าเทอมตั้งแต่เริ่มประถม
 มีลูกต้องรักลูกชี้ทางถูกต้องให้เขา
 บ้างเกาะเกาะเกรเสเพลไม่เอาถ่าน
 เป็นปัญหาที่อยู่ยากแสนลำบากเหลือกำลัง
 ยิ่งในยุคปัจจุบันก็เห็นกันอยู่แล้วนี่ยะ
 รัฐบาลก็คอยแก้พ่อแม่ก็กวาดขัน
 คุณพ่อคุณแม่ก็อย่าว่าไม่มีเวลาเข้าวัด
 ไม่ฟังเทศน์ไม่ฟังธรรมไม่ฟังคำสั่งสอน
 (ลง) ผมขอเตือนพวกพ้อง...ผู้ปกครองทุกครอบครัว

ไหนจะเมียไหนจะลูกไหนจะต้องถูกเพื่อนใด
 หาเข้าไม่พอเย็นจ๋าเป็นต้องแก้ไข
 ทนเสียดอกเสียดวงเจ้าหนี้มาทวงก็เฉยไว้
 หากว่าไม่สมดุลงมันก็จะวุ่นกันใหญ่
 ที่บ้านผมก็ยังแย้งไม่รู้จะแก้กันยังไง (รับ)
 ปัญหาลูก ๆ เต้า ๆ เป็นเรื่องเบาเสียเมื่อไหร่
 ถึงจะลำบากยากจนก็จำทนแก้ไข
 จนถึงขั้นมีชัยท่ามกลางลมเพลวไหล
 ถ้าลูกบางคนไม่เชื่อเราอันนี้ก็เศร้าหัวใจ
 ก็เป็นปัญหาที่ว่าราคาของพ่อบ้านเสียนี้กระไร
 พาร้อนร่วมกลุ่มอุรังเพราะเราเป็นหน้าหน้าไฟ
 ดูละเหะปะปะไปตามกาลสมัย
 ยิ่งร้ายขึ้นทุก ๆ วันไม่เห็นมีหวังมีไหว
 เรื่องอาชีพมันบีบรัดลูก ๆ เลยขัดกันใหญ่
 มีแต่แข็งไม่มือนต้องเดือดร้อน เรือโยไป
 ปัญหาที่อยู่มุ่งนิ้วแสนปวดหัวเสียนี้กระไร (รับ)

ส่วนวนที่ 11

ลำดับปัญหาความรัก

(สร้อย) ปัญหาความรักคิดแล้วให้หนักทรวงใน..ทุก ๆ ท่านที่รับฟังถ้าผิดพลาดต้องขออภัย

ญ. : ปัญหาความรักนี้ยากนักที่จะแก้
 นี่มันเป็นเรื่องของโลกขึ้นอยู่ที่โชคกับดวง
 ถึงใครจะหักใครจะห้ามจะพยายามยับยั้ง
 ยิ่งนึกยิ่งคิดยิ่งเห็นผิดเป็นถูก
 (ลง) มนุษย์เราทุกคนเข้าข้างตนนี่แหละเป็นหลัก

ญ.(เดิม) ว่ามนุษย์เราทุกคนเข้าข้างตนนี่แหละเป็นหลัก
 มีลูกก็รักลูกมีเมียก็รักเมีย
 มีบางคนก็ไม่รู้ไปรักผู้อื่นเขา

ครั้งคุณพ่อคุณแม่ยังคิดแก้กันไม่ไหว
 ปัญหาความรักนี้หนักหน่วงเฝ้าเป็นห่วงเป็นใย
 มันเหมือนดังมีมันดั่งสิ่งเกิดจากกำลังภายใน
 ที่รักเมียรักลูกนั้นรักกันถูกเสียเมื่อไหร่
 พอเกิดมีความรักเข้าก็ซึ่มักตามใจ (รับ)
 พอเกิดมีความรักเข้าก็ซึ่มักตามใจ
 แต่ผลได้ผลเสียมันถ่วงเฉลี่ยกันเสียเมื่อไหร่
 ยิ่งรักเข้ารักเข้าไม่รู้รักเขาไปทำไม

สำนวนที่ 9

แถบบันทึกเสียง : ลำตัดคณะหวังตะ

ชุด ลำตัดตามแม่บ้านที่ดี

ลำตัดตามแม่บ้านที่ดี

(สร้อย) สาลิกาโผมาทางไหนแน่ ๆ สองตาคอยแล แลแลแม่แพรสีจันทร์

ช. : ขอโทษเดอะแม่ผู้หญิงอย่ามัวนั่งโหม้เนิ่น มาพบกันในงานนี้ก็ยินดีอย่างยิ่ง ขอแตงตัวกันมางาม ๆ ก็อยากจะถามดูสักนิด ฉันไม่มีภรรยาจึงอยากจะหาหญิงดี เท่าที่เห็นเป็นจริงกับแม่ผู้หญิงบางราย มีบางคนใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่ายเหลือกำลัง บ้างนอนตื่นสายสลบสลลคุคู้ นอนเสียเพลินเกินเวลาข้าวปลาหรือก็ไม่หุง ไม่ปะเย็บตะเข็บกว้างจึงแฉเป็นหางปากถ้า มีหลายแบบหลายอย่างผมไม่ได้อ้างใส่ใคร มีหลายหลากมากด้วยกันผมสุดจะพรรณนา ครั้งจะว่ามากเกินไปประเดี๋ยวจะหาว่าผู้ชายนั่นแกล้งว่า ชั้วก็มีดีก็มากฉันจึงไม่อยากพาดี	ฉันอยากจะทราบเหลือเกินเพราะบังเอิญมาพบกัน ฉันอยากจะทราบความจริงหลายสิ่งหลายประการ เพราะฉันเป็นคนช่างคิดในเรื่องกิจการบ้าน อย่าหาว่าฉันจู้จี้เพราะอยากจะให้มีบ้าน ในเรื่องการใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่ายเหลือประมาณ บ้างเล่นให้จ่ายสวดงค์เช่นเมียนายหวังที่บ้าน ปล่อยให้ลูกหรืออยู่เสียจนพวกผู้ชายบ้าน ที่หลับที่นอนหมอมุ้งจีซาคนยุ่งบินผ่าน ไม่ตากแดดซักหน้าจึงปล่อยจนดำเป็นถ่าน และผมไม่ได้ว่าทำไปโปรดเห็นใจผมเกิดท่าน กลัวมากเรื่องเบเลื่องเวลาจึงขอว่าแต่สั้น ๆ ขอเชิญแม่ตอบบ้าง...หรือจะคอยรับฟัง...แม่สาวน้อยร้อยชั่งอย่ามัวมานั่งปรึกษากัน (รับ)

สำนวนที่ 10

ลำตัดปัญหาครอบครัว

(สร้อย) ปัญหาครอบครัวน่ากลัวเสียนี้กระไร...ทั้งบ้านผมหรือก็ยังแยะ ไม่รู้จะแก้กันยังไง

ช. : พูดถึงปัญหาครอบครัวนี้ น่ากลัวแท้ ที่ฐานะดีหน่อยก็พอจะค่อยยังชั่ว การต่อสู้เพื่อปากท้องนี่ก็ต้องระวัง พูดถึงชีวิตประจำวันเป็นเรื่องสำคัญที่สุด มันต้องกระเสือกกระสนเพื่อบุคคลในครอบครัว พูดถึงคำครองชีพเดี๋ยวนี้ก็ถีบขึ้นสูงแล้ว	บางคนตั้งแต่หนุ่มจนแก่ก็คิดแก้กันไม่ไหว ถ้าจนหนัก ๆ ก็ซึกมัวไม่มีหัวแก้ไข ต้องหวังหน้าหวังหลังมันต้องระวังระวัง เราต้องรีบต้องรุกต้องสู้กันสุดวิสัย ถ้าหากเราเห็นแก่ตัวมันก็จะมัวกันใหญ่ เราไม่ใช่ชีวิตก็ต้องเป็นอิวปล่อยท้องก็ว่าไม่ไหว

ได้แต่รัก รัก รัก ยากนักที่จะคืนใจ	บ้างรักอุกรักผิดไม่เคยคิดจะแก้ไข
จะแก้ไขหรือก็ซี้ซลาดเพราะแพ้อ่านใจความรัก	พอศรภามเทพเข้ามาปักก็สุดจะหักห้ามใจ
(ลง) พุดถึงปัญหาความรักคืนซีกกล้วยเกรง	เคยเกิดขึ้นกับฉันเองมันวังเวงเสียนี้กระไร (รับ)
ญ.(เดิม) มันวังเวงว่าวันนี้หมกมุ่นเมาเมา	เรารักเขาเขาไม่รักเราคิดแล้วให้ใครทรวงใน
นั่งนิ่งนั่งคิดตึก ๆ ตื่น ๆ	ประเดี๋ยวก็หลับประเดี๋ยวก็ตื่นเหมือนยืนอยู่บนกองไฟ
ปัญหาความรักมันหนักมันหน่วง	มันแทนมันทวงหึงห้วงหึงโย
หึงแห่งหึงแล้งเหมือนแก้งมารยา	เมื่อเขายักทำไมมาไม่ไป
คิดหลายอย่างต่าง ๆ นา ๆ	ครึ่งดีครึ่งบ้าทำหน้าเอาไว
โบราณท่านว่าจะหาความสุข	มีรักมีทุกข์สนุกเสียเมื่อไหร่
หึง ๆ ที่รู้ว่ามิใช่เล่าบอก	ยังคิดไม่ออกจะอยู่ในขอกหัวใจ
ใครหนอแน่จะแก้ปัญหานี้	ว่าอย่างว่าแล้วแก้ไม่ไหว
คนชั่วคนดีหรือคนมีธรรมะ	ฉันต่อให้อัจฉริยะก็สุดจะแก้ไข
(ลง) ห้ามฟ้าห้ามฝนจะห้ามคนรักกัน	มันไม่สำเร็จหรือจะทนเราห้ามกันได้อย่างไร (รับ)

สำนวนที่ 12

แถบบันทึกเสียง : ลำตัดคณะหวังเต๊ะ - แม่ประยูร - แม่บุญชู

ชุด รวมชุดน้อย - ยี่แจว

ลำตัดหมอนวด

(สร้อย) ปวดเมื่อยเหนื่อยอ่อนจะหยุดพักก่อนให้เราร้อนรำคาญ ต้องไปอาบอบนวดคงจะคลายปวดไปนอนนวดกันนาน ๆ

ช.1: แสนปวดเมื่อยร่างกายจะทำอย่างไรเพื่อนเอ๋ย	ช.2: เราไปนวดกันตามเคยคงจะสบายสำราญ
ช.1: เราเหนื่อยมาพักก่อนเราไปนอนให้เขานวด	ช.2: คงจะหายคลายปวดไปนอนให้นวดกันนาน ๆ
1: สองคนกับเพื่อนชายรีบแต่งกายมีรอช้า	2: แถว ๆ โรงน้ำชาหอมคงมาแน่นอนนินต์
1: ออกจากบ้านลัดเลาะหมายจำเพาะห้องนวด	2: จะได้หายคลายปวดเพราะหมอนวดชอบกัน
1: พอดกลงราคาก็ได้เข้าเฉยอยู่	2: เราแบ่งกันเป็นคู่หมอนเราอยู่ที่นั่น
1: ฉันทำงานมาหนักไม่ได้พักได้ผ่อน	2: กลางคืนก็ไม่ได้นอนเส้นไม่หย่อนเลยสักวัน
(ลง) 1: บิบตรงนี้เหนื่อยหมอนมันปวดคอปวดข้ง	2: หมอนช่วยบิบฉันแรง ๆ เพราะเส้นฉันแข็งเป็นกระดาน (รับ)

(สร้อย) เกิดมาเป็นหญิงแสนยากจริงทุกสิ่งสารพัน...เกิดเป็นหมอนวดแสนจะเจ็บปวดคนเขาสวดประจาน

ญ.1: วันนี้เขาหยุดงานข้าราชการก็มากหน้า	ญ.2: ตลอดจนชาวประชาดูมากตาแน่นอนนินต์

- ญ.1: เดินขวักไขว่ไปมามองคู้ห่าเข้าที่
 1: ขาประจำเคยนวนคณะเจ็บปวดเขาเคยมา
 1: มองเขมมเห็นแม่เขายืนตักเหยาะอย่าง
 1: เรื่องการนวดการบีบถ้ำเร่งรีบละมันก็เสีย
 1: ต้องค่อยบีบค่อยนวดความเจ็บปวดจะไต่คลาย
 (ลง) 1: เส้นก็แข็งแรงก็น้อยดูเงืองหงอยตัวเบา
- ญ.2: เอ๊ะ เหตุไฉนวันนี้แทนตีไม้พบนาน
 2: ฝึกบ้ายได้เวลานะหายหน้าไปไหนกัน
 2: เดินหลีกคนมาข้าง ๆ ตามีวางจำมัน
 2: เพราะเส้นเอ็นมันเพ็ญจะกลายเป็นเสียสังขาร
 2: เพราะเส้นเอ็นของพ่อผู้ชายนะแข็งเหมือนไม้กระดาน
 2: งานบ้านไม่สร้างเขาคงแก้เหงากันทุกวัน (รับ)

สำนวนที่ 13

แถบบันทึกเสียง : ลำตัดแม่บุญชู

ชุด ลำตัดยอดมันส์

ลำตัดรดถึง

- (สร้อย) แก้วที่เอ๋ย..หรามเซยไม่เคยชมคง เค็ดดอกประยงค์วันนี้มันหลงเข้าในวงประชัน
- ช.1: วันนี้รายการเขาจัดให้มีลำตัดชิงชัย
 1: ตั้งแต่วันนั้นถึงวันนี้หลายปีที่จากไป
 1: เขาลือกันหัวล้าอยุธยาคนขยาย
 1: เอ้า ก็เป็นแต่วันนี้ได้เขกันยับ
 1: มีคนเขาเล่าว่าปากแม่กล้าเหลือหลาย
 1: จริงเท็จก็ไม่เห็นยังไม่ได้เล่นเลยสักหน
 (ลง) 1: พอได้เล่นเป็นจริงตามเขายังกล่าวอ้าง
- ช.2: ระหว่างหญิงกับชายมีกีปรายแข่งขัน
 2: เอาจ้อยนองคงจะไวมีสโตร์หวานมัน
 2: ลูกเล่นเด่นชะมัดเป็นลำตัดลิ้อลัน
 2: ถ้าฉันได้เล่นเขนขยับคงจะคับใจตัน
 2: เจ้าร้องรำคำใหญ่จนหมึกวายยังสัทาน
 2: เป็นแต่ข่าวประชาชนที่เขาคะโกนกล่าวชาน
 2: โอ้แม่คุณช่างปากกว้างอมรดถึงได้ทั้งคัน (รับ)

สำนวนที่ 14

แถบบันทึกเสียง : ลำตัดขุบเปอร์ฮาล์ คณะแม่ประยูร

ชุด "จุดเทียนระเบิดถ้ำ 2"

- (สร้อย) บุญตาไม่ต้องเสียสต่างค์ มาทบนางรูปร่างเลิศเลอ เกรงว่าจะเข้าไปต้อย หนักนิตเบาหน้อย
 ออย่าใจน้อยนะเธอ
- ช.1(ลออ) มาเจอเจอเธอจำหมบใบหน้าเธอแจ้ว
 ขอเวลาสักประเดี้ยวผมขอเกี่ยวสักนาที
- ถ้ามันต้องเกี่ยวกันเสียแล้วนะว่าไอ้แก้วเพื่อนเกลอ
 วันนี้โกมาเจอก็ถ้าไม่สิจจะหาว่าขอ

สวย ๆ แบบนี้เพื่อนเอียหาสิได้ยาก
ถ้าซูปเปอร์ที่ปากนะกันไม่อยากจะเข้าใกล้
ถึงว่าจะไล่หรือไม่ได้อะไร ๆ ฉันไม่รู้
หมมอยู่ไอโฮะ เธอสวยโก้มิเกรด
ช่างสวยสดหมดทุกสิ่งงามพริ้งนำคิด
ฝรั่งเห็นน้ำลายเล็ดรื่องว่า เยส . ออไรท์

ช.2 (เสนาะ) ฝรั่งเห็นน้ำลายเล็ดรื่องว่า เยส . ออไรท์

ญ.2 (ประยูร) หมมฝรั่งเห็นน้ำลายเล็ดพ้อเหนาะเอียอย่าเฮ็ดไป

ช.1 ฝรั่งเห็นน้ำลายเล็ดรื่องว่าเยสออไรท์

ขอโทษเอะ เนื้อทองบ้านน้องอยู่ไหน

ขอโทษเอะ เนื้อทองนี้บ้านน้องอยู่ไหน

ดูรูปร่างกระหัดรัดหมมล้วนสัดเหมาะสม

(ลง) หากน้องก็ไม่รังเกียจ...สองคนที่โก...เนี่ยอยากจะเบียดเข้าไปใกล้ แล้วสปีกอังกฤษปนไทยว่าตัวของไอเลิฟยู (รับ)

สำนวนที่ 15

ญ.1 (ดวงดาว) ว่าจับถ้อยร้อยลั้นใครหลงกินแล้วเป็นต้องตาย

1) พูตเจ็ยแจ้วจับใจหมมหน้าอวลัยเสียยิ่งนัก

1) รักจริงหรือรักเล่นน้องยังไม่เห็นหน้าใจ

1) เธอเป็นชายฝ่ายสนุกหาความสุขได้เสมอ

1) เท่าที่เธอมาออกปากมันช่างยากไปซึกหน่อย

1) น้องเป็นหญิงสิ่งที่ปราศิหมอมัว

1) แกอย่มาท้าวมังก่ายมาเห็นแต่ได้ฝ่ายเดียว

1) ก็นี่มันที่ขุมมุนษนคู้คนพุกพล่าน

1) ตัวน้องจะคอยค่อนรับจงบอกให้ทราบล่วงหน้า

(ลง) 1) ถ้าหมายปองต้องการ...ขอเชิญที่บ้านของแม่ประยูร

จะต้องระวังเอาไว้ให้มารชนิดที่ปากซูปเปอร์

ถ้าเราไปจับไม่ถูกใจเดี่ยวแม็กโล่เอาหน้าเหลือ

เห็นโน่นนี่ของแม่หนูละหมมอยู่เอือเฮอ

สวยสะเด่างามสะเด็ดยั้งกะอลิชาเบธ เทเลอร์

นี่ถ้าไปอยู่อเมริกาหรือว่าอังกฤษคงนึกว่ามีสยูนิเวอร์

นิ้มเบอร์วันไซ้ได้คู้บ้นท้ายสเลนเคอร์ (พูด)

นิ้มเบอร์วันไซ้ได้คู้บ้นท้ายรถแทรกเตอร์ (พูด)

นี่นิ้มเบอร์วันไซ้ได้ หมม.บ้นท้ายเท้าหน้าเธอ (พูด)

นิ้มเบอร์วันไซ้ได้ไอบ้นท้ายสเลนเคอร์

เป็นลูกคนที่เท่าไรทำงานอะไรอยู่เทรอ (พูด)

เป็นลูกคนที่เท่าไรทำงานอะไรอยู่เทรอ

คิ้วก็ก่งคอกก็กลมจริงแม่ข่มสามเกลอ

ญ.2) หมมลลอเอียน้องชายเจ้าช่างเข้าใจขอค้อน

2) พอเจอะเจอรู้จักก็ฝากรักมาในกลอน

2) เธออย่ามาท้าวมังก่ายทำเป็นชายเล็ดรื่อง

2) เห็นเราเป็นหญิงสิ่งบำเธอเป็นพาร์ดเนอร์ตามห้อง

2) เรายังรู้จักกันน้อยมันตองค้อย ๆ ฉันผ่น

2) ยังรักนวลสงวนตัวไม่เมามัวสำล่อน

2) ประยูรนะไม่ไซ้หญิงทองเที่ยวจะได้มาเกี้ยว

กึ่งกลางบ่อน

2) แมที่รักจะไปบ้านจะจัดการรับค้อน

2) จะเตรียมไว้คอยทำเรื่องข้าวปลาปรุงหมอน

2) จะเตรียมน้ำข้าวไว้คอยชุน แล้วกวาดไค้ถุน

ไว้ให้ถนออน (รับ)

สำนวนที่ 16

แถบบันทึกเสียง : ลำตัดซูปเปอร์ฮาสี คณะแม่ประยูร

ชุด จุฑาเทียนระเบิดดำ 3 : ตับกุดปลา

(สร้อย) ไม่ล่ำไม่ลาสักญาวาดี คำสินนี้ทำที่แข็งแรง ผิดไปบ้างหลังวาวจา ได้โปรดเมตตาได้มาแสดง

ช.1 (เสนาะ) เอ้อ...เอ๊ย...วันอาทิตย์หยุดงานมีบ่อนพนันกุดปลา พวกของเราก็มามากัดปลาขันแข่ง
แม่ประยูรเขามาทำชานกุดปลาพนัน ตัวเล็กใหญ่ไม่อื่นเขา เดิมพันวางแบงค์
ผมก็เอาปลามาเหมือนกันจะกุดพนัน เราก็กัดแล้ว ไอ้ผมก็มีอยู่หนึ่งตัวนอนห้อยหัวมาร้องแรง (พูด)

เอ้อ...ผมก็มีมาหนึ่งตัวนอนห้อยหัวมาร้องแรง

ผมไม่ได้ใส่เหลี่ยมหรือว่าใส่ไหลไม่กล้ามาไขว้อวดเขา เพราะผมยึดมันใส่มาในกระเป๋านอนเหยียดยาวแฉ่งแฉ่ง

ตามธรรมชาติปลาก็ต้องหางสะบัดหัวไหล

ไอ้ของผมมันต้องโมโหมันถึงจะไหลหัวแก่ง

ปลาของเสนาะนั้นเป็นปลาพันธุ์ชนิดดี

แต่พอเอามือเข้าไปยังเข้าสีแดง ๆ

เอาปลาใส่ขวดเปรียบแล้วยกมาเทียบกันดู

ปลาของฉันได้คู่กับแม่หนูแกแสดง

เธอได้สิ้นนี้โดยยาวมันพอเอากันละ

ปลาแม่ประยูรเขาอ้วนจ้ำมำจ้ำบ๊ะผมกลัวเขา

จะฉะฉินหัวแก่ง (พูด)

ปลาแม่ประยูรเขาอ้วนจ้ำมำจ้ำบ๊ะผมกลัวเขาจะ

ฉะฉินหัวแก่ง

ฉินโดยยาว เธอได้ใหญ่ตกลงไหนน้องสาว

แหม...แต่ปลาฉินนั่นดีกว่าเจ้าเพราะตัวนี้ยาวเป็นชะแลง

ปลานายเสนาะนี่กล้าตัดผมเคยไปกับมาทุกบ่อน

พ่อเคยขึ้นชื่อลือกระฉ่อนพอเข้าบ่อนเป็นได้แบงค์

(ลง) ถ้าจะกุดกันไป...เธอสู้ไม่ได้แหง ๆ

ห้องปลา เธอกลายเป็นตุ๊กแกประเดี๋ยวก็แพ้มืดแดง

(รับ) (พูด)

ญ.1 (ประยูร) เอ้อ...เอ๊ย...ว่าพูดถึงเรื่องปลากัดฉะฉินฉินฉินฉินฉินฉิน ฉินเคยได้เข้าไปต่อเมฆหลายบ่อน เคยได้ด่อนกินแฉ

เป็นปลากินแฉฉินในขอเห็นฉินได้จึ้หลบหน้า

เพราะฉินเป็นคนอย่างว่าชอบขอค่ากาแพ

ถ้าปลาตัวไหนคู่กันตัวฉินนี้ไม่รบสวน

ฉินกะดูคู่ควรวาปลาจวนจะแพ

ญ.2 อ้อ ขอถามหน่อยเออะแม่ประยูรขอถามแม่คุณได้ไหม

เธอเคยไปกุดปลาใครและบ่อนไหนกันแน่

ได้ยินนายเหนาะเขามาพูดว่าแกแท้จริงหรือ

ว่าปลาแกไม่สู้มีอมันจริงหรือตัวแก

ญ.1 อ้อ...ไอ้ที่ปลาถูกไม่สู้มีอมันนี่เพิ่งรื้อจากไซ้

ตัวไม่ตีซีเป็นใส่ฉินหมักไว้ในโอ่งกระแฉ

แต่ปัจจุบันทุกวันนี้จะหายดีแล้วจะแม่คุณ

เนื้อหนังกำลังนุ่มรู้สึกสมบูรณ์ดีแท้

เอาใส่โหลโซ้วฉายกระพือกระพายอ้วนพี
 เกล็ดประดับสลบเขียวหางก็ม่เรียวเท่าไรว่
 พุดถึงปลากัดทศรอกนี้นายเหนาะเอ๊ย..ฉันไม่เคยมิแพ้ใคร
 มันเป็นปลาครอกสับแก่งจำหนึบเขียวหับผ่ำ
 ถ้าปลานายกับปลาฉันนำกล้วนจะตัวต่อตัวฉันไม่หนี
 พอได้เปรียบเหยียบขมุกหมกหมกคิดดูก็ใหญ่
 ถึงตัวไม่คี่เป็นไส้ถึงท้องลายก็ช่างกู
 ถ้าปลาแก้มันเกิดแก่งแล้วปลาเอ็งจะลำบาก
 ว่าจากหนึ่งกัตท้องจากสองกัตหาง
 เพราะเคยผ่านปลาตัวผู้มันขักจะรู้นิสัย
 จะเอามาเทียบเปรียบปากมันจะลำบากกันนะมึง
 ถ้าเอามาเทียบเปรียบปากมันจะลำบากกันนะมึง
 ใ้ออย่างปลาหน้านิด ๆ หรือจะคิดมาสู้
 (ลง) พอคาบปิดก็ไม่มีคิดตา..อย่า ๆ อย่ามาสะกิด
 (รับสร้อย : เจ้าพวงมาลี มาตัดไม้ตรีแม่สี่ดอกแค

เมื่อวานเอามือจี้ ๆ ยังเข้าสีแดงแจ้
 หน้ากว้างคางใหญ่ผัดกันไกลกับปลาแก
 ฝีปากคล่องว่องไวกัตที่ไรไม่เคยมแพ้
 มันมันเป็นปลาป่าพ้อมันเป็นปลาเกาะแห
 ซินเดาสวดอวดตีประเตี้ยวกี่ซั้งแห ๆ
 ทว่าปลาฉันไม่คี่เป็นไส้ท้องนี้ลายเป็นคึกแก
 เพราะใคร ๆ เขาก็รู้ว่าปลาภูมึนปลาแก
 ปากก็แข็งแรงก็มากจากสองจากไม่เคยมแพ้
 จากสามกัตหาง ผางสองผางเป็นได้ผล
 ปลาเจ้าเหนาะตัวก็ใหญ่มันจะเท่าไรว่กันแน่
 ปากเอ็งเล็กกว่าข้าตั้งครึ่ง สองเอาหนึ่งแหง ๆ (พูด)
 ปากเอ็งเล็กกว่าข้าตั้งครึ่ง สองเอาหนึ่งแหง ๆ
 สันดานโอบปลาหน้าจู้ ๆ หรือจะมาสู้ปลาแม่
 จะอมเกล็ดแม่ก็ไม่มิดไอ้ที่ชนิดปลาแก
 ตั้งจิตคิดจะข่มไม่ลบอวามณ์จ้อรมโพธิ์พร)

สำนวนที่ 16

(สร้อย) จักกระรุนไหนเอยไม่เคยจ้าน จักกระรุนไหนวาไครมาทำเราต้องชน

ช.1(เสนาะ) เออ..เอ๊ย..ยกมือขึ้นค่อหน้าขอโชคชะตาสเบเหมาะะ จะกล่าวถึงอาจารย์เหนาะต้องเป็นนักเหาะล่องหน
 สำเร็จวิชามหากาฬเป็นลูกหลานเทวดา
 เคยสำเร็จวิชาเรื่องคาถาเวทย์มนต์ (พูด)
 เอ๊ย..สำเร็จวิชาเรื่องคาถาเวทย์มนต์
 เหาะเหิรเดินอากาศความสามารถผมพร้อมสิ้น
 เคยเหาะขึ้นเครื่องบินไปนั่งกินน้ำฝน
 ต้นศาลสูงลิบห้าวาผมเหาะก่ายอยู่บนยอด
 ถ้ามีพะองพาดตลอดผมเหาะถึงยอดได้ทุกต้น
 (ลง) นอนหลับกลางคืนมายังตื่นขึ้นมาเหาะ
 นอนหลับอยู่บนเบาะบางที่ยังเหาะขึ้นไปบนคน (รับ)
 เออ..เอ๊ย..ในการเหาะนี้ตัวนายเหนาะไม่เป็นอันหลับอันนอน เพราะว่ามีวิชาหมื่นร้อยเหาะเหาะซ่อนซุกซ่อน
 ถ้าไม่เจอที่เหาะบางที่ก็เหาะเสียจนหอบ
 เหาะไปเจอแม่ประยูรอยู่ในกระต๊อบฉันเหาะหมอบเข้าไปข้างสัน
 เจ้าหล่อนนอนกรนที ๆ ผ่ามุ้งไม่มีติดตัว
 เจอรังยึกน่ากลัวไม่มีตัวมีแต่ขน

(ลง) ฉันเอามือลองเกา ๆ..หล่อนยกเข้ากระตักคาง ผมตกใจเลยเหาะผางเลยเหาะไปนั่งอยู่ข้างบน (รับ)

เอ้อ..เอ๊ย..ฝ่ายแม่ประยูรร้องไวยว่าใครมาขโมยลาหื้อ ผมตกใจไม่รองจะเหาะหื้อไปให้หัน

เห็นหล่อนกำลึงหลับนางนี่ก็กลับชี้เขา

ผมเลยเหาะกลับมาที่เก่ามาเขย่าคู่อีกหน

แล้วปีศาจชัศับไฟเหาะมาไต่ถุนเตียง

ชะเง้อคอเข้าข้างเตียงไต่ยีนเสียงแม่นอนกรน

ฉันเอามือลองจับ ๆ แม้งามทรัพย์ก็ไม่ตื่น

ฉันเลยลุกขึ้นยืน เลยลุกขึ้นมาข้างบน

(ลง) จิ้งจกมันอยู่บนจ้าวมันเลียหั่วกะลา

ฉันตกใจเหาะลงมาเลยสี่ขาสองคน (รับ)

ญ. 1 (ประยูร) เอ้อ..เอ๊ย..แหมวันนี้ท่าจะมีเคราะห์มาเจอนายเสนาหน้าด่าน เป็นนักเหาะท้าวหาญเป็นตัวการแสนกล

แหม..เหี้ยวได้เหาะท้าวหาญเป็นลูกหลานเทวดา

เหี้ยวเร็วอนเวหาไม่กลัวฟ้าไม่กลัวฝน

อยู่ที่ไหนก็ไม่เหมาะเหี้ยวได้เหาะระเห็จ

เหี้ยวได้เหาะหาเหตุในทางเพศสัปคน

เขาว่าเขาลับอยู่กลางคืนยังเคยตื่นขึ้นไปเหาะ

ว่านอนหลับอยู่บนเบาะ..เบาะ ๆ ยังเหาะไปบนคน

แหม...คนอย่างนี้เข้าที่ไหนไม่มีใครคบค้า

พ่อนักเหาะตัวดีหาเหาะจนหน้าไม้เป็นคน

เขาว่าเป็นวันสับเหมาะเหมาะเหี้ยวได้เหาะเสียหอบ

เขาว่าเหาะไปเจอฉันอยู่ในกระต๊อบแกลเหาะหมอบไปข้างสั้น

ว่าฉันกำลึงนอนกรนตี ๆ ผ่ารุ่งไม่มีติดตัว

ว่าเจอรั้งอีกาน่ากลัวว่าไม่มีตัวมีแต่ขน

เขาว่าเขาเอามือเกา ๆ ฉันยกเข้ากระตาะคาง

ว่าตกใจเหาะผางแล้วเหาะไปนั่งอยู่ข้างบน

อันที่จริงฉันก็นอนไม่หลับ แหม..นายเหนาะแถมมาจับหัวเข้า ฉันก็แกล้งทำขี้เขาคิดว่าเรานอนกรน

(ลง) เห็นผลุบ ๆ โผล่ ๆ นายเหนาะเขาทำข้งโย่งหยก แม่เลยเอาเท้ายื่นอกแกพสัดคมมาจากชั้นบน (รับ)

ประวัติผู้เขียน

นายวัฒนะ บุญจับ เกิดเมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2504 ที่อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม สำเร็จการศึกษาปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย วิชาโทภาษาอังกฤษ จากคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรเมื่อปีการศึกษา 2526 เข้าศึกษาต่อที่ภาควิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเมื่อปีการศึกษา 2527

